

VAN KENT MERKEZİNDEKİ İŞLETMELERİN İRANLI TURİSTLERDEN BEKLENTİLERİ ARAŞTIRMASI

DAKA

DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI

VAN KENT MERKEZİNDEKİ İŞLETMELERİN İRANLI TURİSTLERDEN BEKLENTİLERİ ARAŞTIRMASI

Genel Koordinasyon

- ▶ **Mehmet Emin ÇAKAY**
Planlama Programlama ve
Koordinasyon Birimi Başkanı

Hazırlayanlar

- ▶ **Doç. Dr. Suvat PARİN**
Van Y.Y.Ü. Öğretim Üyesi
- ▶ **Ömer ARVASI**
Uzman

Tablo Listesi	4
1. GİRİŞ	9
2. YÖNETİCİ ÖZETİ	10
3. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	14
3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	14
3.2. Araştırmanın Problemleri	14
3.3. Araştırma Evreni ve Örneklem	15
3.4. Araştırmanın Veri Toplama Teknikleri ve Analiz.....	15
4. BULGULAR: İŞLETMELERİN İRANLI TURİSTLERDEN BEKLENTİLERİ	16
4.1. Görüşme Yapılan Yere Ait Bilgiler	16
4.2. Görüşme Yapılan Kişinin Sosyo-Demografik Bilgileri.....	17
4.3. İşletmelerin İran Turizminden Beklentileri.....	19
4.3.1. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu	19
4.3.2. İşletmelerin İranlı Turistlerle İlgisi	20
4.3.3. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik İlgisizlik Nedenleri	22
4.3.4. İşletmelerin İranlı Turistlerle Yaşadıkları Sorunlar	25
4.3.5. İşletmelerin İranlı Turistlerle Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri.....	28
4.3.6. İşletmelere Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği.....	31
4.3.6.1. İran Turizmi Uzun Süreli Olacaktır	33
4.3.6.2. İran Turizmi Kısa Süreli Olacaktır	36
4.3.7. İranlı Turistlerin Gelişini Arttıracak Sektör Bazlı Adımlar	39
4.3.7.1. İşletmelerin Dil/Farsça Kapasitesi.....	43
4.3.7.2. İşletmelerin Dil/Farsça Öğrenme Talepleri.....	45
4.3.7.3. İşletmelerin Para Birimi Tercihi	46
4.3.7.4. İşletmelerde Tümenle Alış-Veriş İmkânı.....	48
4.3.7.5. İşletmelerin İranlı Turistlerin Memnuniyetini Ölçme Durumu	50
4.3.7.6. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik WEB Sayfası Hazırlama Durumu.....	52
4.3.7.7. İşletmelerin İranlı Turistlerin İletişim Bilgilerini Alma Durumu	53
4.3.7.8. İşletmelerin İranlı Turistlerle İletişim Kurma Durumu	55
4.3.7.9. İşletmelerin Faaliyetlerini İranlı Turistlere Tanıtma Kapasitesi	59
4.3.7.10. İşletmelere Avantaj Sağlayan Ödeme Şekli	61
4.3.7.11. İranlı Turistlerin İşletmeleri Zor Durumda Bırakan Talepleri.....	63
4.3.7.12. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Önemli Gördüğü Adımlar	68
4.3.7.13. Kent Merkezinde İranlı Turistlere Yönelik İşletmelerin Açılması.....	73
4.3.8. İran Turizminin Geliştirilmesinde Diplomatik Adımlar	75
4.3.9. İşletmelerin İran Konsolosluğu'nun Van'da Açılmasına İlişkin Yaklaşımları	81

4.3.10.	İşletmelerin Van'da Bir İran Bankasının Açılmasına İlişkin Yaklaşımları	82
4.3.11.	İşletmelerin İran Masası'ndan Haberdar Olma Durumu	84
4.3.12.	İranlı Turizminin Canlanmasında Yerel Aktörlerin Rolü.....	86
4.3.12.1.	Van Valiliği'nin/Kültür İl Müdürlüğü'nün Rolü.....	86
4.3.12.2.	Van Büyükşehir Belediyesi'nin Rolü.....	89
4.3.12.3.	Van Ticaret ve Sanayi Odası'nın Rolü	94
4.3.12.4.	Van Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın Rolü.....	98
4.3.13.	Nevruz Bayramı'nın İşletmelerin Cirosuna Yansıma Durumu	101
4.3.14.	İşletmelerin Free Tax Uygulamasına Bakışı	102
4.3.15.	İşletmelerin Tavrı ve Memnuniyet Düzeyleri	104
5.	GENEL DEĞERLENDİRME	112
6.	SONUÇ ve ÖNERİLER	116
7.	EKLER	118
	Ek-1: Anket Formu	118

Tablo Listesi

Tablo 1: Görüşme Yapılan Yer	16
Tablo 2: Görüşme Yapılan İşletmelerin Türlerine Göre Dağılım	16
Tablo 3: Görüşme Yapılan İşletmelerin Diğer Dağılımı	16
Tablo 4: Görüşme Yapılan İşletmelerin Faaliyet Süresi	17
Tablo 5: Görüşme Yapılan Kişilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	17
Tablo 6: Görüşme Yapılan Kişilerin Yaşa Göre Dağılımı	17
Tablo 7: Görüşme Yapılan Kişilerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	18
Tablo 8: Görüşülen Kişilerin İşletmedeki Pozisyona Göre Dağılımı	18
Tablo 9: İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu	19
Tablo 10: Cinsiyete Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu	19
Tablo 11: İlçe Bazlı İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu	19
Tablo 12: İşletme Türü İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu	19
Tablo 13: Yaş Durumuna İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu	20
Tablo 14: İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu	20
Tablo 15: Cinsiyete Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu	21
Tablo 16: İlçelere Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu	21
Tablo 17: Türüne Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu	21
Tablo 18: Yaş Aralığına Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu	22
Tablo 19: İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri	22
Tablo 20: Cinsiyete Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri	23
Tablo 21: İlçeye Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri	23
Tablo 22: Türüne Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri	24
Tablo 23: Yaş Aralığına Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri	24
Tablo 24: İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar	25
Tablo 25: Cinsiyete Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar	25
Tablo 26: İlçe Bazlı İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar	26
Tablo 27: İşletme Türüne Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar	27
Tablo 28: Yaş Aralığına Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar	27
Tablo 29: İşletmelerin İranlı Turistlerle Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	28
Tablo 30: Cinsiyete Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	29
Tablo 31: İlçe Bazlı İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	29
Tablo 32: İşletme Türüne Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	30
Tablo 33: Yaşa Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	31
Tablo 34: İranlı Turistlerin Van'a Gelişleri Uzun Süreli mi?	31
Tablo 35: Cinsiyete Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği	32
Tablo 36: İlçeye Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği	32
Tablo 37: İşletme Türüne Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği	32
Tablo 38: Yaş Aralığına Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği	33
Tablo 39: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri	33
Tablo 40: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri (Cinsiyete Göre)	34
Tablo 41: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri (İlçe Bazlı)	34
Tablo 42: İşletme Türüne İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri	35
Tablo 43: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri (Yaşa Göre)	35
Tablo 44: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri	36
Tablo 45: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (Cinsiyete Göre)	36

Tablo 46: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (İlçeye Göre).....	37
Tablo 47: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (İşletme Türüne Göre)	38
Tablo 48: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (Yaşa Göre).....	38
Tablo 49: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı?.....	39
Tablo 50: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı? (Cinsiyet Göre)	40
Tablo 51: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı? (İlçe Bazlı)	40
Tablo 52: İşletme Türüne Göre İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı?.....	41
Tablo 53: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı? (Yaşa Göre) ...	42
Tablo 54: İşletmenizde Farsça Bilen Kişi Sayısı	43
Tablo 55: Cinsiyete Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı	43
Tablo 56: İlçeye Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı	43
Tablo 57: İşletme Türüne Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı	44
Tablo 58: Yaş Aralığına Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı	44
Tablo 59: İşletmelerin Farsça Öğrenme Talepleri.....	45
Tablo 60: Cinsiyete Göre İşletmelerin Farsça Öğrenme Talepleri	45
Tablo 61: İlçe Göre İşletmelerin Farsça Öğrenme Talepleri	45
Tablo 62: İşletme Türüne Göre Farsça Öğrenme Talepleri	45
Tablo 63: Yaş Aralığına Göre Farsça Öğrenme Talepleri	46
Tablo 64: İşletmelerde Kullanılan Para Birimi	46
Tablo 65: İşletmelerde Kullanılan Para Birimi (Cinsiyete Göre)	47
Tablo 66: İlçe Bazlı İşletmelerde Kullanılan Para Birimi	47
Tablo 67: Türüne Göre İşletmelerde Kullanılan Para Birimi	47
Tablo 68: Yaş Aralığına Göre İşletmelerde Kullanılan Para Birimi	48
Tablo 69: İşletmenizde Tümenle Alış-Veriş İmkânı Var Mı?	48
Tablo 70: Cinsiyete Göre İşletmenizde Tümenle Alış-Veriş İmkânı Var Mı?	48
Tablo 71: İlçe Bazlı İşletmelerin Tümenle Alış-Veriş İmkânı	49
Tablo 72: İşletme Türüne Göre Tümenle Alış-Veriş İmkânı	49
Tablo 73: Yaş Aralığına Göre Tümenle Alış-Veriş İmkânı	49
Tablo 74: İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu.....	50
Tablo 75: Cinsiyete göre İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu	50
Tablo 76: İlçe bazlı İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu	50
Tablo 77: İşletme türüne göre İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu	51
Tablo 78: Yaş aralığına göre İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu	51
Tablo 79: İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu.....	52
Tablo 80: Cinsiyete göre İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu	52
Tablo 81: İlçe bazlı İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu	52
Tablo 82: İşletme türüne göre İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu	52
Tablo 83: Yaş aralığına göre İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu.....	53
Tablo 84: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz?	53
Tablo 85: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz? (Cinsiyete göre).....	53
Tablo 86: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz?(İlçe bazlı).....	54
Tablo 87: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz? (İşletme Türü)	54
Tablo 88: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz? (Yaş bazlı)	55
Tablo 89: İranlı turistlerle iletişim kuruyor musunuz?	55
Tablo 90: Cinsiyete göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu	55

Tablo 91: İlçeye göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu.....	56
Tablo 92: İşletme türüne göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu	56
Tablo 93: Yaş aralığına göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu	56
Tablo 94: İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni	57
Tablo 95: Cinsiyete göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni	57
Tablo 96: İlçeye göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni	57
Tablo 97: İşletme türüne göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni	58
Tablo 98: Yaş aralığına göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni.....	58
Tablo 99: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz?	59
Tablo 100: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (Cinsiyete göre)	59
Tablo 101: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (İlçeye göre).....	59
Tablo 102: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (İşletme türüne göre)	60
Tablo 103: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (Yaş aralığına göre).....	60
Tablo 104: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar?.....	61
Tablo 105: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar?(Cinsiyet)	61
Tablo 106: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar? (İlçe).....	61
Tablo 107: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar? (İşletme Türü).....	62
Tablo 108: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar? (Yaş aralığı)	62
Tablo 109: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?.....	63
Tablo 110: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(Cinsiyet)	63
Tablo 111: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(İlçe).....	63
Tablo 112: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(İşletme)	63
Tablo 113: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(Yaş aralığı)	64
Tablo 114: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler.....	64
Tablo 115: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (cinsiyet)	65
Tablo 116: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (ilçe).....	66
Tablo 117: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (işletme)	66
Tablo 118: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (Yaş).....	67
Tablo 119: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir?	68
Tablo 120: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (Cinsiyet)	69
Tablo 121: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (ilçe)	70
Tablo 122: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (işletme)	71
Tablo 123: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (Yaş)	72
Tablo 124: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz?	73
Tablo 125: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz? (Cinsiyet).....	73
Tablo 126: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz? (İlçe bazlı)	73
Tablo 127: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz?(İşletme türü).....	74
Tablo 128: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz? (Yaş aralığı).....	74
Tablo 129: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır?.....	75
Tablo 130: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır? (Cinsiyet)	75
Tablo 131: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır? (İlçe).....	76
Tablo 132: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır?(işletme türü)	77
Tablo 133: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır?(Yaş).....	77
Tablo 134: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır?.....	78

Tablo 135: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (Cinsiyet).....	78
Tablo 136: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (İlçe).....	79
Tablo 137: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (İşletme)	79
Tablo 138: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (Yaş aralığı)	80
Tablo 139: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı?	81
Tablo 140: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (cinsiyet).....	81
Tablo 141: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (İlçe)	81
Tablo 142: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (İşletme)	81
Tablo 143: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (Yaş aralığı).....	82
Tablo 144: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı?.....	82
Tablo 145: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (Cinsiyet).....	82
Tablo 146: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (İşletme)	83
Tablo 147: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (İşletme türü).....	83
Tablo 148: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (Yaş)	84
Tablo 149: İran Masasından haberdar mısınız?	84
Tablo 150: İran Masasından haberdar mısınız? (Cinsiyet)	84
Tablo 151: İran Masasından haberdar mısınız? (İlçe).....	85
Tablo 152: İran Masasından haberdar mısınız?(İşletme)	85
Tablo 153: İran Masasından haberdar mısınız? (Yaş).....	85
Tablo 154: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı? 86	
Tablo 155: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı? 87	
Tablo 156: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı? 87	
Tablo 157: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı? 88	
Tablo 158: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı? 89	
Tablo 160: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?	89
Tablo 161: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?	90
Tablo 162: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?	91
Tablo 163: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?	92
Tablo 164: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?	93
Tablo 165: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?	94
Tablo 166: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?	95
Tablo 167: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?	96
Tablo 168: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?	97
Tablo 169: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?	98
Tablo 170: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?	98
Tablo 171: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?	99
Tablo 172: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?	100
Tablo 173: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?	100
Tablo 174: Nevruz Bayramı işletme cironuzu nasıl etkiledi?.....	101
Tablo 175: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?	102
Tablo 176 Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?	102
Tablo 177: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?	102
Tablo 178: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?	103

Tablo 179: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?	103
Tablo 180: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri.....	104
Tablo 181: Cinsiyete göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri.....	105
Tablo 182: İlçe bazlı olarak işletmelerin memnuniyet düzeyleri.....	105
Tablo 183: İşletme türüne göre memnuniyet düzeyleri.....	105
Tablo 184: Yaş aralığına göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri	106
Tablo 185: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Cinsiyet)	106
Tablo 186: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İlçe).....	107
Tablo 187: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İşletme)	107
Tablo 188: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Yaş).....	107
Tablo 189: Cinsiyete göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri.....	108
Tablo 190: İlçelere göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri?.....	108
Tablo 191: İşletme türüne göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri.....	109
Tablo 192: Yaş aralığına göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri	109
Tablo 193: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Cinsiyet)	110
Tablo 194: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İlçe).....	110
Tablo 195: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (işletme türü)	110
Tablo 196: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Yaş).....	111

1. GİRİŞ

Van'ın ekonomik yapısında son beş yıl içinde İran'dan gelen turistler önemli bir yer tutmaya başladı. İlk kez 2014 yılında İran'da Nevruz Bayramı'nın açtığı geniş resmi tatil olanağını değerlendirmek amacıyla Van'a yoğun bir İranlı turist kafilesi akın etmeye başladı. Sonraki yıllarda İran'dan gelen turistlerin hem sayısında bir artış oldu hem de Van'a geldikleri zaman aralıkları bütün yıla yayılmaya başladı. Gelen turistler nasıl bir profile sahip? Turistlerin Van'a gelme amaçlarında hangi hedefler ön plana çıkmaktadır? Gelen turistler ne kadar kalıyor? Van'da bulundukları süre içinde nasıl bir konaklama tercihinde bulunuyorlar? Gelen turistler ortalama kişi başı ne kadar harcıyor? Van'a gelen İranlı turistlerin sınıfsal pozisyonları nasıl bir özellik göstermektedir? Bu ve benzeri soruları merkezine alan hatırı sayılır çalışmalar yapıldı. Bu çalışmalardan birini Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA), Van Yüzüncü Yıl Üniversite Sosyoloji Bölümü ve Van Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile yapılan geniş kapsamlı bir araştırma¹ oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmada Farsça hazırlanan anket formu Van kent merkezine gelen 1000'e yakın İranlı turiste uygulandı. Bu çalışma yukarıda zikredilen sorulara verilerin yanıtların yer aldığı önemli bulguları içeren bir araştırma özelliği göstermektedir. Fakat İran turizmini bütün boyutlarıyla anlamak ve canlandırmak için müracaat edilmesi gereken taraflardan birini de özellikle Van kent merkezinde bulunan işletmeler oluşturmaktadır. İşletmeler İran turizmine nasıl bakıyor? İranlı turistlerle hangi hususlarda problemler yaşamaktadırlar? Van kent ekonomisine önemli girdiler sağlayan İranlı turistlerin daha çok gelmesini sağlamak için diplomatik düzeyde, yerel aktörler ölçeğinde neler yapılmalı? İran konsolosluğunun ve bir İran bankasının Van'da açılması işletmeler açısından nasıl değerlendirilmektedir? **Van Kent Merkezindeki İşletmelerin İranlı Turistlerden Beklentileri Araştırması** bir taraftan Tuşba, İpekyolu, Edremit ve Gevaş'ta İranlı turistlere yönelik hizmet veren esnafın beklentilerini ortaya koymayı, diğer taraftan da kent ekonomisinde yarattığı katma değeri arttırmak için yapılabilecekleri belirginleştirmeyi hedefleyen bir amaçla yapıldı. **Van Kent Merkezindeki İşletmelerin İranlı Turistlerden Beklentileri Araştırması** içerdiği geniş bulgu setiyle İran turizmi ile ilgilenen başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere sivil toplum örgütleri, işletmeler ve akademik çevrelere yararlanabilecekleri önemli bilgiler sunmaktadır. Araştırma aynı zamanda bu alanda uygulanacak politikaları için de göz ardı edilemez bir yol haritası sunmaktadır.

¹ İranlı Turistlerin Van Algısı Araştırması, Haz.: Suvat Parin, Van: DAKA&VAN YYÜ& VAN TSO, 2016.

2. YÖNETİCİ ÖZETİ

- Araştırmada görüşme yapılan ilçeler incelendiğinde İpekyolu'nun %88, Tuşba'nın %6, Edremit'in %4 ve Gevaş'ın %2 gibi bir dağılıma pay sahibi olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların faaliyet yürüttüğü işletme türleri incelendiğinde yaklaşık üçte birinin konfeksiyon, altıda birinin lokanta, onda birinin otel ve yine onda birinin kafe işlettiği görülmektedir.
- Yaklaşık her 10 katılımcıdan yalnızca bir kadın, büyük çoğunluğu ise erkektir.
- Araştırmaya katılanların yaklaşık beşte ikisi 25-34, onda üçü 35-44 yaş aralığındadır.
- Katılımcıların yarısı lise mezunu ve dörtte biri üniversite mezunudur.
- Her üç işletmeden biri 2-5 yıl süreyle, her dört işletmeden biri ise 6-10 yıl süreyle faaliyet gösterdikleri görülmektedir.
- Araştırmaya katılanların yaklaşık üçte biri işletme sahibi, beşte biri müdürdür.
- Katılımcıların büyük çoğunluğu (%93) işletmede İranlı turistlere yönelik hizmet bulunduğunu belirtmektedir.
- Edremit ve Gevaş ilçelerinde görüşme yapılanların tamamı işletmede İranlı turistlere yönelik hizmet bulunduğunu ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların tamamına yakını (%97) işletmenin de içinde yer aldığı sektörün İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiğini belirtmektedir.
- İşletme türü ulaşım ve eğlence merkezi olan katılımcıların tamamı işletmenin de içinde yer aldığı sektörün İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiğini ifade etmektedir.
- İşletmenin de içinde yer aldığı sektörün İranlı turistlere gerekli özeni göstermediğini ifade eden katılımcıların yarısından fazlası farklı fiyat tarifesinin uygulanması ve fırsatçılık nedeniyle, yarısı iletişim problemleri nedeniyle, beşte biri İran para biriminin değersiz olması ve turistlerin cimri tutumu nedeniyle, beşte biri ön yargı nedeniyle böyle davranıldığını belirtmektedir.
- Katılımcıların üçte biri fiyatların yüksek bulunması ve iletişim (dil) problemi nedeniyle İranlı turistlerle sorunlar yaşandığını belirtmektedir.
- İranlı turistlerle yaşanan sorunların çözümüne yönelik, araştırmaya katılanların dörtte biri dil eğitiminin alınmasının gerekliliğine vurgu yapmaktadır.
- Araştırmaya katılanların yaklaşık üçte ikisi İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli devam edeceğini belirtmektedir.
- Tuşba ilçesinde görüşme yapılanların üçte biri, Gevaş ilçesinde görüşme yapılanların tamamına yakını İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli devam edeceğini ifade etmektedir.

- Konfeksiyon işleten katılımcıların yarısından fazlası İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli devam etmeyeceğini belirtmektedir.
- Araştırmaya katılanların yaklaşık yarısı konum olarak İran'a yakın olmasından dolayı, üçte biri alışveriş imkanının ve çeşitliliğinin fazla olmasından dolayı, üçte biri daha özgür ve rahat bir ortam bulmalarından dolayı, üçte biri Van'ın turizm açısından gelişmiş olmasından dolayı, üçte biri ekonomik anlamda daha uygun olmasından dolayı İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli devam edeceğini düşünmektedir.
- Katılımcıların yaklaşık üçte ikisi sınır kapısındaki giriş ücretlerinin fazla olmasından dolayı İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli devam etmeyeceğini belirtmektedir.
- İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak üç önemli sektörel adıma araştırmaya katılanların yaklaşık üçte biri eğlence, dörtte biri turizm ve beşte biri alışveriş merkezlerinin açılması yanıtını vermiştir.
- Araştırmaya katılanların faaliyet yürüttüğü işletmelerde en az bir kişinin Farsça bildiği dilim dikkate alındığında bu koşulu sağlayan işletmelerin yarısında sadece 1 kişinin, dörtte birinde ise 2 kişinin Farsça konuşabildiği görülmektedir.
- Katılımcıların %46'sı kendisi ya da çalışanlarının Farsça öğrenmek için eğitim almak istediğini, %42'si istemediği ve %10'u düşünmesi gerektiğini vurgulamıştır.
- Araştırmaya katılan her beş kişiden dördü İranlı turistlerin TL, her beş kişiden biri ise Dolar kullandığını ifade etmektedir.
- Katılımcıların sadece %13'ü işletmesinde Tümen ile İranlı turistlere alışveriş olanağı sağlandığını belirtmektedir.
- Araştırmaya katılanların dörtte biri işletmesine gelen İranlı turistlere memnuniyetlerini ölçen anket yapıldığını belirtmektedir.
- Katılımcıların beşte biri işletmesine gelen İranlı turistlere hitap eden bir web sayfasının olduğunu ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların yaklaşık %40'ı işletmesine gelen İranlı turistlerin iletişim bilgilerinin alındığını vurgulamaktadır.
- Katılımcıların üçte ikisi hizmet/ürün alan İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişime geçildiğini belirtmektedir.
- İşletme türü otel olan katılımcıların tamamına yakını (%93) hizmet/ürün alan İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişime geçildiğini ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılan her beş işletmeciden dördü tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme nedeniyle İranlı turistlerle iletişim kurduğunu vurgulamaktadır.
- Katılımcıların yarısına yakını işletmenin profesyonel olarak ürünlerini/hizmetlerini tanıtan broşür/el ilanı hazırlandığını belirtmektedir.

- Araştırmaya katılanların tamamına yakını (%94) nakit TL'nin ödeme şekilleri arasında kendilerine avantaj sağladığını ifade etmektedir.
- Katılımcıların %40'ı İranlı turistlerin zora sokan talepleri olduğunu vurgulamaktadır.
- Zora sokan taleplerin olduğunu belirten katılımcıların yaklaşık %80'i gereğinden fazla indirim istenmesinin bu durumun ortaya çıkardığı olumsuzlukların başında göstermektedir.
- Araştırmaya katılanların işletme olarak İranlı turistlere yönelik yapmak istediği üç önemli şeyin başında %28 ile daha iyi ve kaliteli hizmet vermek, %13 ile dil problemini aşmak, %9 ile fiyatlarda yardımcı olmak gelmektedir.
- Katılımcıların %75'i Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını olumlu (çok olumlu-olumlu) karşılamaktadır.
- İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye'de ve İran'da diplomatik olarak ne yapılmasına yönelik, katılımcıların dörtte biri sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı yanıtını vermiştir.
- Araştırmaya katılanların %92'si (469) İran Konsolosluğu'nun Van'da olmasının İran turizmini canlandıracağını ifade etmektedir.
- Katılımcıların %90'ı Van'da bir İran bankasının açılmasının İran turizmini zenginleştireceğini vurgulamaktadır.
- Araştırmaya katılanların sadece beşte biri İran masasından haberdar olduğunu belirtmektedir.
- Katılımcıların %57'si İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi'nin kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlenmesi, %12'si esnafın denetlemesi ve desteklemesi ve %11'i tanıtım ve reklam çalışmalarının yapılması gerektiğini ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların yarısından fazlası İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Esnaf ve Sanatkarlar Odasının (ESOB) esnafları denetlemesi ve desteklemesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.
- Katılımcıların %15'i İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Ticaret ve Sanayi Odası'nın tanıtım ve reklam çalışmaları yapmasına, %9'u ise esnafları denetlemesi ve desteklemesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.
- Araştırmaya katılanların %40'ı İranlı turistlerin yoğun geldiği Nevruz gibi dönemlerde satış tutarında %10-%49 arası, %30'u ise %50-%99 arası artış olduğunu belirtmektedir.
- Katılımcıların %90'ı Van'da sınır kapısında Free Tax uygulamasının İranlı turistlerin Van'a gelişlerini etkilediğini ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların %70'i İranlı turistler dışında başka ülke vatandaşlarının da işletmelerinden alışveriş yaptığını vurgulamaktadır.

- İranlı turistler dışında başka ülke vatandaşlarının da işletmelerinden alışveriş yaptığını belirtenlerin %60'ı İran vatandaşlarına, %40'ı ise diğer ülke vatandaşlarına memnuniyet düzeyinin yüksek olduğunu belirtmektedir.
- Katılımcıların İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından memnun olma puan ortalaması 75, İranlı turistlerin alışveriş tutumundan memnun olma puan ortalaması 73, kamu faaliyetlerinden memnun olma puan ortalaması 58 ve Van ekonomisine katkısından memnun olma puan ortalaması 91'dir.

3. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

İran'dan gelen turistler son yıllarda Van ekonomisinde önemli sayılabilecek bir genişlemeye yol açmış görünmektedir. Van için İranlı turist demek başlangıçta Nevruz Bayramı'nda gelen gruplar demek anlamına gelirken bu tanımlamanın, 2014'ten bu yana değiştiği görülmektedir. İranlı turistler Van tercihlerini artık Nevruz Bayramı tatilini de içine alan daha geniş bir zaman dilimine yaymış durumdadır. İran'da rejimin sınırlandırdığı gündelik hayatı Van kent merkezinde deneyimlemek isteyen İranlı turistleri artık yılın bütün zamanlarında Van sokaklarında görmek mümkündür. Normal koşullarda akşam saat 18:00-19:00'da askıya alınan kent merkezindeki hayat, İranlı turistlerle birlikte ritim değiştirerek gece 23:00-24:00 sularına kadar devam etmektedir. İranlı turistlerin bu anlamda kentin gündelik yaşam akışını değiştirdiğini söylenebilir. İranlı turistlerden oluşturduğu bu dinamizmin bir tarafını İranlı turistler oluştururken, diğer tarafını da söz konusu İranlı turistlere ev sahipliği yapan ve hizmet sunan kent sakinleri ve işletme sahipleri oluşturmaktadır. İranlı turistlerin nasıl bir profil gösterdiği, Van'a hangi amaçlarla geldiğini sorgulayan çalışmaların² yapıldığı bilinmektedir.

Bu araştırmanın amacı Van kent merkezinde İranlı turistlere hizmet veren işletmelerin karşılaştıkları sorunları, çözüm önerilerini ve İran turizminden beklentilerini işletme türü ve ilçe gibi değişkenler üzerinden ortaya koymaktır. Bu çalışma temsil gücü geniş bir örneklem üzerinden ilk kez Van kent merkezindeki işletmelerin gözüyle İran'dan gelen turistlerin kent ekonomisine katkısını merkeze alması açısından önem arz etmektedir.

3.2. Araştırmanın Problemleri

Van Kent Merkezindeki İşletmelerin İranlı Turistlerden Beklentileri araştırmasının yanıtını aradığı problemleri şu şekilde ifade etmek mümkündür:

- Van kent merkezindeki işletmelerin İranlı turistlere yönelik hizmet durumu nasıl bir tablo oluşturmaktadır?
- Van kent merkezinde farklı faaliyet dallarında hizmet veren işletmelerin İranlı turistlere yönelik sektörel ilgileri nasıl bir çerçeveye sahiptir?
- Van kent merkezindeki işletmelerin İranlı turistlerle ilişkilerinde hangi sorunlar ön plana çıkmaktadır? İşletme sahipleri söz konusu sorunlara hangi çözüm önerilerini ileri sürmektedir?

² Bu konuda DAKA & VAN TSO ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nün işbirliği ile Doç. Dr. Suvat PARİN tarafından hazırlanmış *İranlı Turistlerin Van Algısı* isimli araştırmaya bakılabilir.

- Van kent merkezindeki iktisadi işletmelerin gözüyle İran turizminin daha canlı ve süreklilik göstermesi için atılacak adımlarda hangi beklentiler ön plana çıkmaktadır?

3.3. Araştırma Evreni ve Örneklem

Van Kent Merkezindeki İşletmelerin İranlı Turistlerden Beklentileri araştırmasının evrenini İpekyolu, Tuşba ve Edremit'teki işletmelerin tümü oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise söz konusu üç merkez ilçede ve farklı iş kollarında faaliyet gösteren 517 işletme oluşturmaktadır. İşletmelerin %87,8'i (454) İpekyolu, %6,2'si (32) Tuşba, %3,9'u (20) Edremit, %2,1'i (11) Gevaş ilçesinde faaliyet göstermektedir.

3.4. Araştırmanın Veri Toplama Teknikleri ve Analiz

Van Kent Merkezindeki İşletmelerin İranlı Turistlerden Beklentileri araştırmasının veri toplama tekniğini anket oluşturmaktadır. İşletme sahipleriyle yüz yüze yapılan görüşmelerle gerçekleştirilen anket formunda³ açık ve kapalı uçlu sorulardan müteşekkil 41 soru yer almaktadır. Sorular görüşme yapılan yer, görüşme yapılan kişinin sosyo-demografik bilgileri, işletmelerin İranlı turistlere yönelik hizmet durumu, ticaret biçimi, karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerini sorgulayan bir çerçeveye sahiptir.

³ Anket Formu bkz. Ekler kısmına

4. BULGULAR: İŞLETMELERİN İRANLI TURİSTLERDEN BEKLENTİLERİ

4.1. Görüşme Yapılan Yere Ait Bilgiler

Tablo 1: Görüşme Yapılan Yer

GÖRÜŞME YAPILAN YER		
İlçe	Sıklık	Yüzde (%)
İPEKYOLU	454	87,8
TUŞBA	32	6,2
EDREMİT	20	3,9
GEVAŞ	11	2,1
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların %87,8'i (454) İpekyolu, %6,2'si (32) Tuşba, %3,9'u (20) Edremit, %2,1'i (11) Gevaş ilçesinde ikamet etmektedir.

Tablo 2: Görüşme Yapılan İşletmelerin Türlerine Göre Dağılım

İŞLETME TÜRÜNE GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI		
İşletme Türü	Sıklık	Yüzde (%)
OTEL	56	10,8
LOKANTA	87	16,8
KONFEKSİYON	154	29,8
KAFE	56	10,8
ULAŞIM	18	3,5
EĞLENCE MERKEZİ	21	4,1
DİĞER	125	24,2
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların %10,8'i (56) otel, %16,8'i (87) lokanta, %29,8'i (154) konfeksiyon, %10,8'i (56) kafe, %3,5'i (18) ulaşım ve %4,1'i (21) eğlence merkezi sektöründe olduğunu belirtirken %24,2'si (125) diğer sektörlerde faaliyet gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 3: Görüşme Yapılan İşletmelerin Diğer Dağılımı

İŞLETME TÜRÜNE GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI – DİĞER					
İşletme Türü	Sıklık	Yüzde (%)	İşletme Türü	Sıklık	Yüzde (%)
ALIŞVERİŞ MERKEZİ	4	3,9	KUYUMCU	4	3,9
AYAKKABI MAĞAZASI	10	9,7	KÜÇÜK EV ALETLERİ	1	1,0
BİJUTERİ	5	4,9	MARKET	5	4,9
BÜFE	6	5,8	MOBİLYACI	1	1,0
DÖVİZ BÜROSU	1	1,0	OPTİK MAĞAZASI	2	1,9
ECZANE	1	1,0	PASTANE	1	1,0
FIRIN	1	1,0	SAATÇİ	1	1,0
GİYİM MAĞAZASI	8	7,8	SPOR SALONU	1	1,0
İLETİŞİM MAĞAZASI	14	13,6	ŞARKÜTERİ	3	2,9
KAHVALTICI	5	4,9	TEKNE	4	3,9
KIRTASIYE	2	1,9	TEKNOLOJİ	1	1,0
KOZMETİK MAĞAZASI	12	11,7	TURİZM OFİSİ	1	1,0
KUAFÖR	3	2,9	ZÜCACİYE	6	5,8
TOPLAM				103	100,0

Araştırmaya katılanların diğer işletme türlerinde faaliyet gösterdikleri dağılıma göre %3,9'u (4) alışveriş merkezi, %9,7'si (10) ayakkabı mağazası, %4,9'u (5) bijuteri, %5,8'i (6) büfe, %1'i (1) döviz bürosu, %1'i (1) eczane, %1'i (1) fırın, %7,8'i (8) giyim

mağazası, %13,6'sı (14) iletişim mağazası, %4,9'u (5) kahvaltıcı, %1,9'u (2) kırtasiye, %11,7'si (12) kozmetik mağazası, %2,9'u (3) kuaför, %3,9'u (4) kuyumcu, %1'i (1) küçük ev aletleri, %4,9'u (5) market, %1'i (1) mobilyacı, %1,9'u (2) optik mağazası, %1'i (1) pastane, %1' (1) saatçi, %1'i (1) spor salonu, %2,9'u (3) şarküteri, %3,9'u (4) tekne, %1'i (1) teknoloji, %1'i (1) turizm ofisi ve %5,8'i (6) züccaciye sektöründe faaliyet gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4: Görüşme Yapılan İşletmelerin Faaliyet Süresi

İŞLETME FAALİYET SÜRESİ-KATEGORİK		
Faaliyet Süresi	Sıklık	Yüzde (%)
0-1 YIL	61	12,0
2-5 YIL	180	35,4
6-10 YIL	119	23,4
11-15 YIL	50	9,8
16-20 YIL	43	8,4
21 VE ÜZERİ YIL	56	11,0
TOPLAM	509	100,0

Araştırmaya katılanların işletme faaliyet süresine ilişkin dağılım; %12,0'ı (61) 0-1 yıl, %35,4'ü (180) 2-5 yıl, %23,4'ü (119) 6-10 yıl, %9,8'i (50) 11-15 yıl, %8,4'ü (43) 16-20 yıl, %11,0'ı (56) 21 yıl ve üzeri zamandır faaliyettedir.

4.2. Görüşme Yapılan Kişinin Sosyo-Demografik Bilgileri

Tablo 5: Görüşme Yapılan Kişilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

CİNSİYETE GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI		
Cinsiyet	Sıklık	Yüzde (%)
KADIN	58	11,2
ERKEK	459	88,8
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların %11,2'si (58) kadın, %88,8'i (459) erkektir.

Tablo 6: Görüşme Yapılan Kişilerin Yaşa Göre Dağılımı

YAŞA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI		
Yaş Aralığı	Sıklık	Yüzde (%)
18-24 YAŞ ARASI	89	17,2
25-34 YAŞ ARASI	203	39,3
35-44 YAŞ ARASI	156	30,2
45-54 YAŞ ARASI	52	10,1
55-64 YAŞ ARASI	15	2,9
65 YAŞ VE ÜZERİ	2	0,4
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların %17,2'si (89) 18-24 yaş aralığında, %39,3'ü (203) 25-34 yaş aralığında, %30,2'si (156) 35-44 yaş aralığında, %10,1'i (52) 45-54 yaş aralığında, %2,9'u (15) 55-64 yaş aralığında, %0,4'ü (2) 65 yaş ve üzerindedir.

Tablo 7: Görüşme Yapılan Kişilerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI		
Eğitim Durumu	Sıklık	Yüzde (%)
OKUR-YAZAR DEĞİL	1	0,2
İLKOKUL	35	6,8
ORTAOKUL	56	10,8
LİSE	247	47,8
ÖN LİSANS	32	6,2
ÜNİVERSİTE	136	26,3
LİSANSÜSTÜ	10	1,9
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların eğitim durumuna göre dağılımı şu şekildedir; %0,2'si (1) okur-yazar değil, %6,8'i (35) ilkokul mezunu, %10,8'i (56) ortaokul mezunu, %47,8'i (247) lise mezunu, %6,2'si (32) ön lisans, %26,3'ü (136) üniversite mezunu, %1,9'u (10) lisansüstü mezunudur.

Tablo 8: Görüşülen Kişilerin İşletmedeki Pozisyona Göre Dağılımı

İŞLETMEDEKİ POZİSYONA GÖRE DAĞILIM		
Pozisyon	Sıklık	Yüzde (%)
AŞÇI	2	0,4
GARSON	9	1,8
İŞ ORTAĞI	6	1,2
İŞLETME SAHİBİ	159	31,6
İŞLETMECİ	52	10,3
KAPTAN	11	2,2
KASİYER	11	2,2
MÜDÜR	93	18,5
MÜDÜR YARDIMCISI	9	1,8
PERSONEL	65	12,9
RESEPSİYONİST	13	2,6
SATIŞ DANIŞMANI	35	7,0
ŞEF	8	1,6
TEKNİK DESTEK ELEMANI	1	0,2
YÖNETİCİ	29	5,8
TOPLAM	503	100,0

Araştırmaya katılanların %0,4'ü (2) aşçı, %1,8'i (9) garson, %1,2'si (6) iş ortağı, %31,6'sı (159) işletme sahibi, %10,3'ü (52) işletmeci, %2,2'si (11) kaptan, %2,2'si (11) kasiyer, %18,5'i (93) müdür, %1,8'i (9) müdür yardımcısı, %12,9'u (65) personel, %2,6'sı (13) resepsiyonist, %7,0'ı (35) satış danışmanı, %1,6'sı (8) şef, %0,2'si (1) teknik destek elemanı, %5,8'i (29) yönetici pozisyonundadır.

4.3. İşletmelerin İran Turizminden Beklentileri

4.3.1. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu

Tablo 9: İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu

İŞLETMEDE İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK HİZMET OLMASI DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	480	92,8
HAYIR	37	7,2
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların %92,8'i (480) evet İranlı turistlere yönelik hizmet var, %7,2'si (37) hayır hizmet yok demiştir.

Tablo 10: Cinsiyete Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu

CİNSİYET	İŞLETMENİZDE İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK BİR HİZMET (KONAKLAMA, ALIŞ-VERİŞ GİBİ) VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	56	2	58
	Yüzde (%)	96,6	3,4	100,0
ERKEK	Sıklık	424	35	459
	Yüzde (%)	92,4	7,6	100,0
TOPLAM	Sıklık	480	37	517
	Yüzde (%)	92,8	7,2	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %96,6'sı (56), erkeklerin %92,4'ü (424) işletmelerinde İranlı turistlere yönelik hizmetlerinin olduğunu söylemişlerdir.

Tablo 11: İlçe Bazlı İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZDE İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK BİR HİZMET (KONAKLAMA, ALIŞ-VERİŞ GİBİ) VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	418	36	454
	Yüzde (%)	92,1	7,9	100,0
TUŞBA	Sıklık	31	1	32
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	20	0	20
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	11	0	11
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	480	37	517
	Yüzde (%)	92,8	7,2	100,0

Araştırmaya İpekyolu ilçesinden katılanların %92,1'i (418), Tuşba'dan katılanların %96,9'u (31) işletmelerinde İranlı turistlere yönelik hizmet verdiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 12: İşletme Türü İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZDE İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK BİR HİZMET (KONAKLAMA, ALIŞ-VERİŞ GİBİ) VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	56	0	56
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	79	8	87
	Yüzde (%)	90,8	9,2	100,0

KONFEKSİYON	Sıklık	146	8	154
	Yüzde (%)	94,8	5,2	100,0
KAFFE	Sıklık	49	7	56
	Yüzde (%)	87,5	12,5	100,0
ULAŞIM	Sıklık	18	0	18
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	21	0	21
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	111	14	125
	Yüzde (%)	88,8	11,2	100,0
TOPLAM	Sıklık	480	37	517
	Yüzde (%)	92,8	7,2	100,0

Araştırmaya işletme türü olarak otelden katılanların %100,0'ı (56), konfeksiyondan katılanların %94,8'i (146), kafeden katılanların %87,5'i (49) İranlı turistlere yönelik hizmet verdiklerini söylemişlerdir.

Tablo 13: Yaş Durumuna İranlı Turistlere Yönelik Hizmet Durumu

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZDE İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK BİR HİZMET (KONAKLAMA, ALIŞ-VERİŞ GİBİ) VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	80	9	89
	Yüzde (%)	89,9	10,1	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	187	16	203
	Yüzde (%)	92,1	7,9	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	147	9	156
	Yüzde (%)	94,2	5,8	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	49	3	52
	Yüzde (%)	94,2	5,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	15	0	15
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	480	37	517
	Yüzde (%)	92,8	7,2	100,0

25-34 yaş aralığından katılanların %92,1'i (187), 35-44 yaş aralığından katılanların %94,2'si (147) işletmelerinde İranlı turistlere yönelik hizmet verdiklerini söylemişlerdir.

4.3.2. İşletmelerin İranlı Turistlerle İlgisi

Tablo 14: İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özenu Gösterme Durumu

İŞLETMENİN DE İÇİNDE YER ALDIĞI SEKTÖRÜN İRANLI TURİSTLERE GEREKLİ ÖZENİ GÖSTERMESİ DURUMU		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	501	96,9
HAYIR	16	3,1
TOPLAM	517	100,0

Araştırmaya katılanların %96,9'u (501) evet özen gösteriliyor derken, %3,1'i (16) hayır özen gösterilmiyor demıştır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu

CİNSİYET	İŞLETMENİZİN DE İÇİNDE YER ALDIĞI SEKTÖR İRANLI TURİSTLERE GEREKLİ ÖZENİ GÖSTERİYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	55	3	58
	Yüzde (%)	94,8	5,2	100,0
ERKEK	Sıklık	446	13	459
	Yüzde (%)	97,2	2,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	501	16	517
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %94,8'i (55), erkeklerin %97,2'si (446) İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiklerini söylemişlerdir.

Tablo 16: İlçelere Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZİN DE İÇİNDE YER ALDIĞI SEKTÖR İRANLI TURİSTLERE GEREKLİ ÖZENİ GÖSTERİYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	440	14	454
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0
TUŞBA	Sıklık	31	1	32
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	19	1	20
	Yüzde (%)	95,0	5,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	11	0	11
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	501	16	517
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %96,9'u (440), Tuşba'dan katılanların %96,9'u (31) İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 17: Türüne Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özeni Gösterme Durumu

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZİN DE İÇİNDE YER ALDIĞI SEKTÖR İRANLI TURİSTLERE GEREKLİ ÖZENİ GÖSTERİYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	55	1	56
	Yüzde (%)	98,2	1,8	100,0
LOKANTA	Sıklık	85	2	87
	Yüzde (%)	97,7	2,3	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	151	3	154
	Yüzde (%)	98,1	1,9	100,0
KAFFE	Sıklık	53	3	56
	Yüzde (%)	94,6	5,4	100,0
ULAŞIM	Sıklık	18	0	18
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	21	0	21
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	118	7	125
	Yüzde (%)	94,4	5,6	100,0
TOPLAM	Sıklık	501	16	517
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0

Araştırmaya lokanta işletmesinden katılanların %97,7'si (85), konfeksiyondan katılanların %98,1'i (151) İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 18: Yaş Aralığına Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Gereken Özenu Gösterme Durumu

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZİN DE İÇİNDE YER ALDIĞI SEKTÖR İRANLI TURİSTLERE GEREKLİ ÖZENİ GÖSTERİYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	87	2	89
	Yüzde (%)	97,8	2,2	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	195	8	203
	Yüzde (%)	96,1	3,9	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	153	3	156
	Yüzde (%)	98,1	1,9	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	49	3	52
	Yüzde (%)	94,2	5,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	15	0	15
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	501	16	517
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0

25-34 yaş aralığından katılanların %96,1'i (195), 35-44 yaş aralığından katılanların %98,1'i (153) İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiklerini söylemişlerdir.

4.3.3. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik İlgisizlik Nedenleri

Tablo 19: İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri

SİZE GÖRE NEDEN GEREKLİ ÖZEN GÖSTERİLMİYOR?		
Nedeler	Sıklık	Yüzde (%)
FARKLI FİYAT TARİFESİNİN UYGULANMASI VE FIRSATÇILIK NEDENİYLE	9	56,3
İLETİŞİM PROBLEMLERİ NEDENİYLE	8	50,0
İRAN PARA BİRİMİNİN DEĞERSİZ OLMASI VE TURİSTLERİN CİMRİ TUTUMU NEDENİYLE	3	18,8
KONAKLAMA İMKANLARININ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	2	12,5
VASIFLI ELEMAN YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	1	6,3
İŞLETME İÇERİSİNDE NEZAKETSİZ DAVRANMALARI NEDENİYLE	2	12,5
BELEDİYE DENETİMLERİNİN YAPILMASI NEDENİYLE	1	6,3
NEZAKETSİZLİK NEDENİYLE	1	6,3
ÖN YARGI NEDENİYLE	3	18,8
GELİR KAYNAĞI OLDUĞUNUN FARKINA VARILMAMASI NEDENİYLE	1	6,3

Araştırmaya katılanların İranlı turistlere özen gösterilmeme nedeni olarak; %56,3'ü (9) farklı fiyat tarifesinin uygulanması ve fırsatçılık nedeniyle, %50,0'ı (8) iletişim problemleri nedeniyle, %18,8'i (3) İran para biriminin değersiz olması ve turistlerin cimri tutumu nedeniyle, %12,5'i (2) konaklama imkanlarının yetersizliği nedeniyle, %6,3'ü (1) vasıflı eleman yetersizliği nedeniyle, %12,5'i (2) işletme içerisinde nezaketsiz davranmaları nedeniyle, %6,3'ü (1) belediye denetimlerinin yapılması nedeniyle, %6,3'ü (1) nezaketsizlik nedeniyle, %18,8'i (3) ön yargı nedeniyle, %6,3'ü (1) gelir kaynağı olduğunun farkına varılmaması nedeniyle özen gösterilmediğini belirtmiştir.

Tablo 20: Cinsiyete Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri

SİZE GÖRE NEDEN GEREKLİ ÖZEN GÖSTERİLMİYOR?	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
FARKLI FİYAT TARİFESİNİN UYGULANMASI VE FIRSATÇILIK NEDENİYLE	Sıklık	1	8	9
	Yüzde (%)	25,0	28,6	28,1
İLETİŞİM PROBLEMLERİ NEDENİYLE	Sıklık	1	7	8
	Yüzde (%)	25,0	25,0	25
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI VE TURİSTLERİN CİMRİ TUTUMU NEDENİYLE	Sıklık	1	2	3
	Yüzde (%)	25,0	7,1	9,4
KONAKLAMA İMKANLARININ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	1	1	2
	Yüzde (%)	25,0	3,6	6,3
VASIFLI ELEMAN YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	0	1	1
	Yüzde (%)	0,0	3,6	3,1
BELEDİYE DENETİMLERİNİN YAPILMASI NEDENİYLE	Sıklık	0	1	1
	Yüzde (%)	0,0	3,6	3,1
İŞLETME İÇERİSİNDE NEZAKETSİZ DAVRANMALARI NEDENİYLE	Sıklık	0	4	4
	Yüzde (%)	0,0	14,3	12,5
ÖN YARGI NEDENİYLE	Sıklık	0	3	3
	Yüzde (%)	0,0	10,7	9,4
GELİR KAYNAĞI OLDUĞUNUN FARKINA VARILMAMASI NEDENİYLE	Sıklık	0	1	1
	Yüzde (%)	0,0	3,6	3,1
TOPLAM	Sıklık	4	28	32
	Yüzde (%)	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya katılanlara neden gerekli özen gösterilmiyor diye sorulduğunda; kadınların %25,0'ı (1), erkeklerin %28,6'sı (8) farklı fiyat tarifesinin uygulanması ve fırsatçılık nedeniyle olduğunu belirtmiştir.

Tablo 21: İlçeye Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri

SİZE GÖRE NEDEN GEREKLİ ÖZEN GÖSTERİLMİYOR?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
FARKLI FİYAT TARİFESİNİN UYGULANMASI VE FIRSATÇILIK NEDENİYLE	Sıklık	9	0	0	0	9
	(%)	29,0	0,0	0,0	0,0	28,1
İLETİŞİM PROBLEMLERİ NEDENİYLE	Sıklık	7	0	0	0	7
	(%)	22,6	0,0	0,0	0,0	21,9
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI VE TURİSTLERİN CİMRİ TUTUMU NEDENİYLE	Sıklık	3	1	0	0	4
	(%)	9,7	100,0	0,0	0,0	12,5
KONAKLAMA İMKANLARININ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	6,5	0,0	0,0	0,0	6,3
VASIFLI ELEMAN YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	3,2	0,0	0,0	0,0	3,1
BELEDİYE DENETİMLERİNİN YAPILMASI NEDENİYLE	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	3,2	0,0	0,0	0,0	3,1
İŞLETME İÇERİSİNDE NEZAKETSİZ DAVRANMALARI NEDENİYLE	Sıklık	4	0	0	0	4
	(%)	12,9	0,0	0,0	0,0	12,5
ÖN YARGI NEDENİYLE	Sıklık	3	0	0	0	3
	(%)	9,7	0,0	0,0	0,0	9,4
GELİR KAYNAĞI OLDUĞUNUN FARKINA VARILMAMASI NEDENİYLE	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	3,2	0,0	0,0	0,0	3,1
TOPLAM	Sıklık	31	1	0	0	32
	(%)	100,0	100,0	0,0	0,0	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %29,0'ı (9) farklı fiyat tarifesinin uygulanması ve fırsatçılık nedeniyle, %22,6'sı (7) iletişim problemleri nedeniyle olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 22: Türüne Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri

SİZE GÖRE NEDEN GEREKLİ ÖZEN GÖSTERİLMİYOR?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
FARKLI FİYAT TARİFESİNİN UYGULANMASI VE FIRSATÇILIK NEDENİYLE	Sıklık	2	1	0	1	0	0	5	9
	(%)	50,0	14,3	0,0	33,3	0,0	0,0	38,5	28,1
İLETİŞİM PEROBLEMLERİ NEDENİYLE	Sıklık	1	3	1	1	0	0	2	8
	(%)	25,0	42,9	20	33,3	0,0	0,0	15,4	25
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI VE TURİSTLERİN CİMRİ TUTUMU NEDENİYLE	Sıklık	0	1	1	1	0	0	0	3
	(%)	0,0	14,3	20	33,3	0,0	0,0	0,0	9,4
KONAKLAMA İMKANLARININ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	0	0	0	0	0	0	2	2
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	6,3
VASIFLI ELEMAN YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	0	0	0	0	0	0	1	1
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	3,1
BELEDİYE DENETİMLERİNİN YAPILMASI NEDENİYLE	Sıklık	0	0	0	0	0	0	1	1
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	3,1
İŞLETME İÇERİSİNDE NEZAKETSİZ DAVRANMALARI NEDENİYLE	Sıklık	0	1	3	0	0	0	0	4
	(%)	0,0	14,3	60	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5
ÖN YARGI NEDENİYLE	Sıklık	1	0	0	0	0	0	2	3
	(%)	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	9,4
GELİR KAYNAĞI OLDUĞUNUN FARKINA VARILMAMASI NEDENİYLE	Sıklık	0	1	0	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1
TOPLAM	Sıklık	4	7	5	3	0	0	13	32
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya işletme türü olarak lokanta belirtenlerin %42,9'u (3), konfeksiyon belirtenlerin %20,0'ı (1) iletişim problemleri nedeniyle İranlı turistlere gerekli özenin gösterilmediğini söylemişlerdir.

Tablo 23: Yaş Aralığına Göre İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Özen Göstermeme Nedenleri

SİZE GÖRE NEDEN GEREKLİ ÖZEN GÖSTERİLMİYOR?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
FARKLI FİYAT TARİFESİNİN UYGULANMASI VE FIRSATÇILIK NEDENİYLE	Sıklık	0	4	3	2	0	0	9
	(%)	0,0	22,2	42,9	40,0	0,0	0,0	29,0
İLETİŞİM PEROBLEMLERİ NEDENİYLE	Sıklık	1	6	1	0	0	0	8
	(%)	100,0	33,3	14,3	0,0	0,0	0,0	25,8
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI VE TURİSTLERİN CİMRİ TUTUMU NEDENİYLE	Sıklık	0	2	1	0	0	0	3
	(%)	0,0	11,1	14,3	0,0	0,0	0,0	9,7
KONAKLAMA İMKANLARININ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	0	0	1	1	0	0	2
	(%)	0,0	0,0	14,3	20,0	0,0	0,0	6,5
VASIFLI ELEMAN YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE	Sıklık	0	1	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2
BELEDİYE DENETİMLERİNİN YAPILMASI NEDENİYLE	Sıklık	0	0	0	1	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	3,2
İŞLETME İÇERİSİNDE NEZAKETSİZ DAVRANMALARI NEDENİYLE	Sıklık	0	4	0	0	0	0	4
	(%)	0,0	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0	12,9
ÖN YARGI NEDENİYLE	Sıklık	0	1	1	1	0	0	3
	(%)	0,0	5,6	14,3	20,0	0,0	0,0	9,7
GELİR KAYNAĞI OLDUĞUNUN FARKINA VARILMAMASI NEDENİYLE	Sıklık	0	0	0	0	0	0	0
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOPLAM	Sıklık	1	18	7	5	0	0	31

25-34 yaş aralığından katılanların %22,2'si (4), 35-44 yaş aralığından katılanların %42,9'u (3) farklı fiyat tarifesinin uygulanması ve fırsatçılık nedeniyle İranlı turistlere gerekli özenin gösterilmediğini söylemişlerdir.

4.3.4. İşletmelerin İranlı Turistlerle Yaşadıkları Sorunlar

Tablo 24: İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar

İRANLI TURİSTLERLE YAŞANAN SORUNLARA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI		
Sorunlar	Sıklık	(%)
ALKOL TALEP ETMELERİ	7	1,4
GÜVENLİK	3	0,6
FİYATLARIN YÜKSEK BULUNMASI	192	37,1
HIRSIZLIK	5	1,0
İLETİŞİM (DİL) SORUNU	184	35,5
KONAKLAMA	23	4,4
NEZAKETSİZ OLMALARI	39	7,5
OTOPARK	10	1,9
PARA BİRİMİNİN DEĞERSİZ OLMASI	20	3,9
SINIR KAPILARINDAKİ SORUN	22	4,2
TANITICI FAALİYETLERİN OLMAMASI	10	1,9
ULAŞIM	25	4,8
DİĞER	49	9,5
TOPLAM	518	100,0

Araştırmaya katılanların İranlı turistlerle yaşanan sorunların; %1,4'ü (7) alkol talep etmeleri, %0,6'sı (3) güvenlik, %37,1'i (192) fiyatların yüksek bulunması, %1,0'ı (5) hırsızlık, %35,5'i (184) iletişim (dil) sorunu, %4,4'ü (23) konaklama, %7,5'i (39) nezaketsiz olmaları, %1,9'u (10) otopark, %3,9'u (20) para biriminin değersiz olması, %4,2'si (22) sınır kapılarındaki sorun, %1,9'u (10) tanıtıcı faaliyetlerin olmaması, %4,8'i (25) ulaşım, %9,5'i (49) diğer sorunlar olarak ifade etmişlerdir.

Tablo 25: Cinsiyete Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar

İŞLETMENİZDE VAN'A GELEN İRANLI TURİSTLERLE EN ÇOK HANGİ KONUDA SORUNLAR YAŞANIYOR?	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
ALKOL TALEP ETMELERİ	Sıklık	0	6	6
	Yüzde (%)	0,0	1,4	1,2
DİĞER	Sıklık	1	36	37
	Yüzde (%)	1,9	8,2	7,7
FİYATLARIN YÜKSEK BULUNMASI	Sıklık	13	143	156
	Yüzde (%)	24,5	32,6	32,4
HIRSIZLIK	Sıklık	0	4	4
	Yüzde (%)	0,0	0,9	0,8
İLETİŞİM (DİL) SORUNU	Sıklık	32	140	162
	Yüzde (%)	60,4	31,9	33,6
KONAKLAMA	Sıklık	3	16	19
	Yüzde (%)	5,7	3,6	3,9
NEZAKETSİZ OLMALARI	Sıklık	0	28	28
	Yüzde (%)	0,0	6,4	5,8
OTOPARK	Sıklık	1	6	7
	Yüzde (%)	1,9	1,4	1,5
PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI	Sıklık	1	17	18
	Yüzde (%)	1,9	3,9	3,7
SINIR KAPILARINDAKİ SORUN	Sıklık	1	13	14
	Yüzde (%)	1,9	3,0	2,9
TANITICI FAALİYETLERİN OLMAMASI	Sıklık	0	8	8
	Yüzde (%)	0,0	1,9	1,9

	Yüzde (%)	0,0	1,8	1,7
ULAŞIM	Sıklık	1	19	20
	Yüzde (%)	1,9	4,3	4,1
GÜVENLİK	Sıklık	0	3	3
	Yüzde (%)	0,0	0,7	0,6
TOPLAM	Sıklık	53	439	482
	Yüzde (%)	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya katılanların kadınların %60,4'ü (32), erkeklerin %31,9'u (140) iletişim sorunları nedeniyle Van'a gelen İranlı turistlerle sorun yaşandığını söylemişlerdir.

Tablo 26: İlçe Bazlı İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar

İŞLETMENİZDE VAN'A GELEN İRANLI TURİSTLERLE EN ÇOK HANGİ KONUDA SORUNLAR YAŞANIYOR?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
ALKOL TALEP ETMELERİ	Sıklık	6	0	0	0	6
	(%)	1,3	0,0	0,0	0,0	1,2
DİĞER	Sıklık	35	0	1	1	37
	(%)	7,8	0,0	6,3	20,0	7,5
FİYATLARIN YÜKSEK BULUNMASI	Sıklık	147	2	3	4	156
	(%)	32,8	9,1	18,8	80,0	31,8
HIRSİZLİK	Sıklık	4	0	0	0	4
	(%)	0,9	0,0	0,0	0,0	0,8
İLETİŞİM (DİL) SORUNU	Sıklık	147	14	10	0	171
	(%)	32,8	63,6	62,5	0,0	34,8
KONAKLAMA	Sıklık	19	0	0	0	19
	(%)	4,2	0,0	0,0	0,0	3,9
NEZAKETSİZ OLMALARI	Sıklık	26	0	2	0	28
	(%)	5,8	0,0	12,5	0,0	5,7
OTOPARK	Sıklık	7	0	0	0	7
	(%)	1,6	0,0	0,0	0,0	1,4
PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI	Sıklık	12	6	0	0	18
	(%)	2,7	27,3	0,0	0,0	3,7
SINIR KAPILARINDAKİ SORUN	Sıklık	14	0	0	0	14
	(%)	3,1	0,0	0,0	0,0	2,9
TANITICI FAALİYETLERİN OLMAMASI	Sıklık	8	0	0	0	8
	(%)	1,8	0,0	0,0	0,0	1,6
ULAŞIM	Sıklık	20	0	0	0	20
	(%)	4,5	0,0	0,0	0,0	4,1
GÜVENLİK	Sıklık	3	0	0	0	3
	(%)	0,7	0,0	0,0	0,0	0,6
TOPLAM	Sıklık	448	22	16	5	491
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %32,8'i (147), Tuşba'dan katılanların %63,6'sı (14) iletişim sorunları nedeniyle İranlı turistlerle sorun yaşandığını belirtmiştir.

Tablo 27: İşletme Türüne Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar

İŞLETMENİZDE VAN'A GELEN İRANLI TURİSTLERLE EN ÇOK HANGİ KONUDA SORUNLAR YAŞANIYOR?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
ALKOL TALEP ETMELERİ	Sıklık (%)	2 3,0	3 4,4	1 0,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	6 1,2
DİĞER	Sıklık (%)	7 10,4	1 1,5	18 10,5	1 2,4	1 16,7	2 20,0	7 5,5	37 7,5
FİYATLARIN YÜKSEK BULUNMASI	Sıklık (%)	25 37,3	18 26,5	64 37,2	9 22,0	5 83,3	5 50,0	30 23,6	156 31,8
HIRSIZLIK	Sıklık (%)	1 1,5	0 0,0	2 1,2	0 0,0	0 0,0	0 0,0	1 0,8	4 0,8
İLETİŞİM (DİL) SORUNU	Sıklık (%)	7 10,4	39 57,4	48 27,9	21 51,2	0 0,0	2 20,0	54 42,5	171 34,8
KONAKLAMA	Sıklık (%)	0 0,0	2 2,9	5 2,9	2 4,9	0 0,0	0 0,0	10 7,9	19 3,9
NEZAKETSİZ OLMALARI	Sıklık (%)	7 10,4	1 1,5	5 2,9	5 12,2	0 0,0	0 0,0	10 7,9	28 5,7
OTOPARK	Sıklık (%)	7 10,4	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	7 1,4
PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI	Sıklık (%)	0 0,0	2 2,9	12 7,0	1 2,4	0 0,0	0 0,0	3 2,4	18 3,7
SINIR KAPILARINDAKİ SORUN	Sıklık (%)	1 1,5	1 1,5	7 4,1	0 0,0	0 0,0	0 0,0	5 3,9	14 2,9
TANITICI FAALİYETLERİN OLMAMASI	Sıklık (%)	1 1,5	0 0,0	3 1,7	1 2,4	0 0,0	0 0,0	3 2,4	8 1,6
ULAŞIM	Sıklık (%)	8 11,9	0 0,0	6 3,5	1 2,4	0 0,0	1 10,0	4 3,1	20 4,1
GÜVENLİK	Sıklık (%)	1 1,5	1 1,5	1 0,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	3 0,6
TOPLAM	Sıklık (%)	67 100,0	68 100,0	172 100,0	41 100,0	6 100,0	10 100,0	127 100,0	491 100,0

Araştırmaya otel işletmesinden katılanların %37,3'ü (25), konfeksiyon işletmesinden katılanların %37,2'si (64) fiyatların yüksek bulunmasından dolayı İranlı turistlerle sorun yaşandığını belirtmiştir.

Tablo 28: Yaş Aralığına Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlar

İŞLETMENİZDE VAN'A GELEN İRANLI TURİSTLERLE EN ÇOK HANGİ KONUDA SORUNLAR YAŞANIYOR?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
ALKOL TALEP ETMELERİ	Sıklık (%)	1 1,2	3 1,6	1 0,7	0 0,0	1 5,6	0 0,0	6 1,3
DİĞER	Sıklık (%)	3 3,7	23 12,0	7 5,1	2 4,8	1 5,6	0 0,0	36 7,6
FİYATLARIN YÜKSEK BULUNMASI	Sıklık (%)	24 29,3	59 30,9	44 32,1	13 31,0	6 33,3	0 0,0	146 30,9
HIRSIZLIK	Sıklık (%)	0 0,0	1 0,5	2 1,5	0 0,0	1 5,6	0 0,0	4 0,8
İLETİŞİM (DİL) SORUNU	Sıklık (%)	37 37	67 67	45 45	17 17	4 4	1 1	171 171

	(%)	45,1	35,1	32,8	40,5	22,2	50,0	36,2
KONAKLAMA	Sıklık	2	6	7	3	1	0	19
	(%)	2,4	3,1	5,1	7,1	5,6	0,0	4,0
NEZAKETSİZ OLMALARI	Sıklık	8	8	7	0	3	1	27
	(%)	9,8	4,2	5,1	0,0	16,7	50,0	5,7
OTOPARK	Sıklık	1	0	5	1	0	0	7
	(%)	1,2	0,0	3,6	2,4	0,0	0,0	1,5
PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASI	Sıklık	2	9	6	1	0	0	18
	(%)	2,4	4,7	4,4	2,4	0,0	0,0	3,8
SINIR KAPILARINDAKİ SORUN	Sıklık	2	7	4	1	0	0	14
	(%)	2,4	3,7	2,9	2,4	0,0	0,0	3,0
TANITICI FAALİYETLERİN OLMAMASI	Sıklık	0	3	4	1	0	0	8
	(%)	0,0	1,6	2,9	2,4	0,0	0,0	1,7
ULAŞIM	Sıklık	2	2	5	2	1	0	12
	(%)	2,4	1,0	3,6	4,8	5,6	0,0	2,5
GÜVENLİK	Sıklık	0	3	0	1	0	0	4
	(%)	0,0	1,6	0,0	2,4	0,0	0,0	0,8
TOPLAM	Sıklık	82	191	137	42	18	2	472
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

25-34 yaş aralığından katılanların %35,1'i (67), 35-44 yaş aralığından katılanların %32,8'i (45) iletişim sorunu nedeniyle İranlı turistlerle sorun yaşandığını ifade etmiştir.

4.3.5. İşletmelerin İranlı Turistlerle Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Tablo 29: İşletmelerin İranlı Turistlerle Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri⁴

İRANLI TURİSTLERLE YAŞANAN SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
BELEDİYE ULAŞIM KONUSUNDA YARDIMCI OLMALI	9	1,7
DENETİMLER ARTTIRILMALI	30	5,8
TANITICI FAALİYETLER ARTTIRILMALI	4	0,8
DİL EĞİTİMİ ALINMALI	133	25,7
FİYATLARDA İNDİRİME GİDİLMELİ	46	8,9
KUR FARKI DÜZENLENMELİ	16	3,1
MOBİL ÇEVİRİ CİHAZLARI KULLANILMALI	2	0,4
STANDART FİYAT UYGULANMALI	40	7,7
TERCÜMANLAR ARTTIRILMALI	24	4,6
TURİSTLERDEN OTOYOL ÜCRETİ ALINMAMALI	3	0,6
SOSYAL AKTİVİTELER ÇOĞALTILMALI	4	0,8
DİĞER	37	7,1

Çözüm önerilerinde bulunanların; %1,7'si (9) belediye ulaşım konusunda yardımcı olmalı, %5,8'i (30) denetimler arttırılmalı, %0,8'i (4) tanıtıcı faaliyetler arttırılmalı, %25,7'si (133) dil eğitimi alınmalı, %8,9'u (46) fiyatlarda indirimine gidilmeli, %3,1'i (16) kur farkı düzenlenmeli, %0,4'ü (2) mobil çeviri cihazları kullanılmalı, %7,7'si (40) standart fiyat uygulamalı, %4,6'sı (24) tercümanlar arttırılmalı, %0,6'sı (3) turistlerden otopark ücreti alınmamalı, %0,8'i (4) sosyal aktiviteler çoğaltılmalı, %7,1'i (37) diğer çözüm önerilerinde bulunmuşlardır.

⁴ Katılımcılara birden fazla cevap hakkı tanınmıştır.

Tablo 30: Cinsiyete Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

İRANLI TURİSTLERLE YAŞANAN SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
BELEDİYE ULAŞIM KONUSUNDA YARDIMCI OLMALI	Sıklık	0	9	9
	Yüzde (%)	0,0	3,0	2,6
DENETİMLER ARTTIRILMALI	Sıklık	2	28	30
	Yüzde (%)	4,8	9,2	8,6
DİĞER	Sıklık	2	35	37
	Yüzde (%)	4,8	11,5	10,7
DİL EĞİTİMİ ALINMALI	Sıklık	23	110	133
	Yüzde (%)	54,8	36,1	38,3
FİYATLARDA İNDİRİME GİDİLMELİ	Sıklık	3	43	46
	Yüzde (%)	7,1	14,1	13,3
KUR FARKI DÜZENLENMELİ	Sıklık	2	14	16
	Yüzde (%)	4,8	4,6	4,6
MOBİL ÇEVİRİ CİHAZLARI KULLANILMALI	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	0,7	0,6
STANDART FİYAT UYGULANMALI	Sıklık	4	36	40
	Yüzde (%)	9,5	11,8	11,5
TERCÜMANLAR ARTTIRILMALI	Sıklık	5	19	24
	Yüzde (%)	11,9	6,2	6,9
TURİSTLERDEN OTOPARK ÜCRETİ ALINMAMALI	Sıklık	1	2	3
	Yüzde (%)	2,4	0,7	0,9
SOSYAL AKTİVİTELER ÇOĞALTILMALI	Sıklık	0	3	3
	Yüzde (%)	0,0	1	0,9
TANITICI FAALİYETLER ARTTIRILMALI	Sıklık	0	4	4
	Yüzde (%)	0,0	1,3	1,2
TOPLAM	Sıklık	42	305	347
	Yüzde (%)	100	100	100

Araştırmaya katılan kadınların İranlı turistlerle yaşanan sorunlara çözüm önerisi olarak %54,8'i (23), erkeklerin %36,1'i (110) dil eğitimi alınmalı demiştir.

Tablo 31: İlçe Bazlı İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

İRANLI TURİSTLERLE YAŞANAN SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
BELEDİYE ULAŞIM KONUSUNDA YARDIMCI OLMALI	Sıklık	9	0	0	0	9
	(%)	2,9	0,0	0,0	0,0	2,6
DENETİMLER ARTTIRILMALI	Sıklık	28	0	1	1	30
	(%)	9,1	0,0	7,1	25,0	8,6
DİĞER	Sıklık	37	0	0	0	37
	(%)	12,0	0,0	0,0	0,0	10,6
DİL EĞİTİMİ ALINMALI	Sıklık	113	13	7	0	133
	(%)	36,7	59,1	50,0	0,0	38,2
FİYATLARDA İNDİRİME GİDİLMELİ	Sıklık	42	1	0	3	46
	(%)	13,6	4,5	0,0	75,0	13,2
KUR FARKI DÜZENLENMELİ	Sıklık	11	5	0	0	16
	(%)	3,6	22,7	0,0	0,0	4,6
MOBİL ÇEVİRİ CİHAZLARI KULLANILMALI	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6
STANDART FİYAT UYGULANMALI	Sıklık	37	2	1	0	40
	(%)	12,0	9,1	7,1	0,0	11,5
TERCÜMANLAR ARTTIRILMALI	Sıklık	18	1	5	0	24
	(%)	5,8	4,5	35,7	0,0	6,9
TURİSTLERDEN OTOPARK ÜCRETİ ALINMAMALI	Sıklık	3	0	0	0	3
	(%)	1,0	0,0	0,0	0,0	0,9
SOSYAL AKTİVİTELER ÇOĞALTILMALI	Sıklık	4	0	0	0	4
	(%)	1,3	0,0	0,0	0,0	1,1
TANITICI FAALİYETLER ARTTIRILMALI	Sıklık	4	0	0	0	4

	(%)	1,3	0,0	0,0	0,0	1,1
TOPLAM	Sıklık	308	22	14	4	348
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya İpekyolu ilçesinden katılanların %36,7'si (113), Tuşba'dan katılanların %59,1'i (13) İranlı turistlerle yaşanan sorunları çözme önerisi olarak dil eğitimi alınmalı demiştir.

Tablo 32: İşletme Türüne Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

İRANLI TURİSTLERLE YAŞANAN SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
BELEDİYE ULAŞIM KONUSUNDA YARDIMCI OLMALI	Sıklık	6	0	3	0	0	0	0	9
	(%)	12,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6
DENETİMLER ARTTIRILMALI	Sıklık	9	3	9	1	1	0	7	30
	(%)	18,0	5,6	7,8	3,0	25,0	0,0	8,8	8,7
DİĞER	Sıklık	7	1	18	2	0	1	8	37
	(%)	14,0	1,9	15,7	6,1	0,0	11,1	10,0	10,7
DİL EĞİTİMİ ALINMALI	Sıklık	6	30	37	20	0	2	38	133
	(%)	12,0	55,6	32,2	60,6	0,0	22,2	47,5	38,6
FİYATLARDA İNDİRİME GİDİLMELİ	Sıklık	7	6	18	3	3	4	5	46
	(%)	14,0	11,1	15,7	9,1	75,0	44,4	6,3	13,3
KUR FARKI DÜZENLENMELİ	Sıklık	0	2	9	0	0	0	5	16
	(%)	0,0	3,7	7,8	0,0	0,0	0,0	6,3	4,6
MOBİL ÇEVİRİ CİHAZLARI KULLANILMALI	Sıklık	0	2	0	0	0	0	0	2
	(%)	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
STANDART FİYAT UYGULANMALI	Sıklık	10	5	12	4	0	2	4	37
	(%)	20,0	9,3	10,4	12,1	0,0	22,2	5,0	10,7
TERCÜMANLAR ARTTIRILMALI	Sıklık	1	5	5	2	0	0	11	24
	(%)	2,0	9,3	4,3	6,1	0,0	0,0	13,8	7,0
TURİSTLERDEN OTOYOL ÜCRETİ ALINMAMALI	Sıklık	3	0	0	0	0	0	0	3
	(%)	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
SOSYAL AKTİVİTELER ÇOĞALTILMALI	Sıklık	0	0	3	0	0	0	1	4
	(%)	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	1,3	1,2
TANITICI FAALİYETLER ARTTIRILMALI	Sıklık	1	0	1	1	0	0	1	4
	(%)	2,0	0,0	0,9	3,0	0,0	0,0	1,3	1,2
TOPLAM	Sıklık	50	54	115	33	4	9	80	345
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya katılanlardan işletme türünü lokanta olarak belirtenlerden %55,6'sı (30), konfeksiyon olarak belirtenlerinde %32,2'si (37) İranlı turistlerle yaşanan sorunlara çözüm olarak dil eğitimi alınmalı demiştir.

Tablo 33: Yaşa Göre İranlı Turistlerle Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

İRANLI TURİSTLERLE YAŞANAN SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
BELEDİYE ULAŞIM KONUSUNDA YARDIMCI OLMALI	Sıklık	0	6	2	1	0	0	9
	(%)	0,0	4,0	2,2	3,3	0,0	0,0	2,6
DENETİMLER ARTTIRILMALI	Sıklık	6	12	8	2	1	0	29
	(%)	9,0	7,9	9,0	6,7	50,0	0,0	8,5
DİĞER	Sıklık	11	16	7	3	0	0	37
	(%)	16,4	10,6	7,9	10,0	0,0	0,0	10,9
DİL EĞİTİMİ ALINMALI	Sıklık	27	54	34	13	0	1	129
	(%)	40,3	35,8	38,2	43,3	0,0	100,0	37,9
FİYATLARDA İNDİRİME GİDİLMELİ	Sıklık	9	19	13	3	1	0	45
	(%)	13,4	12,6	14,6	10,0	50,0	0,0	13,2
KUR FARKI DÜZENLENMELİ	Sıklık	3	5	5	2	0	0	15
	(%)	4,5	3,3	5,6	6,7	0,0	0,0	4,4
MOBİL ÇEVİRİ CİHAZLARI KULLANILMALI	Sıklık	0	2	0	0	0	0	2
	(%)	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
STANDART FİYAT UYGULANMALI	Sıklık	4	23	10	2	0	0	39
	(%)	6,0	15,2	11,2	6,7	0,0	0,0	11,5
TERCÜMANLAR ARTTIRILMALI	Sıklık	5	8	6	4	0	0	23
	(%)	7,5	5,3	6,7	13,3	0,0	0,0	6,8
TURİSTLERDEN OTOPARK ÜCRETİ ALINMAMALI	Sıklık	1	1	2	0	0	0	4
	(%)	1,5	0,7	2,2	0,0	0,0	0,0	1,2
SOSYAL AKTİVİTELER ÇOĞALTILMALI	Sıklık	1	2	1	0	0	0	4
	(%)	1,5	1,3	1,1	0,0	0,0	0,0	1,2
TANITICI FAALİYETLER ARTTIRILMALI	Sıklık	0	3	1	0	0	0	4
	(%)	0,0	2,0	1,1	0,0	0,0	0,0	1,2
TOPLAM	Sıklık	67	151	89	30	2	1	340
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

18-24 yaş aralığından katılanların %40,3'ü (27), 25-34 yaş aralığından katılanların %35,8'i (54), 35-44 yaş aralığından katılanların %38,2'si (34) İranlı turistlerle yaşanan sorunlara çözüm önerisi olarak dil eğitimi alınmalı demıştır.

4.3.6. İşletmelere Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği

Tablo 34: İranlı Turistlerin Van'a Gelişleri Uzun Sürer mi?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİN UZUN SÜRELİ DEVAM EDECEĞİNİ DÜŞÜNME DURUMU		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	316	62,1
HAYIR	193	37,9
TOPLAM	509	100,0

Araştırmaya katılanların %62,1'i (316) evet uzun süreli devam eder, %37,9'u (193) hayır uzun süreli devam etmez demıştır.

Tablo 35: Cinsiyete Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği

CİNSİYET	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİ SİZE GÖRE UZUN SÜRELİ DEVAM EDER Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	31	25	56
	Yüzde (%)	55,4	44,6	100,0
ERKEK	Sıklık	285	168	453
	Yüzde (%)	62,9	37,1	100,0
TOPLAM	Sıklık	316	193	509
	Yüzde (%)	62,1	37,9	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %55,4'ü (31), erkeklerin %62,9'u (285) İranlı turistlerin Van'a gelişleri uzun süre devam eder demıştır.

Tablo 36: İlçeye Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİ SİZE GÖRE UZUN SÜRELİ DEVAM EDER Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	279	168	447
	Yüzde (%)	62,4	37,6	100,0
TUŞBA	Sıklık	11	21	32
	Yüzde (%)	34,4	65,6	100,0
EDREMİT	Sıklık	16	3	19
	Yüzde (%)	84,2	15,8	100,0
GEVAŞ	Sıklık	10	1	11
	Yüzde (%)	90,9	9,1	100,0
TOPLAM	Sıklık	316	193	509
	Yüzde (%)	62,1	37,9	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %62,4'ü (279), Edremit ilçesinden katılanların %84,2'si (16) İranlı turistlerin Van'a uzun süreli gelişleri devam eder demıştır.

Tablo 37: İşletme Türüne Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği

İŞLETME TÜRÜ	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİ SİZE GÖRE UZUN SÜRELİ DEVAM EDER Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	42	14	56
	Yüzde (%)	75,0	25,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	61	26	87
	Yüzde (%)	70,1	29,9	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	69	82	151
	Yüzde (%)	45,7	54,3	100,0
KAFFE	Sıklık	36	17	53
	Yüzde (%)	67,9	32,1	100,0
ULAŞIM	Sıklık	13	5	18
	Yüzde (%)	72,2	27,8	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	15	5	20
	Yüzde (%)	75,0	25,0	100,0
DİĞER	Sıklık	80	44	124
	Yüzde (%)	64,5	35,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	316	193	509
	Yüzde (%)	62,1	37,9	100,0

İşletme türünü otel olarak belirtenlerin %75,0'ı (42), lokanta olarak belirtenlerin %70,1'i (61), konfeksiyon olarak belirtenlerin %45,7'si (69) İranlı turistlerin Van'a gelişleri uzun süreli devam eder demıştır.

Tablo 38: Yaş Aralığına Göre İran Turizminin Geleceği/Sürekliliği

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİ SİZE GÖRE UZUN SÜRELİ DEVAM EDER Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	52	35	87
	Yüzde (%)	59,8	40,2	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	121	81	202
	Yüzde (%)	59,9	40,1	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	98	55	153
	Yüzde (%)	64,1	35,9	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	31	19	50
	Yüzde (%)	62,0	38,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	12	3	15
	Yüzde (%)	80,0	20,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	316	193	509
	Yüzde (%)	62,1	37,9	100,0

25-34 yaş aralığından katılanların %59,9'u (121), 35-44 yaş aralığından katılanların %64,1'i (98) İranlı turistlerin Van'a gelişleri uzun süreli devam eder demiştir.

4.3.6.1. İran Turizmi Uzun Süreli Olacaktır

Tablo 39: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİN UZUN SÜRELİ DEVAM EDECEĞİNİ DÜŞÜNENLERİN NEDENLERİNE GÖRE DAĞILIM		
Nedeler	Sıklık	Yüzde (%)
ALIŞVERİŞ İMKANININ VE ÇEŞİTLİLİĞİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	116	36,71
DAHA ÖZGÜR VE RAHAT BİR ORTAM BULMALARINDAN DOLAYI	114	36,08
EKONOMİK ANLAMDA DAHA UYGUN OLMASI NEDENİYLE	96	30,38
HALKIN HOŞGÖRÜLÜ OLMASINDAN DOLAYI	17	5,38
İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İYİ İLİŞKİDEN DOLAYI	12	3,80
KONUM OLARAK İRAN'A YAKIN OLMASINDAN DOLAYI	137	43,35
KÜLTÜR OLARAK YAKIN OLDUĞUMUZDAN DOLAYI	6	1,90
VAN'DA EĞLENCE ANLAYIŞININ GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	86	27,22
VAN'IN TURİZM AÇISINDAN GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	100	31,65
DİĞER	20	6,33
TOPLAM	316	100,0

Cevabı evet olanların; %36,71'i (116) alışveriş imkânının ve çeşitliliğinin fazla olmasından dolayı, %36,08'i (114) daha özgür ve rahat bir ortam bulmalarından dolayı, %30,38'i (96) ekonomik anlamda daha uygun olması nedeniyle, %5,38'i (17) halkın hoşgörülü olmasından dolayı, %3,80'i (12) iki ülke arasındaki iyi ilişkiden dolayı, %43,35'i (137) konum olarak İran'a yakın olmasından dolayı, %1,90'ı (6) kültür olarak yakın olduğumuzdan dolayı, %27,22'si (86) Van'da eğlence anlayışının gelişmiş olmasından dolayı, %31,65'i (100) Van'ın turizm açısından gelişmiş olmasından dolayı, %6,33'ü (20) diğer sebeplerden uzun süreli gelmeye devam eder demiştir.

Tablo 40: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri (Cinsiyete Göre)

İRANLI TURİSTLER NEDEN UZUN SÜRELİ GELMEYE DEVAM ETMELİ?	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
ALİŞVERİŞ İMKANININ VE ÇEŞİTLİLİĞİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	7	96	103
	(%)	22,6	33,7	32,6
DAHA ÖZGÜR VE RAHAT BİR ORTAM BULMALARINDAN DOLAYI	Sıklık	11	87	98
	(%)	35,5	30,5	31,0
EKONOMİK ANLAMDA DAHA UYGUN OLMASI NEDENİYLE	Sıklık	9	72	81
	(%)	29,0	25,3	25,6
HALKIN HOŞGÖRÜLÜ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	2	15	17
	(%)	6,5	5,3	5,4
İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İYİ İLİŞKİDEN DOLAYI	Sıklık	1	11	12
	(%)	3,2	3,9	3,8
KONUM OLARAK İRAN'A YAKIN OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	5	105	110
	(%)	16,1	36,8	34,8
KÜLTÜR OLARAK YAKIN OLDUĞUMUZDAN DOLAYI	Sıklık	1	5	6
	(%)	3,2	1,8	1,9
VAN'DA EĞLENCE ANLAYIŞININ GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	3	56	59
	(%)	9,7	19,6	18,7
VAN'IN TURİZM AÇISINDAN GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	10	71	81
	(%)	32,3	24,9	25,6
DİĞER	Sıklık	2	13	15
	(%)	6,5	4,6	4,7

Araştırmaya katılan kadınlardan %35,5'i (11), erkeklerin %30,5'i (87) daha özgür ve rahat bir ortam bulmalarını İranlı turistlerin Van'a gelmeye devam etme nedeni olarak söylemiştir.

Tablo 41: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri (İlçe Bazlı)

İRANLI TURİSTLER NEDEN UZUN SÜRELİ GELMEYE DEVAM ETMELİ?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
ALİŞVERİŞ İMKANININ VE ÇEŞİTLİLİĞİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	91	3	2	7	103
	(%)	32,6	27,3	12,5	70,0	32,6
DAHA ÖZGÜR VE RAHAT BİR ORTAM BULMALARINDAN DOLAYI	Sıklık	87	3	5	3	98
	(%)	31,2	27,3	31,3	30,0	31,0
EKONOMİK ANLAMDA DAHA UYGUN OLMASI NEDENİYLE	Sıklık	74	1	2	4	81
	(%)	26,5	9,1	12,5	40,0	25,6
HALKIN HOŞGÖRÜLÜ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	14	0	3	0	17
	(%)	5,0	0,0	18,8	0,0	5,4
İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İYİ İLİŞKİDEN DOLAYI	Sıklık	10	0	2	0	12
	(%)	3,6	0,0	12,5	0,0	3,8
KONUM OLARAK İRAN'A YAKIN OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	96	5	3	6	110
	(%)	34,4	45,5	18,8	60,0	34,8
KÜLTÜR OLARAK YAKIN OLDUĞUMUZDAN DOLAYI	Sıklık	6	0	0	0	6
	(%)	2,2	0,0	0,0	0,0	1,9
VAN'DA EĞLENCE ANLAYIŞININ GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	52	1	0	6	59
	(%)	18,6	9,1	0,0	60,0	18,7
VAN'IN TURİZM AÇISINDAN GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	69	2	7	1	79
	(%)	24,7	18,2	43,8	10,0	25,0
DİĞER	Sıklık	14	0	1	0	15
	(%)	5,0	0,0	6,3	0,0	4,7

İpekyolu ilçesinden katılanların %31,2'si (87), Edremit ilçesinden katılanların %31,3'ü (5) İranlı turistlerin Van'a gelmeye devam etme nedeni olarak daha özgür ve rahat bir ortam bulmaları demmiştir.

Tablo 42: İşletme Türüne İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri

İRANLI TURİSTLER NEDEN UZUN SÜRELİ GELMEYE DEVAM ETMELİ?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
ALİŞVERİŞ İMKANININ VE ÇEŞİTLİLİĞİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	34	8	14	10	8	11	18	103
	(%)	81,0	13,1	20,3	27,8	61,5	73,3	22,5	32,6
DAHA ÖZGÜR VE RAHAT BİR ORTAM BULMALARINDAN DOLAYI	Sıklık	15	16	15	12	4	5	32	99
	(%)	35,7	26,2	21,7	33,3	30,8	33,3	40,0	31,3
EKONOMİK ANLAMDA DAHA UYGUN OLMASI NEDENİYLE	Sıklık	14	17	20	6	4	3	16	80
	(%)	33,3	27,9	29,0	16,7	30,8	20,0	20,0	25,3
HALKIN HOŞGÖRÜLÜ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	2	6	1	0	1	7	17
	(%)	0,0	3,3	8,7	2,8	0,0	6,7	8,8	5,4
İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İYİ İLİŞKİDEN DOLAYI	Sıklık	0	2	6	3	0	0	1	12
	(%)	0,0	3,3	8,7	8,3	0,0	0,0	1,3	3,8
KONUM OLARAK İRAN'A YAKIN OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	36	17	18	5	8	10	16	110
	(%)	85,7	27,9	26,1	13,9	61,5	66,7	20,0	34,8
KÜLTÜR OLARAK YAKIN OLDUĞUMUZDAN DOLAYI	Sıklık	2	2	0	0	0	0	2	6
	(%)	4,8	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	1,9
VAN'DA EĞLENCE ANLAYIŞININ GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	18	3	8	8	7	10	5	59
	(%)	42,9	4,9	11,6	22,2	53,8	66,7	6,3	18,7
VAN'IN TURİZM AÇISINDAN GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	11	18	11	15	3	3	20	81
	(%)	26,2	29,5	15,9	41,7	23,1	20,0	25,0	25,6
DİĞER	Sıklık	4	3	1	1	0	0	6	15
	(%)	9,5	4,9	1,4	2,8	0,0	0,0	7,5	4,7

İşletme türünü otel belirtenlerden %85,7'si (36), lokanta olarak belirtenlerden %27,9'u (17), konfeksiyon olarak belirtenlerden %26,1'i (18) İranlı turistlerin Van'a uzun süreli gelmeye devam etme nedeni olarak konum olarak İran'a yakın olmasını göstermiştir.

Tablo 43: İranlı Turistlerin Sürekli Van'a Geleceğini İfade Edenlerin Nedenleri (Yaşa Göre)

İRANLI TURİSTLER NEDEN UZUN SÜRELİ GELMEYE DEVAM ETMELİ?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
ALİŞVERİŞ İMKANININ VE ÇEŞİTLİLİĞİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	16	39	35	7	6	0	103
	(%)	30,8	32,2	35,7	22,6	50,0	0,0	32,6
DAHA ÖZGÜR VE RAHAT BİR ORTAM BULMALARINDAN DOLAYI	Sıklık	16	37	30	10	4	1	98
	(%)	30,8	30,6	30,6	32,3	33,3	50,0	31,0
EKONOMİK ANLAMDA DAHA UYGUN OLMASI NEDENİYLE	Sıklık	9	36	29	5	1	1	81
	(%)	17,3	29,8	29,6	16,1	8,3	50,0	25,6
HALKIN HOŞGÖRÜLÜ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	4	4	6	3	0	0	17
	(%)	7,7	3,3	6,1	9,7	0,0	0,0	5,4
İKİ ÜLKE ARASINDAKİ İYİ İLİŞKİDEN DOLAYI	Sıklık	2	2	5	3	0	0	12
	(%)	3,8	1,7	5,1	9,7	0,0	0,0	3,8
KONUM OLARAK İRAN'A YAKIN OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	8	42	47	9	4	0	110
	(%)	15,4	34,7	48,0	29,0	33,3	0,0	34,8
KÜLTÜR OLARAK YAKIN OLDUĞUMUZDAN DOLAYI	Sıklık	0	2	3	1	0	0	6
	(%)	0,0	1,7	3,1	3,2	0,0	0,0	1,9
VAN'DA EĞLENCE ANLAYIŞININ GELİŞMİŞ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	9	22	20	4	4	0	59
	(%)	17,3	18,2	20,4	12,9	33,3	0,0	18,7
VAN'IN TURİZM AÇISINDAN GELİŞMİŞ	Sıklık	11	28	29	8	5	0	81

OLMASINDAN DOLAYI	(%)	21,2	23,1	29,6	25,8	41,7	0,0	25,6
DİĞER	Sıklık	3	6	4	2	0	0	15
	(%)	5,8	5,0	4,1	6,5	0,0	0,0	4,7

25-34 yaş aralığından katılanların %32,2'si (39), 35-44 yaş aralığından katılanların %35,7'si (35) İranlı turistlerin Van'a uzun süreli geliş nedeni olarak alışveriş imkanının ve çeşitliliğinin fazla olmasından dolayı demmiştir.

4.3.6.2. İran Turizmi Kısa Süreli Olacaktır

Tablo 44: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİN UZUN SÜRELİ DEVAM ETMEYECEĞİNİ DÜŞÜNENLERİN NEDENLERİNE GÖRE DAĞILIM		
Nedeler	Sıklık	Yüzde (%)
DÖVİZİN YÜKSELMESİNDEN DOLAYI	12	6,2
EĞLENCE MERKEZLERİNİN YETERSİZ OLMASINDAN DOLAYI	5	2,6
EKONOMİK KRİZİN ARTMASINDAN DOLAYI	35	18,1
ESNAFIN FIRSATÇILIĞI VE GÜVEN VERMEMESİNDEN DOLAYI	27	14,0
FİYATLARIN YÜKSEK OLMASINDAN DOLAYI	31	16,1
İRAN PARA BİRİMİNİN DEĞERSİZ OLMASINDAN DOLAYI	16	8,3
POLİTİK SEBEPLERDEN DOLAYI	14	7,3
SINIR KAPISINDAKİ GİRİŞ ÜCRETLERİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	117	60,6
TURİSTLERE İYİ DAVRANILMAMASINDAN DOLAYI	10	5,2
ULAŞIM PROBLEMİNDEN DOLAYI	2	1,0
BAŞKA İLLERDEKİ OLANAKLARIN DAHA İYİ OLMASINDAN DOLAYI	7	3,6
KONAKLAMA SORUNU	1	0,5
DİĞER	21	10,9
TOPLAM	193	100,0

Cevabı hayır olanların; %6,2'si (12) dövizin yükselmesinden dolayı, %2,6'sı (5) eğlence merkezlerinin yetersiz olmasından dolayı, %18,1'i (35) ekonomik krizin artmasından dolayı, %14,0'ı (27) esnafın fırsatçılığı ve güven vermemesinden dolayı, %16,1'i (31) fiyatların yüksek olmasından dolayı, %8,3'ü (16) İran para biriminin değersiz olmasından dolayı, %7,3'ü (14) politik sebeplerden dolayı, %60,6'sı (117) sınır kapısındaki giriş ücretlerinin fazla olmasından dolayı, %5,2'si (10) turistlere iyi davranılmamasından dolayı, %1,0'ı (2) ulaşım probleminden dolayı, %3,6'sı (7) başka illerdeki olanakların daha iyi olmasından dolayı, %0,5'i (1) konaklama sorunu, %10,9'u (21) diğer sorunlardan dolayı uzun süreli gelmeye devam etmez cevabını vermiştir.

Tablo 45: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (Cinsiyete Göre)

İRANLI TURİSTLER SİZE GÖRE NEDEN UZUN SÜRELİ GELİŞLERİ DEVAM ETMEZ?	CİNSİYET		TOPLAM
	KADIN	ERKEK	
DÖVİZİN YÜKSELMESİNDEN DOLAYI	Sıklık 3	9	12
	(%) 12,0	5,4	6,2
EĞLENCE MERKEZLERİNİN YETERSİZ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık 0	4	4
	(%) 0,0	2,4	2,1
EKONOMİK KRİZİN ARTMASINDAN DOLAYI	Sıklık 7	28	35
	(%) 28,0	16,7	18,1
ESNAFIN FIRSATÇILIĞI VE GÜVEN VERMEMESİNDEN DOLAYI	Sıklık 3	24	27
	(%) 12,0	14,3	14,0
FİYATLARIN YÜKSEK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık 3	26	29
	(%) 12,0	15,5	15,0
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık 2	14	16

	(%)	8,0	8,3	8,3
POLİTİK SEBEPLERDEN DOLAYI	Sıklık	1	13	14
	(%)	4,0	7,7	7,3
SINIR KAPISINDAKİ GİRİŞ ÜCRETLERİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	17	100	117
	(%)	68,0	59,5	60,6
TURİSTLERE İYİ DAVRANILMAMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	10	10
	(%)	0,0	6,0	5,2
BAŞKA İLLERDEKİ OLANAKLARIN DAHA İYİ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	7	7
	(%)	0,0	4,2	3,6
ULAŞIM PROBLEMİNDEN DOLAYI	Sıklık	0	2	2
	(%)	0,0	1,2	1,0
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	0	1	1
	(%)	0,0	0,6	0,5
DİĞER	Sıklık	0	22	22
	(%)	0,0	13,1	11,4

Araştırmaya katılan kadınların %68,0'ı (17), erkeklerin %59,5'i (100) İranlı turistlerin Van'a uzun süreli gelmeme nedeni olarak sınır kapısındaki giriş ücretlerinin fazla olmasını söylemiştir.

Tablo 46: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (İlçeye Göre)

İRANLI TURİSTLER SİZE GÖRE NEDEN UZUN SÜRELİ GELİŞLERİ DEVAM ETMEZ?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
DÖVİZİN YÜKSELMESİNDEN DOLAYI	Sıklık	11	1	0	0	12
	(%)	6,5	4,8	0,0	0,0	6,2
EĞLENCE MERKEZLERİNİN YETERSİZ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	8	0	0	0	8
	(%)	4,8	0,0	0,0	0,0	4,1
EKONOMİK KRİZİN ARTMASINDAN DOLAYI	Sıklık	33	2	0	0	35
	(%)	19,6	9,5	0,0	0,0	18,1
ESNAFIN FIRSATÇILIĞI VE GÜVEN VERMEMESİNDEN DOLAYI	Sıklık	20	2	1	1	24
	(%)	11,9	9,5	33,3	100,0	12,4
FİYATLARIN YÜKSEK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	25	4	2	0	31
	(%)	14,9	19,0	66,7	0,0	16,1
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	12	4	0	0	16
	(%)	7,1	19,0	0,0	0,0	8,3
POLİTİK SEBEPLERDEN DOLAYI	Sıklık	14	0	0	0	14
	(%)	8,3	0,0	0,0	0,0	7,3
SINIR KAPISINDAKİ GİRİŞ ÜCRETLERİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	76	14	1	0	91
	(%)	45,2	66,7	33,3	0,0	47,2
TURİSTLERE İYİ DAVRANILMAMASINDAN DOLAYI	Sıklık	36	0	0	0	36
	(%)	21,4	0,0	0,0	0,0	18,7
BAŞKA İLLERDEKİ OLANAKLARIN DAHA İYİ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	7	0	0	0	7
	(%)	4,2	0,0	0,0	0,0	3,6
ULAŞIM PROBLEMİNDEN DOLAYI	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	1,2	0,0	0,0	0,0	1,0
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	0,6	0,0	0,0	0,0	0,5
DİĞER	Sıklık	20	0	0	0	20
	(%)	11,9	0,0	0,0	0,0	10,4

İpekyolu ilçesinden katılanların %45,2'si (76), Tuşba ilçesinden katılanların %66,7'si (14) İranlı turistlerin neden uzun süreli gelişleri demez etmez diyenlerin neden olarak sınır kapısındaki giriş ücretlerinin fazla olmasından dolayı demiştir.

Tablo 47: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (İşletme Türüne Göre)

İRANLI TURİSTLER SİZE GÖRE NEDEN UZUN SÜRELİ GELİŞLERİ DEVAM ETMEZ?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
DÖVİZİN YÜKSELMESİNDEN DOLAYI	Sıklık	2	1	6	0	0	0	2	11
	(%)	14,3	3,8	7,3	0,0	0,0	0,0	4,5	5,7
EĞLENCE MERKEZLERİNİN YETERSİZ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	2	0	1	0	0	1	4
	(%)	0,0	7,7	0,0	5,9	0,0	0,0	2,3	2,1
EKONOMİK KRİZİN ARTMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	2	23	2	2	1	3	33
	(%)	0,0	7,7	28,0	11,8	40,0	20,0	6,8	17,1
ESNAFIN FIRSATÇILIĞI VE GÜVEN VERMEMESİNDEN DOLAYI	Sıklık	3	3	10	2	2	0	2	22
	(%)	21,4	11,5	12,2	11,8	40,0	0,0	4,5	11,4
FİYATLARIN YÜKSEK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	4	5	11	3	3	0	4	30
	(%)	28,6	19,2	13,4	17,6	60,0	0,0	9,1	15,5
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	0	11	2	0	0	3	16
	(%)	0,0	0,0	13,4	11,8	0,0	0,0	6,8	8,3
POLİTİK SEBEPLERDEN DOLAYI	Sıklık	2	0	7	1	0	0	4	14
	(%)	14,3	0,0	8,5	5,9	0,0	0,0	9,1	7,3
SINIR KAPISINDAKİ GİRİŞ ÜCRETLERİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	11	19	51	7	0	3	22	113
	(%)	78,6	73,1	62,2	41,2	0,0	60,0	50,0	58,5
TURİSTLERE İYİ DAVRANILMAMASINDAN DOLAYI	Sıklık	4	3	3	0	0	0	1	11
	(%)	28,6	11,5	3,7	0,0	0,0	0,0	2,3	5,7
BAŞKA İLLERDEKİ OLANAKLARIN DAHA İYİ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	1	5	0	0	1	0	7
	(%)	0,0	3,8	6,1	0,0	0,0	20,0	0,0	3,6
ULAŞIM PROBLEMİNDEN DOLAYI	Sıklık	0	0	0	0	0	0	0	0
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	0	0	1	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
DİĞER	Sıklık	1	2	5	4	2	1	4	19
	(%)	7,1	7,7	6,1	23,5	40,0	20,0	9,1	9,8

İşletme türünü lokanta olarak belirtenlerin %73,1'i (19), konfeksiyon olarak belirtenlerin %62,2'si (51) İranlı turistlerin uzun süreli gelişlerinin devam etmeme nedeni olarak sınır kapısındaki giriş ücretlerinin fazla olmasını göstermiştir.

Tablo 48: İranlı Turistlerin Van'a Gelişini Uzun Süreli Görmeyenlerin Nedenleri (Yaşa Göre)

İRANLI TURİSTLER SİZE GÖRE NEDEN UZUN SÜRELİ GELİŞLERİ DEVAM ETMEZ?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
DÖVİZİN YÜKSELMESİNDEN DOLAYI	Sıklık	3	6	3	0	0	0	12
	(%)	8,6	7,4	5,5	0,0	0,0	0,0	6,2
EĞLENCE MERKEZLERİNİN YETERSİZ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	0	4	1	0	0	0	5
	(%)	0,0	4,9	1,8	0,0	0,0	0,0	2,6
EKONOMİK KRİZİN ARTMASINDAN DOLAYI	Sıklık	4	17	11	3	0	0	35
	(%)	11,4	21,0	20,0	15,8	0,0	0,0	18,1
ESNAFIN FIRSATÇILIĞI VE GÜVEN VERMEMESİNDEN DOLAYI	Sıklık	4	9	9	5	0	0	27
	(%)	11,4	11,1	16,4	26,3	0,0	0,0	14,0
FİYATLARIN YÜKSEK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	3	14	10	4	0	0	31
	(%)	8,6	17,3	18,2	21,1	0,0	0,0	16,1
İRAN PARA BİRİMİNİN DÜŞÜK OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	4	6	6	0	0	0	16

	(%)	11,4	7,4	10,9	0,0	0,0	0,0	8,3
POLİTİK SEBEPLERDEN DOLAYI	Sıklık	2	5	4	3	0	0	14
	(%)	5,7	6,2	7,3	15,8	0,0	0,0	7,3
SINIR KAPISINDAKİ GİRİŞ ÜCRETLERİNİN FAZLA OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	28	44	32	10	3	0	117
	(%)	80,0	54,3	58,2	52,6	100,0	0,0	60,6
TURİSTLERE İYİ DAVRANILMAMASINDAN DOLAYI	Sıklık	1	6	2	1	0	0	10
	(%)	2,9	7,4	3,6	5,3	0,0	0,0	5,2
BAŞKA İLLERDEKİ OLANAKLARIN DAHA İYİ OLMASINDAN DOLAYI	Sıklık	1	4	1	1	0	0	7
	(%)	2,9	4,9	1,8	5,3	0,0	0,0	3,6
ULAŞIM PROBLEMİNDEN DOLAYI	Sıklık	1	0	1	0	0	0	2
	(%)	2,9	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	1,0
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	0	0	1	0	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,5
DİĞER	Sıklık	0	12	9	1	0	0	22
	(%)	0,0	14,8	16,4	5,3	0,0	0,0	11,4

25-34 yaş aralığından katılanların %54,3'ü (44), 35-44 yaş aralığından katılanların %58,2'si (32) sınır kapısındaki giriş ücretlerinin yüksek olmasını İranlı turistlerin uzun süreli gelişlerinin devam etmeme nedeni olarak söylemiştir.

4.3.7. İranlı Turistlerin Gelişini Arttıracak Sektör Bazlı Adımlar

Tablo 49: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı?

SİZE GÖRE İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA ÇOK GELMESİNİ SAĞLAYACAK ÜÇ ÖNEMLİ SEKTÖREL ADIMA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
Sektörel Adımlar	Sıklık	Yüzde (%)
ALIŞVERİŞ	29	5,6
AVM AÇILMALI	97	18,7
EĞLENCE	193	37,3
ESNAFIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ VE FIRSATÇILIK YAPMAMALI	9	1,7
GİYİM	90	17,4
HİZMET KALİTESİNİN ARTTIRILMASI	10	1,9
İNDİRİM KAMPANYALARI	47	9,1
KALİTELİ VE İYİ HİZMET	41	7,9
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	86	16,6
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	32	6,2
PLAJLARIN AÇILMASI	76	14,7
SINIR KAPISINDA SORUNLAR GİDERİLMELİ (ÜCRET, BEKLETİLME VS.)	40	7,7
TANITIM VE REKLAM	18	3,5
TURİZM	134	25,9
ULAŞIM	30	5,8
YEME – İÇME	32	6,2
EKONOMİ	10	1,9
DİL SORUNU	5	1,0
GECE HAYATI	4	0,8
DİĞER	42	8,1

Araştırmaya katılanların İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak önemli sektörel adıma göre örneklem dağılımı; %5,6'sı (29) alışveriş, %18,7'si (97) avm açılmalı, %37,3'ü (193) eğlence, %1,7'si (9) esnafın bilinçlendirilmesi ve fırsatçılık yapmamalı, %17,4'ü (90) giyim, %1,9'u (10) hizmet kalitesinin artırılması, %9,1'i (47) indirim kampanyaları, %7,9'u (41) kaliteli ve iyi hizmet, %16,6'sı (86), %6,2'si (32) kültürel ve sosyal etkinlikler, %14,7'si (76) plajların açılması, %7,7'si (40) sınır kapısında sorunlar giderilmeli, %3,5'i (18) tanıtım ve reklam, %25,9'u (134) turizm, %5,8'i (30)

ulaşım, %6,2'si (32) yeme- içme, %1,9'u (10) ekonomi, %1,0'ı (5) dil sorunu, %0,8'i (4) gece hayatı, %8,1'i (42) diğerk sektörel alanlarda adım atılmasını belirtmiştir.

Tablo 50: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı? (Cinsiyet Göre)

SİZE GÖRE İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA ÇOK GELMESİNİ SAĞLAYACAK ÜÇ ÖNEMLİ SEKTÖREL ADIM NEDİR?	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
ALİşVERİş	Sıklık	6	13	19
	(%)	11,5	3,2	4,1
AVM AÇILMALI	Sıklık	6	26	32
	(%)	11,5	6,4	7,0
DİĞER	Sıklık	6	10	16
	(%)	11,5	2,5	3,5
DİL SORUNU	Sıklık	1	4	5
	(%)	1,9	1,0	1,1
EĞLENCE	Sıklık	18	52	70
	(%)	34,6	12,8	15,3
EKONOMİ	Sıklık	0	3	3
	(%)	0,0	0,7	0,7
ESNAFIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ VE FIRSATÇILIK YAPMAMASI	Sıklık	0	1	1
	(%)	0,0	0,2	0,2
GECE HAYATI	Sıklık	0	4	4
	(%)	0,0	1,0	0,9
GİYİM	Sıklık	17	25	42
	(%)	32,7	6,1	9,2
İNDİRİM KAMPANYALARI	Sıklık	5	12	17
	(%)	9,6	2,9	3,7
KALİTELİ VE İYİ HİZMET	Sıklık	2	19	21
	(%)	3,8	4,7	4,6
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	10	22	32
	(%)	19,2	5,4	7,0
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	Sıklık	9	15	24
	(%)	17,3	3,7	5,2
PLAJLARIN AÇILMASI	Sıklık	2	7	9
	(%)	3,8	1,7	2,0
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR (ÜRET, BEKLETİLME VS.)	Sıklık	3	8	11
	(%)	5,8	2,0	2,4
TANITIM VE REKLAM	Sıklık	2	4	6
	(%)	3,8	1,0	1,3
TURİZM	Sıklık	15	34	49
	(%)	28,8	8,4	10,7
ULAşIM	Sıklık	2	10	12
	(%)	3,8	2,5	2,6
YEME-İÇME	Sıklık	5	14	19
	(%)	9,6	3,4	4,1

Araştırmaya katılan kadınların %16,5'i (18), erkeklerin %18,4'ü (52) İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak sektörel adım olarak eğlence sektörünü göstermiştir.

Tablo 51: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı? (İlçe Bazlı)

SİZE GÖRE İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA ÇOK GELMESİNİ SAĞLAYACAK ÜÇ ÖNEMLİ SEKTÖREL ADIM NEDİR?	GÖRÜşME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUşBA	EDREMİT	GEVAş	
ALİşVERİş	Sıklık	25	2	2	0	29
	(%)	6,3	6,3	11,1	0,0	6,3
AVM AÇILMALI	Sıklık	90	1	1	5	97
	(%)	22,5	3,1	5,6	55,6	21,1
DİĞER	Sıklık	38	0	4	0	42
	(%)	9,5	0,0	22,2	0,0	9,2
DİL SORUNU	Sıklık	0	0	0	0	0
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EĞLENCE	Sıklık	160	21	5	7	193
	(%)	40,0	65,6	27,8	77,8	42,0
EKONOMİ	Sıklık	9	1	0	0	10
	(%)	2,3	3,1	0,0	0,0	2,2
ESNAFIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ VE FIRSATÇILIK YAPMAMASI	Sıklık	9	0	0	0	9
	(%)	2,3	0,0	0,0	0,0	2,0
GECE HAYATI	Sıklık	0	0	0	0	0
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GİYİM	Sıklık	76	12	2	0	90
	(%)	19,0	37,5	11,1	0,0	19,6
İNDİRİM KAMPANYALARI	Sıklık	45	0	2	0	47
	(%)	11,3	0,0	11,1	0,0	10,2
KALİTELİ VE İYİ HİZMET	Sıklık	48	0	10	0	58
	(%)	12,0	0,0	55,6	0,0	12,6
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	70	16	0	0	86
	(%)	17,5	50,0	0,0	0,0	18,7
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	Sıklık	39	1	2	0	42
	(%)	9,8	3,1	11,1	0,0	9,2
PLAJLARIN AÇILMASI	Sıklık	69	0	0	7	76
	(%)	17,3	0,0	0,0	77,8	16,6
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR (ÜRET, BEKLETİLME VS.)	Sıklık	40	0	0	0	40
	(%)	10,0	0,0	0,0	0,0	8,7
TANITIM VE REKLAM	Sıklık	15	0	3	0	18
	(%)	3,8	0,0	16,7	0,0	3,9
TURİZM	Sıklık	109	23	1	1	134
	(%)	27,3	71,9	5,6	11,1	29,2
ULAŞIM	Sıklık	23	5	1	1	30
	(%)	5,8	15,6	5,6	11,1	6,5
YEME-İÇME	Sıklık	26	0	5	1	32
	(%)	6,5	0,0	27,8	11,1	7,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %36,3'ü (160), Tuşba ilçesinden katılanların %65,6'sı (21) eğlence sektörünü İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak sektörel adım olarak görmektedir.

Tablo 52: İşletme Türüne Göre İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı?

SİZE GÖRE İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA ÇOK GELMESİNİ SAĞLAYACAK ÜÇ ÖNEMLİ SEKTÖREL ADIM NEDİR?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
ALIŞVERİŞ	Sıklık	1	3	9	3	0	0	13	29
	(%)	1,9	3,8	6,5	6,7	0,0	0,0	12,1	6,3
AVM AÇILMALI	Sıklık	39	8	9	6	11	11	15	99
	(%)	73,6	10,0	6,5	13,3	68,8	55,0	14,0	21,6
DİĞER	Sıklık	7	10	10	4	0	3	8	42
	(%)	13,2	12,5	7,2	8,9	0,0	15,0	7,5	9,2
DİL SORUNU	Sıklık	0	1	1	1	0	1	1	5
	(%)	0,0	1,3	0,7	2,2	0,0	5,0	0,9	1,1
EĞLENCE	Sıklık	19	28	57	16	12	12	49	193
	(%)	35,8	35,0	41,3	35,6	75,0	60,0	45,8	42,0
EKONOMİ	Sıklık	0	3	5	0	0	0	1	9
	(%)	0,0	3,8	3,6	0,0	0,0	0,0	0,9	2,0
ESNAFIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ VE FIRSATÇILIK YAPMAMASI	Sıklık	1	11	22	3	0	0	22	59
	(%)	1,9	13,8	15,9	6,7	0,0	0,0	20,6	12,9
GECE HAYATI	Sıklık	0	1	1	0	0	1	1	4
	(%)	0,0	1,3	0,7	0,0	0,0	5,0	0,9	0,9
GİYİM	Sıklık	0	8	5	3	0	0	3	19
	(%)	0,0	10,0	3,6	6,7	0,0	0,0	2,8	4,1
İNDİRİM KAMPANYALARI	Sıklık	3	11	16	3	0	0	14	47

	(%)	5,7	13,8	11,6	6,7	0,0	0,0	13,1	10,2
KALİTELİ VE İYİ HİZMET	Sıklık	1	24	13	9	0	3	19	69
	(%)	1,9	30,0	9,4	20,0	0,0	15,0	17,8	15,0
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	4	17	31	9	0	2	23	86
	(%)	7,5	21,3	22,5	20,0	0,0	10,0	21,5	18,7
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	Sıklık	6	8	26	4	0	0	8	52
	(%)	11,3	10,0	18,8	8,9	0,0	0,0	7,5	11,3
PLAJLARIN AÇILMASI	Sıklık	33	5	4	6	11	13	4	76
	(%)	62,3	6,3	2,9	13,3	68,8	65,0	3,7	16,6
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR (ÜRET, BEKLETİLME VS.)	Sıklık	7	5	16	3	0	2	7	40
	(%)	13,2	6,3	11,6	6,7	0,0	10,0	6,5	8,7
TANITIM VE REKLAM	Sıklık	3	1	7	5	0	0	3	19
	(%)	5,7	1,3	5,1	11,1	0,0	0,0	2,8	4,1
TURİZM	Sıklık	5	23	43	11	2	1	39	124
	(%)	9,4	28,8	31,2	24,4	12,5	5,0	36,4	27,0
ULAŞIM	Sıklık	3	9	7	3	1	0	7	30
	(%)	5,7	11,3	5,1	6,7	6,3	0,0	6,5	6,5
YEME- İÇME	Sıklık	0	9	6	9	1	0	7	32
	(%)	0,0	11,3	4,3	20,0	6,3	0,0	6,5	7,0

İşletme türünü lokanta olarak belirtenlerin %32,2'si (28), konfeksiyon olarak belirtenlerin %37,0'ı (57) eğlence sektörünü İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak sektörel adım olarak göstermiştir.

Tablo 53: İranlı Turistlerin Van'a Gelişlerini Arttıracak Sektörel Adımlar Neler Olmalı? (Yaş Göre)

SİZE GÖRE İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA ÇOK GELMESİNİ SAĞLAYACAK ÜÇ ÖNEMLİ SEKTÖREL ADIM NEDİR?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
ALİŞVERİŞ	Sıklık	6	13	5	5	0	0	29
	(%)	6,7	6,4	3,2	9,6	0,0	0,0	5,6
AVM AÇILMALI	Sıklık	11	38	36	9	3	0	97
	(%)	13,8	22,0	25,4	18,4	23,1	0,0	21,1
DİĞER	Sıklık	9	15	13	5	0	0	42
	(%)	11,3	8,7	9,2	10,2	0,0	0,0	9,2
DİL SORUNU	Sıklık	0	2	2	0	0	1	5
	(%)	0,0	1,2	1,4	0,0	0,0	50,0	1,1
EĞLENCE	Sıklık	31	1	54	20	5	0	111
	(%)	38,8	0,6	38,0	40,8	38,5	0,0	24,2
EKONOMİ	Sıklık	5	5	1	1	2	0	14
	(%)	6,3	2,9	0,7	2,0	15,4	0,0	3,1
ESNAFIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ VE FIRSATÇILIK YAPMAMASI	Sıklık	0	2	6	1	0	0	9
	(%)	0,0	1,2	4,2	2,0	0,0	0,0	2,0
GECE HAYATI	Sıklık	0	2	1	1	0	0	4
	(%)	0,0	1,2	0,7	2,0	0,0	0,0	0,9
GİYİM	Sıklık	19	41	20	5	5	0	90
	(%)	23,8	23,7	14,1	10,2	38,5	0,0	19,6
İNDİRİM KAMPANYALARI	Sıklık	10	11	18	7	0	1	47
	(%)	12,5	6,4	12,7	14,3	0,0	50,0	10,2
KALİTELİ VE İYİ HİZMET	Sıklık	8	14	14	5	0	2	43
	(%)	10,0	8,1	9,9	10,2	0,0	100,0	9,4
KONAKLAMA SORUNU	Sıklık	10	26	33	14	3	0	86
	(%)	12,5	15,0	23,2	28,6	23,1	0,0	18,7
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	Sıklık	8	21	17	6	0	0	52
	(%)	10,0	12,1	12,0	12,2	0,0	0,0	11,3
PLAJLARIN AÇILMASI	Sıklık	7	28	31	7	3	0	76
	(%)	8,8	16,2	21,8	14,3	23,1	0,0	16,6
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR (ÜRET, BEKLETİLME VS.)	Sıklık	7	14	14	3	2	0	40
	(%)	8,8	8,1	9,9	6,1	15,4	0,0	8,7
TANITIM VE REKLAM	Sıklık	4	7	5	2	0	0	18

	(%)	5,0	4,0	3,5	4,1	0,0	0,0	3,9
TURİZM	Sıklık	30	43	41	13	6	1	134
	(%)	37,5	24,9	28,9	26,5	46,2	50,0	29,2
ULAŞIM	Sıklık	7	6	12	5	0	0	30
	(%)	8,8	3,5	8,5	10,2	0,0	0,0	6,5
YEME-İÇME	Sıklık	9	12	7	4	0	0	32
	(%)	11,3	6,9	4,9	8,2	0,0	0,0	7,0

25-34 yaş aralığından katılanların %21,2'si (43), 35-44 yaş aralığından katılanların %26,3'ü (41) turizm sektörünü İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak sektörel adım olarak söylemiştir.

4.3.7.1. İşletmelerin Dil/Farsça Kapasitesi

Tablo 54: İşletmenizde Farsça Bilen Kişi Sayısı

İŞLETMENİZDE FARŞÇA BİLEN KİŞİ SAYISINA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
Kişi Sayısı	Sıklık	Yüzde (%)
1 KİŞİ	101	52,6
2 KİŞİ	45	23,4
3 KİŞİ	26	13,5
4 KİŞİ	7	3,6
5 KİŞİ	9	4,7
6 KİŞİ VE ÜZERİ	4	2,1
TOPLAM	192	100,0

İşletmelerin yaklaşık % 63'ünde Farsça bilen eleman bulunmamaktadır. Araştırmaya katılanların işletmesinde Farsça bilen kişi sayısına göre dağılım; %52,6'sı (101) 1 kişi, %23,4'ü (45) 2 kişi, %13,5'i (26) 3 kişi, %3,6'sı (7) 4 kişi, %4,7'si (9) 5 kişi, %2,1'i (4) 6 kişi ve üzerinde bulunduğu işletmede Farsça bilen kişi olduğunu belirtmiştir.

Tablo 55: Cinsiyete Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı

CİNSİYET	İŞLETMENİZDE FARŞÇA BİLEN VAR MI?							TOPLAM
		1 KİŞİ	2 KİŞİ	3 KİŞİ	4 KİŞİ	5 KİŞİ	6 KİŞİ VE ÜZERİ	
KADIN	Sıklık	12	4	4	1	1	1	23
	(%)	52,2	17,4	17,4	4,3	4,3	4,3	100,0
ERKEK	Sıklık	89	41	22	6	8	3	169
	(%)	52,7	24,3	13,0	3,6	4,7	1,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	101	45	26	7	9	4	192
	(%)	52,6	23,4	13,5	3,6	4,7	2,1	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %52,2'si (12), erkeklerin %52,7'si (89) işletmemizde 1 kişi Farsça biliyor demıştır.

Tablo 56: İlçeye Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZDE FARŞÇA BİLEN VAR MI?							TOPLAM
		1 KİŞİ	2 KİŞİ	3 KİŞİ	4 KİŞİ	5 KİŞİ	6 KİŞİ VE ÜZERİ	
İPEKYOLU	Sıklık	85	43	24	6	8	4	170
	(%)	50,0	25,3	14,1	3,5	4,7	2,4	100,0
TUŞBA	Sıklık	11	2	1	1	1	0	16
	(%)	68,8	12,5	6,3	6,3	6,3	0,0	100,0
EDREMİT	Sıklık	1	0	1	0	0	0	2
	(%)	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	4	0	0	0	0	0	4
	(%)	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

TOPLAM	Sıklık	101	45	26	7	9	4	192
	(%)	52,6	23,4	13,5	3,6	4,7	2,1	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %50,0'ı (85), Tuşba ilçesinden katılanların %68,8'i (11) bulunduğu işletmede 1 kişinin Farsça bildiğini belirtmiştir.

Tablo 57: İşletme Türüne Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZDE FARŞÇA BİLEN VAR MI?							TOPLAM
		1 KİŞİ	2 KİŞİ	3 KİŞİ	4 KİŞİ	5 KİŞİ	6 KİŞİ VE ÜZERİ	
OTEL	Sıklık	18	13	8	1	1	0	41
	(%)	43,9	31,7	19,5	2,4	2,4	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	17	4	2	1	0	0	24
	(%)	70,8	16,7	8,3	4,2	0,0	0,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	32	14	11	4	5	2	68
	(%)	47,1	20,6	16,2	5,9	7,4	2,9	100,0
KAFFE	Sıklık	9	4	0	0	0	0	13
	(%)	69,2	30,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
ULAŞIM	Sıklık	5	1	1	0	0	0	7
	(%)	71,4	14,3	14,3	0,0	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	2	0	1	1	2	1	7
	(%)	28,6	0,0	14,3	14,3	28,6	14,3	100,0
DİĞER	Sıklık	18	9	3	0	1	1	32
	(%)	56,3	28,1	9,4	0,0	3,1	3,1	100,0
TOPLAM	Sıklık	101	45	26	7	9	4	192
	(%)	52,6	8,7	5,0	1,4	1,7	0,8	100,0

Otel işletmelerinde bulunanların %43,9'u (18), lokanta işletmelerinde bulunanların %70,8'i (17), konfeksiyon işletmelerinde bulunanların %47,1'i (32) işletmede 1 kişinin Farsça bildiğini belirtmiştir.

Tablo 58: Yaş Aralığına Göre İşletmede Farsça Bilen Kişi Sayısı

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZDE FARŞÇA BİLEN VAR MI?							TOPLAM
		1 KİŞİ	2 KİŞİ	3 KİŞİ	4 KİŞİ	5 KİŞİ	6 KİŞİ VE ÜZERİ	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	17	7	6	1	2	0	33
	(%)	51,5	21,2	18,2	3,0	6,1	0,0	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	33	17	12	4	6	4	76
	(%)	43,4	22,4	15,8	5,3	7,9	5,3	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	40	15	7	2	0	0	64
	(%)	62,5	23,4	10,9	3,1	0,0	0,0	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	6	5	0	0	1	0	12
	(%)	50,0	41,7	0,0	0,0	8,3	0,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	5	1	1	0	0	0	7
	(%)	71,4	14,3	14,3	0,0	0,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	0	0	0	0	0	0
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	101	45	26	7	9	4	192
	(%)	52,6	23,4	13,5	3,6	4,7	2,1	100,0

25-34 yaş aralığında ki katılımcıların %43,4'ü (33), 35-44 yaş aralığında ki katılımcıların %62,5'i (40) bulundukları işletmede 1 kişinin Farsça bildiğini söyledi.

4.3.7.2. İşletmelerin Dil/Farsça Öğrenme Talepleri

Tablo 59: İşletmelerin Farsça Öğrenme Talepleri

KENDİSİ YA DA ÇALIŞANLARININ FARŞÇA ÖĞRENMEK İÇİN EĞİTİM ALMAK İSTEME DURUMUNA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI		
İsteme Durumu	Sıklık	Yüzde (%)
ÇOK İYİ OLUR	237	46,4
GEREK YOK	217	42,5
DÜŞÜNMEM LAZIM	50	9,8
DİĞER	7	1,4
TOPLAM	511	100,0

Araştırmaya katılanlardan eğitim almak isteme duruma göre dağılımı; %46,4'ü (237) çok iyi olur, %42,5'i (217) gerek yok, %9,8'i (50) düşünmem lazım, %1,4'ü (7) diğer şeklindedir.

Tablo 60: Cinsiyete Göre İşletmelerin Farsça Öğrenme Talepleri

CİNSİYET	SİZ YA DA ÇALIŞANLARINIZ FARŞÇA ÖĞRENMEK İÇİN EĞİTİM ALMAK İSTER MİSİNİZ?					TOPLAM
		ÇOK İYİ OLUR	GEREK YOK	DÜŞÜNMEM LAZIM	DİĞER	
KADIN	Sıklık	33	16	8	1	58
	(%)	56,9	27,6	13,8	1,7	100,0
ERKEK	Sıklık	204	201	42	6	453
	(%)	45,0	44,4	9,3	1,3	100,0
TOPLAM	Sıklık	237	217	50	7	511
	(%)	46,4	42,5	9,8	1,4	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %56,9'u (33), erkeklerin %45,0'ı (204) Farsça öğrenmenin çok iyi olacağını söylemiştir.

Tablo 61: İlçe Göre İşletmelerin Farsça Öğrenme Talepleri

GÖRÜŞME YAPILAN YER	SİZ YA DA ÇALIŞANLARINIZ FARŞÇA ÖĞRENMEK İÇİN EĞİTİM ALMAK İSTER MİSİNİZ?					TOPLAM
		ÇOK İYİ OLUR	GEREK YOK	DÜŞÜNMEM LAZIM	DİĞER	
İPEKYOLU	Sıklık	208	184	50	6	448
	(%)	46,4	41,1	11,2	1,3	100,0
TUŞBA	Sıklık	13	19	0	0	32
	(%)	40,6	59,4	0,0	0,0	100,0
EDREMİT	Sıklık	13	6	0	1	20
	(%)	65,0	30,0	0,0	5,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	3	8	0	0	11
	(%)	27,3	72,7	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	237	217	50	7	511
	(%)	46,4	42,5	9,8	1,4	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %46,4'ü (208), Edremit ilçesinden katılanların %65,0'ı (13) Farsça öğrenmenin çok iyi olacağını söylemiştir.

Tablo 62: İşletme Türüne Göre Farsça Öğrenme Talepleri

İŞLETME TÜRÜ	SİZ YA DA ÇALIŞANLARINIZ FARŞÇA ÖĞRENMEK İÇİN EĞİTİM ALMAK İSTER MİSİNİZ?					TOPLAM
		ÇOK İYİ OLUR	GEREK YOK	DÜŞÜNMEM LAZIM	DİĞER	
OTEL	Sıklık	26	30	0	0	56
	(%)	46,4	53,6	0,0	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	42	36	8	1	87
	(%)	48,3	41,4	9,2	1,1	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	76	58	14	4	152

	(%)	50,0	38,2	9,2	2,6	100,0
KAFFE	Sıklık	27	21	8	0	56
	(%)	48,2	37,5	14,3	0,0	100,0
ULAŞIM	Sıklık	4	14	0	0	18
	(%)	22,2	77,8	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	3	16	0	1	20
	(%)	15,0	80,0	0,0	5,0	100,0
DİĞER	Sıklık	59	42	20	1	122
	(%)	48,4	34,4	16,4	0,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	237	217	50	7	511
	(%)	46,4	42,5	9,8	1,4	100,0

Lokantada çalışanların %48,3'ü (42) konfeksiyon işletmelerinde çalışanların %50,0'ı (76) Farsça öğrenmenin çok iyi olacağını söylemiştir.

Tablo 63: Yaş Aralığına Göre Farsça Öğrenme Talepleri

GÖRÜŞME YAPILAN YER	SİZ YA DA ÇALIŞANLARINIZ FARŞÇA ÖĞRENMEK İÇİN EĞİTİM ALMAK İSTER MİSİNİZ?					TOPLAM
		ÇOK İYİ OLUR	GEREK YOK	DÜŞÜNMEM LAZIM	DİĞER	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	42	34	10	1	87
	(%)	48,3	39,1	11,5	1,1	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	101	78	23	1	203
	(%)	49,8	38,4	11,3	0,5	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	68	71	13	3	155
	(%)	43,9	45,8	8,4	1,9	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	21	22	4	2	49
	(%)	42,9	44,9	8,2	4,1	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	3	12	0	0	15
	(%)	20,0	80,0	0,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	237	217	50	7	511
	(%)	46,4	42,5	9,8	1,4	100,0

25-34 yaş aralığında katılanların %49,8'i (101), 35-44 yaş aralığında katılımcıların %43,9'u (68) Farsça öğrenmenin çok iyi olacağını söylemiştir.

4.3.7.3. İşletmelerin Para Birimi Tercihi

Tablo 64: İşletmelerde Kullanılan Para Birimi

İŞLETMENİZDE HARCAMA YAPAN İRANLI TURİSTLERİN KULLANDIĞI PARA BİRİMİNE GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIM (%)		
Para Birimi	Sıklık	Yüzde (%)
TL	419	81,5
DOLAR	93	18,1
EURO	2	0,4
TOPLAM	514	100,0

Araştırmaya katılanların işletmesinde İranlı turistlerin kullandığı para birimi dağılımı; %81,5'i (419) Türk Lirası, %18,1'i (93) Dolar, %0,4'ü (2) Euro şeklindedir.

Tablo 65: İşletmelerde Kullanılan Para Birimi (Cinsiyete Göre)

CİNSİYET	İŞLETMENİZDE HARCAMA YAPAN İRANLI TURİSTLER GENELLİKLE HANGİ PARA BİRİMİNİ KULLANMAKTADIR?				TOPLAM
		TL	DOLAR	EURO	
KADIN	Sıklık	42	16	0	58
	Yüzde (%)	72,4	27,6	0,0	100,0
ERKEK	Sıklık	377	77	2	456
	Yüzde (%)	82,7	16,9	0,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	419	93	2	514
	Yüzde (%)	81,5	18,1	0,4	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %72,4'ü (42), erkeklerin %82,7'si (377) İranlı turistlerin harcama yaparken kullandıkları para biriminin TL olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 66: İlçe Bazlı İşletmelerde Kullanılan Para Birimi

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZDE HARCAMA YAPAN İRANLI TURİSTLER GENELLİKLE HANGİ PARA BİRİMİNİ KULLANMAKTADIR?				TOPLAM
		TL	DOLAR	EURO	
İPEKYOLU	Sıklık	364	87	1	452
	Yüzde (%)	80,5	19,2	0,2	100,0
TUŞBA	Sıklık	27	3	1	31
	Yüzde (%)	87,1	9,7	3,2	100,0
EDREMİT	Sıklık	17	3	0	20
	Yüzde (%)	85,0	15,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	11	0	0	11
	Yüzde (%)	100,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	419	93	2	514
	Yüzde (%)	81,5	18,1	0,4	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %80,5'i (364), Tuşba ilçesinden katılanların %87,1'i (27) İranlı turistlerin harcama yaparken kullandıkları para biriminin TL olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 67: Türüne Göre İşletmelerde Kullanılan Para Birimi

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZDE HARCAMA YAPAN İRANLI TURİSTLER GENELLİKLE HANGİ PARA BİRİMİNİ KULLANMAKTADIR?				TOPLAM
		TL	DOLAR	EURO	
OTEL	Sıklık	48	8	0	56
	Yüzde (%)	85,7	14,3	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	82	5	0	87
	Yüzde (%)	94,3	5,7	0,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	100	52	1	153
	Yüzde (%)	65,4	34,0	0,7	100,0
KAFFE	Sıklık	54	2	0	56
	Yüzde (%)	96,4	3,6	0,0	100,0
ULAŞIM	Sıklık	18	0	0	18
	Yüzde (%)	100,0	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	20	1	0	21
	Yüzde (%)	95,2	4,8	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	97	25	1	123
	Yüzde (%)	78,9	20,3	0,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	419	93	2	514
	Yüzde (%)	81,5	18,1	0,4	100,0

Otel işletmelerinden araştırmaya katılanların %85,7'si (48), lokantadan araştırmaya katılanların %94,3'ü (82), konfeksiyon sektöründen katılanların %65,4'ü (100) İranlı turistlerin harcama yaparken kullandıkları para biriminin TL olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 68: Yaş Aralığına Göre İşletmelerde Kullanılan Para Birimi

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZDE HARCAMA YAPAN İRANLI TURİSTLER GENELLİKLE HANGİ PARA BİRİMİNİ KULLANMAKTADIR?				TOPLAM
		TL	DOLAR	EURO	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	72	16	0	88
	Yüzde (%)	81,8	18,2	0,0	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	158	44	1	203
	Yüzde (%)	77,8	21,7	0,5	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	134	21	0	155
	Yüzde (%)	86,5	13,5	0,0	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	40	11	0	51
	Yüzde (%)	78,4	21,6	0,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	13	1	1	15
	Yüzde (%)	86,7	6,7	6,7	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	419	93	2	514
	Yüzde (%)	81,5	18,1	0,4	100,0

25-34 yaş arasında ki katılımcıların %77,8'i (158), 35-44 yaş arasında ki katılımcıların %86,5'i (134) İranlı turistlerin harcama yaparken kullandıkları para biriminin TL olduğunu ifade etmiştir.

4.3.7.4. İşletmelerde Tümenle Alış-Veriş İmkânı

Tablo 69: İşletmenizde Tümenle Alış-Veriş İmkânı Var mı?

İŞLETMEDE TÜMEN İLE ALIŞVERİŞ OLANAĞINA GÖRE DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	64	12,6
HAYIR	444	87,4
TOPLAM	508	100,0

Araştırmaya katılanların bulunduğu işletmede tümen ile alışverişe olanak durumuna göre dağılımı; %12,6'sı (64) evet olanak var, %87,4'ü (444) hayır olanak cevabını vermiştir.

Tablo 70: Cinsiyete Göre İşletmenizde Tümenle Alış-Veriş İmkânı Var mı?

CİNSİYET	İŞLETMENİZDE TÜMEN İLE ALIŞVERİŞE OLANAK VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	5	52	57
	Yüzde (%)	8,8	91,2	100,0
ERKEK	Sıklık	59	392	451
	Yüzde (%)	13,1	86,9	100,0
TOPLAM	Sıklık	64	444	508
	Yüzde (%)	12,6	87,4	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %91,2'si (52), erkeklerin %86,9'u (392) işletmelerinde tümen ile alışverişe olanak olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 71: İlçe Bazlı İşletmelerin Tümenle Alış-Veriş İmkânı

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZDE TÜMEN İLE ALIŞVERİŞE OLANAK VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	61	386	447
	Yüzde (%)	13,6	86,4	100,0
TUŞBA	Sıklık	2	29	31
	Yüzde (%)	6,5	93,5	100,0
EDREMİT	Sıklık	0	19	19
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	1	10	11
	Yüzde (%)	9,1	90,9	100,0
TOPLAM	Sıklık	64	444	508
	Yüzde (%)	12,6	87,4	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %86,4'ü (386), Tuşba ilçesinden katılanların %93,5'i (29) hayır tümen ile alışverişe imkân olmadığını söylemiştir.

Tablo 72: İşletme Türüne Göre Tümenle Alış-Veriş İmkânı

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZDE TÜMEN İLE ALIŞVERİŞE OLANAK VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	10	44	54
	Yüzde (%)	18,5	81,5	100,0
LOKANTA	Sıklık	6	80	86
	Yüzde (%)	7,0	93,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	24	126	150
	Yüzde (%)	16,0	84,0	100,0
KAFFE	Sıklık	6	50	56
	Yüzde (%)	10,7	89,3	100,0
ULAŞIM	Sıklık	1	17	18
	Yüzde (%)	5,6	94,4	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	0	21	21
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
DİĞER	Sıklık	17	106	123
	Yüzde (%)	13,8	86,2	100,0
TOPLAM	Sıklık	64	444	508
	Yüzde (%)	12,6	87,4	100,0

Otel işletmesinde çalışanların %81,5'i (44), lokantada çalışanların %93,0'ı (80), konfeksiyon işletmelerinde çalışanların %84,0'ı (126) işletmelerinde tümen ile alışverişe imkân olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 73: Yaş Aralığına Göre Tümenle Alış-Veriş İmkânı

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZDE TÜMEN İLE ALIŞVERİŞE OLANAK VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	8	80	88
	Yüzde (%)	9,1	90,9	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	20	179	199
	Yüzde (%)	10,1	89,9	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	24	130	154
	Yüzde (%)	15,6	84,4	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	9	41	50
	Yüzde (%)	18,0	82,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	3	12	15

	Yüzde (%)	20,0	80,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	64	444	508
	Yüzde (%)	12,6	87,4	100,0

18-24 yaş aralığında ki katılımcıların %90,9'u (80), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %89,9'u (179), 35-44 yaş aralığında ki katılımcıların %84,4'ü (130) işletmelerinde tümen ile alışverişe olanak olmadığını ifade etmiştir.

4.3.7.5. İşletmelerin İranlı Turistlerin Memnuniyetini Ölçme Durumu

Tablo 74: İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu

İŞLETMEYE GELEN İRANLI TURİSTLERİN MEMNUNİYETİNİ ÖLÇEN ANKET YAPMA DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	118	23,1
HAYIR	393	76,9
TOPLAM	511	100,0

Araştırmaya katılanların bulunduğu işletmelerde İranlı turistlerin memnuniyetini ölçen anket yapma durumuna göre dağılım; %23,1'i (118) evet anket yapıyoruz derken %76,9'u (393) hayır anket yapmıyoruz cevabını vermiştir.

Tablo 75: Cinsiyete göre İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu

CİNSİYET	İŞLETMENİZE GELEN İRANLI TURİSTLERİN MEMNUNİYETİNİ ÖLÇEN ANKETLER YAPIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	14	44	58
	Yüzde (%)	24,1	75,9	100,0
ERKEK	Sıklık	104	349	453
	Yüzde (%)	23,0	77,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	118	393	511
	Yüzde (%)	23,1	76,9	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %75,9'u (44), erkeklerin %77,0'ı (349) işletmelerine gelen İranlı turistlerin memnuniyetini ölçen anket yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 76: İlçe bazlı İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZE GELEN İRANLI TURİSTLERİN MEMNUNİYETİNİ ÖLÇEN ANKETLER YAPIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	100	348	448
	Yüzde (%)	22,3	77,7	100,0
TUŞBA	Sıklık	15	17	32
	Yüzde (%)	46,9	53,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	3	17	20
	Yüzde (%)	15,0	85,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	0	11	11
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	118	393	511
	Yüzde (%)	23,1	76,9	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %77,7'si (348), Edremit ilçesinden katılanların %85,0'ı (17) işletmelerinde İranlı turistlerin memnuniyetini ölçen anket yapmadıklarını söylemiştir.

Tablo 77: İşletme türüne göre İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZE GELEN İRANLI TURİSTLERİN MEMNUNİYETİNİ ÖLÇEN ANKETLER YAPIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	17	39	56
	Yüzde (%)	30,4	69,6	100,0
LOKANTA	Sıklık	29	58	87
	Yüzde (%)	33,3	66,7	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	37	114	151
	Yüzde (%)	24,5	75,5	100,0
KAFFE	Sıklık	9	46	55
	Yüzde (%)	16,4	83,6	100,0
ULAŞIM	Sıklık	0	18	18
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	3	17	20
	Yüzde (%)	15,0	85,0	100,0
DİĞER	Sıklık	23	101	124
	Yüzde (%)	18,5	81,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	118	393	511
	Yüzde (%)	23,1	76,9	100,0

Otel işletmelerinden katılanların %69,6'sı (39), lokanta işletmelerinden katılanların %66,7'si (58), konfeksiyon işletmelerinden katılanların %75,5'i (114) işletmelerine gelen İranlı turistlerin memnuniyetini ölçen anket yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 78: Yaş aralığına göre İranlı turistlerin memnuniyetini ölçme durumu

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZE GELEN İRANLI TURİSTLERİN MEMNUNİYETİNİ ÖLÇEN ANKETLER YAPIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	13	74	87
	Yüzde (%)	14,9	85,1	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	42	158	200
	Yüzde (%)	21,0	79,0	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	43	113	156
	Yüzde (%)	27,6	72,4	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	16	35	51
	Yüzde (%)	31,4	68,6	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	4	11	15
	Yüzde (%)	26,7	73,3	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	118	393	511
	Yüzde (%)	23,1	76,9	100,0

18-24 yaş aralığından ki katılımcıların %85,1'i (74), 25-34 yaş aralığında ki katılımcıların %79,0'ı (158), 35-44 yaş aralığında ki katılımcıların %72,4'ü (113) işletmelerin gelen İranlı turistlerin memnuniyetini ölçen anket yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

4.3.7.6. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik WEB Sayfası Hazırlama Durumu

Tablo 79: İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu

İŞLETMENİZİN İRANLI TURİSTLERE HİTAP EDEN BİR WEB SAYFASI OLUP OLMADIĞINA İLİŞKİN DAĞILIM (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	95	18,8
HAYIR	411	81,2
TOPLAM	506	100,0

İranlı turistlere hitap eden bir web sitesi olup-olmadığına ilişkin dağılım; %18,8'i (95) evet var, %81,2'si (411) hayır yok cevabın vermiştir.

Tablo 80: Cinsiyete göre İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu

CİNSİYET	İŞLETMENİZİN İRANLI TURİSTLERE HİTAP EDEN BİR WEB SAYFASI VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	7	51	58
	Yüzde (%)	12,1	87,9	100,0
ERKEK	Sıklık	88	360	448
	Yüzde (%)	19,6	80,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	95	411	506
	Yüzde (%)	18,8	81,2	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %87,9'u (51), erkeklerin %80,4'ü (360) işletmelerinin İranlı turistlere hitap eden web sayfası olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 81: İlçe bazlı İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZİN İRANLI TURİSTLERE HİTAP EDEN BİR WEB SAYFASI VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	85	359	444
	Yüzde (%)	19,1	80,9	100,0
TUŞBA	Sıklık	2	29	31
	Yüzde (%)	6,5	93,5	100,0
EDREMİT	Sıklık	2	18	20
	Yüzde (%)	10,0	90,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	6	5	11
	Yüzde (%)	54,5	45,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	95	411	506
	Yüzde (%)	18,8	81,2	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %80,9'u (359), Tuşba ilçesinden katılanların %93,5'i (29) işletmelerinin İranlı turistlere hitap eden web sayfalarının olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 82: İşletme türüne göre İşletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETMENİZİN İRANLI TURİSTLERE HİTAP EDEN BİR WEB SAYFASI VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	36	18	54
	Yüzde (%)	66,7	33,3	100,0
LOKANTA	Sıklık	5	80	85
	Yüzde (%)	5,9	94,1	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	23	126	149
	Yüzde (%)	15,4	84,6	100,0
KAFFE	Sıklık	5	50	55
	Yüzde (%)	9,1	90,9	100,0
ULAŞIM	Sıklık	6	12	18

	Yüzde (%)	33,3	66,7	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	7	14	21
	Yüzde (%)	33,3	66,7	100,0
DİĞER	Sıklık	13	111	124
	Yüzde (%)	10,5	89,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	95	411	506
	Yüzde (%)	18,8	81,2	100,0

Araştırmaya katılan lokanta çalışanlarının %94,1'i (80), konfeksiyon sektörü çalışanlarının %84,6'sı (126) işletmelerinin İranlı turistlere hitap eden web sayfası olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 83: Yaş aralığına göre işletmelerin İranlı turistlere yönelik web sayfası durumu

YAŞ ARALIĞI	İŞLETMENİZİN İRANLI TURİSTLERE HİTAP EDEN BİR WEB SAYFASI VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	6	81	87
	Yüzde (%)	6,9	93,1	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	44	153	197
	Yüzde (%)	22,3	77,7	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	29	126	155
	Yüzde (%)	18,7	81,3	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	12	39	51
	Yüzde (%)	23,5	76,5	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	4	10	14
	Yüzde (%)	28,6	71,4	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	95	411	506
	Yüzde (%)	18,8	81,2	100,0

18-24 yaş aralığında ki katılımcıların %93,1'i (81), 25-34 yaş aralığında ki katılımcıların %77,7'si (153), 35-44 yaş aralığında ki katılımcıların %81,3'ü (126) işletmelerinin İranlı turistlere hitap eden web sitesi olmadığını ifade etmişlerdir.

4.3.7.7. İşletmelerin İranlı Turistlerin İletişim Bilgilerini Alma Durumu

Tablo 84: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz?

İRANLI TURİSTLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİN ALINIP-ALINMADIĞINA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	197	38,8
HAYIR	311	61,2
TOPLAM	508	100,0

İranlı turistlerin iletişim bilgilerinin alınıp alınmamasına ilişkin dağılım; %38,8'i (197) evet alınıyor derken %61,2'si (311) hayır alınmıyor cevabını vermiştir.

Tablo 85: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz? (Cinsiyete göre)

CİNSİYET	İRANLI TURİSTLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİ (E-MAIL, GSM GİBİ) ALIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	22	36	58

	Yüzde (%)	37,9	62,1	100,0
ERKEK	Sıklık	175	275	450
	Yüzde (%)	38,9	61,1	100,0
TOPLAM	Sıklık	197	311	508
	Yüzde (%)	38,8	61,2	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %62,1'i (36), erkeklerin %61,1'i (275) İranlı turistlerin iletişim bilgilerini almadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 86: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz?(ilçe bazlı)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRANLI TURİSTLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİ (E-MAİL, GSM GİBİ) ALIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	171	274	445
	Yüzde (%)	38,4	61,6	100,0
TUŞBA	Sıklık	15	17	32
	Yüzde (%)	46,9	53,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	4	16	20
	Yüzde (%)	20,0	80,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	7	4	11
	Yüzde (%)	63,6	36,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	197	311	508
	Yüzde (%)	38,8	61,2	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %61,6'sı (274), Edremit ilçesinden katılanların %80,0'ı (16) İranlı turistlerin iletişim bilgilerini almadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 87: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz? (İşletme Türü)

İŞLETME TÜRÜ	İRANLI TURİSTLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİ (E-MAİL, GSM GİBİ) ALIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	48	7	55
	Yüzde (%)	87,3	12,7	100,0
LOKANTA	Sıklık	10	77	87
	Yüzde (%)	11,5	88,5	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	76	75	151
	Yüzde (%)	50,3	49,7	100,0
KAFE	Sıklık	4	52	56
	Yüzde (%)	7,1	92,9	100,0
ULAŞIM	Sıklık	10	8	18
	Yüzde (%)	55,6	44,4	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	10	11	21
	Yüzde (%)	47,6	52,4	100,0
DİĞER	Sıklık	39	81	120
	Yüzde (%)	32,5	67,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	197	311	508
	Yüzde (%)	38,8	61,2	100,0

Otel işletmeciliğinde çalışanların %87,3'ü (48), konfeksiyon işletmelerinde çalışanların %50,3'ü (76) İranlı turistlerin iletişim bilgilerini aldıklarını söylemişlerdir.

Tablo 88: İranlı turistlerin işletme bilgilerini alıyor musunuz? (Yaş bazlı)

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİ (E-MAİL, GSM GİBİ) ALIYOR MUSUNUZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	31	57	88
	Yüzde (%)	35,2	64,8	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	75	121	196
	Yüzde (%)	38,3	61,7	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	62	94	156
	Yüzde (%)	39,7	60,3	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	20	31	51
	Yüzde (%)	39,2	60,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	9	6	15
	Yüzde (%)	60,0	40,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	197	311	508
	Yüzde (%)	38,8	61,2	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %64,8'i (57), 25-34 yaş aralığında ki katılımcıların %61,7'si (121), 35-44 yaş aralığında ki katılımcıların %60,3'ü (94) İranlı turistlerin iletişim bilgilerini almadıklarını ifade etmişlerdir.

4.3.7.8. İşletmelerin İranlı Turistlerle İletişim Kurma Durumu

Tablo 89: İranlı turistlerle iletişim kuruyor musunuz?

HİZMET/ÜRÜN ALAN İRANLI TURİSTLERLE İLERLEYEN ZAMANLARDA İLETİŞİME GEÇİLMESİNE GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	326	64,0
HAYIR	183	36,0
TOPLAM	509	100,0

Araştırmaya katılanlara hizmet/ürün alan İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişime geçilip geçirmediği sorulduğunda; %64,0'ı (326) evet iletişim kuruyorum, %36,0'ı

(183) hayır iletişim kurmuyorum demiştir.

Tablo 90: Cinsiyete göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu

CİNSİYET	SİZDEN HİZMET/ÜRÜN ALAN İRANLI TURİSTLERLE İLERLEYEN ZAMANLARDA İLETİŞİMİNİZ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	41	17	58
	Yüzde (%)	70,7	29,3	100,0
ERKEK	Sıklık	285	166	451
	Yüzde (%)	63,2	36,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	326	183	509
	Yüzde (%)	64,0	36,0	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %70,7'si (7), erkeklerin %63,2'si (285) ürün sattıkları İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişime geçtiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 91: İlçeğe göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu

GÖRÜŞME YAPILAN YER	SİZDEN HİZMET/ÜRÜN ALAN İRANLI TURİSTLERLE İLERLEYEN ZAMANLARDA İLETİŞİMİNİZ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	292	154	446
	Yüzde (%)	65,5	34,5	100,0
TUŞBA	Sıklık	19	13	32
	Yüzde (%)	59,4	40,6	100,0
EDREMİT	Sıklık	8	12	20
	Yüzde (%)	40,0	60,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	7	4	11
	Yüzde (%)	63,6	36,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	326	183	509
	Yüzde (%)	64,0	36,0	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %65,5'i (292), Tuşba ilçesinden katılanların %59,4'ü (19) satış yaptıkları İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişim kurduklarını söylemişlerdir.

Tablo 92: İşletme türüne göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu

İŞLETME TÜRÜ	SİZDEN HİZMET/ÜRÜN ALAN İRANLI TURİSTLERLE İLERLEYEN ZAMANLARDA İLETİŞİMİNİZ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	51	4	55
	Yüzde (%)	92,7	7,3	100,0
LOKANTA	Sıklık	42	42	84
	Yüzde (%)	50,0	50,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	116	37	153
	Yüzde (%)	75,8	24,2	100,0
KAFFE	Sıklık	22	33	55
	Yüzde (%)	40,0	60,0	100,0
ULAŞIM	Sıklık	11	7	18
	Yüzde (%)	61,1	38,9	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	11	9	20
	Yüzde (%)	55,0	45,0	100,0
DİĞER	Sıklık	73	51	124
	Yüzde (%)	58,9	41,1	100,0
TOPLAM	Sıklık	326	183	509
	Yüzde (%)	64,0	36,0	100,0

Otel işletmeciliğinde çalışanların %92,7'si (51), lokantada çalışanların %50,0'ı (42), konfeksiyon işletmeciliğinde çalışanların %75,8'i (116) satış yaptıkları İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişim kurduklarını söylemektedirler.

Tablo 93: Yaş aralığına göre İranlı turistlerle iletişim kurma durumu

YAŞ ARALIĞI	SİZDEN HİZMET/ÜRÜN ALAN İRANLI TURİSTLERLE İLERLEYEN ZAMANLARDA İLETİŞİMİNİZ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	54	32	86
	Yüzde (%)	62,8	37,2	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	137	63	200
	Yüzde (%)	68,5	31,5	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	92	63	155
	Yüzde (%)	59,4	40,6	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	33	18	51
	Yüzde (%)	64,7	35,3	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	10	5	15
	Yüzde (%)	66,7	33,3	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2

	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	326	183	509
	Yüzde (%)	64,0	36,0	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %62,8'i (54), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %68,5'i (137), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %59,4'ü (92) satış yaptıkları İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişim kurduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 94: İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni

İLETİŞİM KURMA NEDENİNE GÖRE DAĞILIMI (%)		
İletişim Kurma Nedeni	Sıklık	Yüzde (%)
TEKRAR ALIŞVERİŞ, HİZMET ALIMI, SİPARİŞ VERME	253	78,6
MAL/HİZMET HAKKINDA ŞİKAYET	1	0,3
SAMİMİYET	63	19,6
ORTAK İŞ YAPMA TALEBİ	4	1,2
DİĞER	1	0,3
TOPLAM	322	100

Araştırmaya katılanlara İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni sorulduğunda; %78,6'sı (253) tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme, %0,3'ü (1) mal hizmet hakkında şikâyet, %19,6'sı (63) samimiyet, %1,2'si (4) ortak iş yapma talebi, %0,3'ü (1) diğer sebepten iletişime geçtiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 95: Cinsiyete göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni

CİNSİYET	İLETİŞİM KURMANIZ DAHA ÇOK HANGİ İHTİYAÇTAN KAYNAKLANIYOR?						TOPLAM
		TEKRAR ALIŞVERİŞ, HİZMET ALIMI, SİPARİŞ VERME	MAL/HİZMET HAKKINDA ŞİKAYET	SAMİMİYET	ORTAK İŞ YAPMA TALEBİ	DİĞER	
KADIN	Sıklık	31	0	9	0	0	40
	Yüzde (%)	77,5	0,0	22,5	0,0	0,0	100,0
ERKEK	Sıklık	222	1	54	4	1	282
	Yüzde (%)	78,7	0,4	19,1	1,4	0,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	253	1	63	4	1	322
	Yüzde (%)	78,6	0,3	19,6	1,2	0,3	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %77,5'i (31), erkeklerin %78,7'si (222) tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme nedenleriyle iletişim kurduklarını söylemişlerdir.

Tablo 96: İlçeye göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İLETİŞİM KURMANIZ DAHA ÇOK HANGİ İHTİYAÇTAN KAYNAKLANIYOR?						TOPLAM
		TEKRAR ALIŞVERİŞ, HİZMET ALIMI, SİPARİŞ VERME	MAL/HİZMET HAKKINDA ŞİKAYET	SAMİMİYET	ORTAK İŞ YAPMA TALEBİ	DİĞER	
İPEKYOLU	Sıklık	223	1	59	4	1	288

	Yüzde (%)	77,4	0,3	20,5	1,4	0,3	100,0
TUŞBA	Sıklık	19	0	0	0	0	19
	Yüzde (%)	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
EDREMİT	Sıklık	5	0	3	0	0	8
	Yüzde (%)	62,5	0,0	37,5	0,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	6	0	1	0	0	7
	Yüzde (%)	85,7	0,0	14,3	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	253	1	63	4	1	322
	Yüzde (%)	78,6	0,3	19,6	1,2	0,3	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %77,4'ü (223), Tuşba ilçesinden katılanların %100,0'ı (19) tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme gibi nedenlerle tekrar iletişim kurduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 97: İşletme türüne göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni

İŞLETME TÜRÜ	İLETİŞİM KURMANIZ DAHA ÇOK HANGİ İHTİYAÇTAN KAYNAKLANIYOR?						TOPLAM
		TEKRAR ALIŞVERİŞ, HİZMET ALIMI, SİPARİŞ VERME	MAL/HİZMET HAKKINDA ŞİKAYET	SAMİMİYET	ORTAK İŞ YAPMA TALEBİ	DİĞER	
OTEL	Sıklık	48	0	0	0	0	48
	Yüzde (%)	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	25	1	16	0	0	42
	Yüzde (%)	59,5	2,4	38,1	0,0	0,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	94	0	21	0	0	115
	Yüzde (%)	81,7	0,0	18,3	0,0	0,0	100,0
KAFFE	Sıklık	14	0	6	1	1	22
	Yüzde (%)	63,6	0,0	27,3	4,5	4,5	100,0
ULAŞIM	Sıklık	10	0	1	0	0	11
	Yüzde (%)	90,9	0,0	9,1	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	8	0	3	0	0	11
	Yüzde (%)	72,7	0,0	27,3	0,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	54	0	16	3	0	73
	Yüzde (%)	74,0	0,0	21,9	4,1	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	253	1	63	4	1	322
	Yüzde (%)	78,6	0,3	19,6	1,2	0,3	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %100,0'ı (48), lokanta işletmeciliğinden katılanların %59,5'i (25), konfeksiyon işletmeciliğinden %81,7'si (94) tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme nedenleriyle tekrar iletişime geçtiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 98: Yaş aralığına göre İranlı turistlerle iletişim kurma nedeni

YAŞ ARALIĞI	İLETİŞİM KURMANIZ DAHA ÇOK HANGİ İHTİYAÇTAN KAYNAKLANIYOR?						TOPLAM
		TEKRAR ALIŞVERİŞ, HİZMET ALIMI, SİPARİŞ VERME	MAL/HİZMET HAKKINDA ŞİKAYET	SAMİMİYET	ORTAK İŞ YAPMA TALEBİ	DİĞER	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	45	0	9	0	0	54
	Yüzde (%)	83,3	0,0	16,7	0,0	0,0	100,0

25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	102	1	28	3	1	135
	Yüzde (%)	75,6	0,7	20,7	2,2	0,7	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	70	0	21	0	0	91
	Yüzde (%)	76,9	0,0	23,1	0,0	0,0	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	27	0	4	1	0	32
	Yüzde (%)	84,4	0,0	12,5	3,1	0,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	9	0	1	0	0	10
	Yüzde (%)	90,0	0,0	10,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	253	1	63	4	1	322
	Yüzde (%)	78,6	0,3	19,6	1,2	0,3	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %83,3'ü (45), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %75,6'sı (102), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %76,9'u (70) tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme nedenleriyle tekrar iletişime geçtiklerini ifade etmektedirler.

4.3.7.9. İşletmelerin Faaliyetlerini İranlı Turistlere Tanıtma Kapasitesi

Tablo 99: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz?

İŞLETMENİN PROFESYONEL OLARAK, ÜRÜNLERİNİ/HİZMETLERİNİ TANITAN BROŞÜR/EL İLANI HAZIRLATMA DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	229	45,2
HAYIR	278	54,8
TOPLAM	507	100,0

Araştırmaya katılanlara işletmenizin profesyonel olarak ürünlerini/hizmetlerinin tanıtım broşür/el ilanı hazırlatma durumu sorulduğunda; %45,2'si (229) evet hazırlatıyoruz derken %54,8'i (278) hayır

hazırlatmıyoruz cevabını vermiştir.

Tablo 100: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (Cinsiyete göre)

CİNSİYET	İŞLETMENİZİN PROFESYONEL OLARAK HAZIRLANMIŞ, ÜRÜNLERİNİ / HİZMETLERİNİ TANITAN BROŞÜR / EL İLANI VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	24	32	56
	Yüzde (%)	42,9	57,1	100,0
ERKEK	Sıklık	205	246	451
	Yüzde (%)	45,5	54,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	229	278	507
	Yüzde (%)	45,2	54,8	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %57,1'i (32), erkeklerin %54,5'i (246) işletmelerinin profesyonel olarak hazırlanmış tanıtım broşür, ilan olmadığını söylemişlerdir.

Tablo 101: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (İlçeye göre)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İŞLETMENİZİN PROFESYONEL OLARAK HAZIRLANMIŞ, ÜRÜNLERİNİ / HİZMETLERİNİ TANITAN BROŞÜR / EL İLANI VAR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	210	235	445
	Yüzde (%)	47,2	52,8	100,0
TUŞBA	Sıklık	4	27	31
	Yüzde (%)	12,9	87,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	6	14	20
	Yüzde (%)	30,0	70,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	9	2	11
	Yüzde (%)	81,8	18,2	100,0

TOPLAM	Sıklık	229	278	507
	Yüzde (%)	45,2	54,8	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %52,8'i (235), Tuşba ilçesinden katılanların %87,1'i (27) işletmelerinin profesyonel olarak hazırlanmış ürünlerini tanıtıcı broşür, ilan yaptırmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 102: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (İşletme türüne göre)

İŞLETME TÜRÜ		İŞLETMENİZİN PROFESYONEL OLARAK HAZIRLANMIŞ, ÜRÜNLERİNİ / HİZMETLERİNİ TANITAN BROŞÜR / EL İLANI VAR MI?		TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	50	6	56
	Yüzde (%)	89,3	10,7	100,0
LOKANTA	Sıklık	42	44	86
	Yüzde (%)	48,8	51,2	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	52	97	149
	Yüzde (%)	34,9	65,1	100,0
KAFFE	Sıklık	21	34	55
	Yüzde (%)	38,2	61,8	100,0
ULAŞIM	Sıklık	13	5	18
	Yüzde (%)	72,2	27,8	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	13	8	21
	Yüzde (%)	61,9	38,1	100,0
DİĞER	Sıklık	38	84	122
	Yüzde (%)	31,1	68,9	100,0
TOPLAM	Sıklık	229	278	507
	Yüzde (%)	45,2	54,8	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %89,3'ü (50), lokanta işletmeciliğinden katılanların %48,8'i (42), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %34,9'u (52) işletmelerinin profesyonel olarak hazırlanmış ürün tanıtıcı broşür, ilanları olduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 103: İranlı turistlere yönelik broşür/el ilanı hazırlıyor musunuz? (Yaş aralığına göre)

YAŞ ARALIĞI		İŞLETMENİZİN PROFESYONEL OLARAK HAZIRLANMIŞ, ÜRÜNLERİNİ / HİZMETLERİNİ TANITAN BROŞÜR / EL İLANI VAR MI?		TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	31	55	86
	Yüzde (%)	36,0	64,0	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	92	107	199
	Yüzde (%)	46,2	53,8	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	75	80	155
	Yüzde (%)	48,4	51,6	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	21	29	50
	Yüzde (%)	42,0	58,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	10	5	15
	Yüzde (%)	66,7	33,3	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	229	278	507
	Yüzde (%)	45,2	54,8	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %64,0'ı (55), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %53,8'i (107), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %51,6'sı (80) profesyonel olarak hazırlanmış ürün tanıtıcı broşür, ilan olmadığını ifade etmişlerdir.

4.3.7.10. İşletmelere Avantaj Sağlayan Ödeme Şekli

Tablo 104: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar?

İRANLI TURİSTLERİN ÖDEME ŞEKLİNİN AVANTAJ SAĞLADIĞI DURUM DAĞILIMI (%)		
DURUM	Sıklık	Yüzde (%)
KREDİ KARTI	7	1,4
DÖVİZ	14	2,7
NAKİT TL	484	94,2
DİĞER	9	1,8
TOPLAM	514	100,0

İranlı turistlerin ödeme şeklinin avantaj sağladığı durumu sorulduğunda; %1,4'ü (7) kredi kartı, %2,7'si (14) döviz, %94,2'si (484) nakit Türk Lirası, %1,8'i (9) diğer ödeme şekli cevabını vermiştir. Diğer ödeme şekli avantaj sağlıyor diyenlerin tamamı "Fark etmiyor" yanıtını vermiştir.

Tablo 105: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar?(Cinsiyet)

CİNSİYET	İRANLI TURİSTLERİN ÖDEME ŞEKLİNİN NASIL OLMASI SİZİN İÇİN AVANTAJ SAĞLAR?					TOPLAM
		KREDİ KARTI	DÖVİZ	NAKİT TL	DİĞER	
KADIN	Sıklık	1	3	51	2	57
	Yüzde (%)	1,8	5,3	89,5	3,5	100,0
ERKEK	Sıklık	6	11	433	7	457
	Yüzde (%)	1,3	2,4	94,7	1,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	7	14	484	9	514
	Yüzde (%)	1,4	2,7	94,2	1,8	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %89,5'i (51), erkeklerin %94,7'si (433) İranlı turistlerin ödeme şeklinin nakit TL olması avantaj sağlar demiştir.

Tablo 106: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar? (İlçe)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRANLI TURİSTLERİN ÖDEME ŞEKLİNİN NASIL OLMASI SİZİN İÇİN AVANTAJ SAĞLAR?					TOPLAM
		KREDİ KARTI	DÖVİZ	NAKİT TL	DİĞER	
İPEKYOLU	Sıklık	7	13	422	9	451
	Yüzde (%)	1,6	2,9	93,6	2,0	100,0
TUŞBA	Sıklık	0	0	32	0	32
	Yüzde (%)	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
EDREMİT	Sıklık	0	1	19	0	20
	Yüzde (%)	0,0	5,0	95,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	0	0	11	0	11
	Yüzde (%)	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	7	14	484	9	514
	Yüzde (%)	1,4	2,7	94,2	1,8	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %93,6'sı (422), Tuşba ilçesinden katılanların %100,0'ı (32) İranlı turistlerin nakit TL olarak ödeme yapması avantaj sağlar demişlerdir.

Tablo 107: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar? (İşletme Türü)

İŞLETME TÜRÜ	İRANLI TURİSTLERİN ÖDEME ŞEKLİNİN NASIL OLMASI SİZİN İÇİN AVANTAJ SAĞLAR?					TOPLAM
		KREDİ KARTI	DÖVİZ	NAKİT TL	DİĞER	
OTEL	Sıklık	0	1	55	0	56
	Yüzde (%)	0,0	1,8	98,2	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	0	0	85	1	86
	Yüzde (%)	0,0	0,0	98,8	1,2	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	5	7	136	5	153
	Yüzde (%)	3,3	4,6	88,9	3,3	100,0
KAFE	Sıklık	0	1	53	2	56
	Yüzde (%)	0,0	1,8	94,6	3,6	100,0
ULAŞIM	Sıklık	0	0	18	0	18
	Yüzde (%)	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	0	0	21	0	21
	Yüzde (%)	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	2	5	116	1	124
	Yüzde (%)	1,6	4,0	93,5	0,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	7	14	484	9	514
	Yüzde (%)	1,4	2,7	94,2	1,8	100,0

Otel işletmelerinden katılanların %98,2'si (55), lokanta işletmelerinden katılanların %98,8'i (85), konfeksiyon işletmelerinden katılanların %88,9'u (136), kafe işletmelerinden katılanların %94,6'sı (53) İranlı turistlerin nakit TL kullanması avantaj sağlayacağını düşünmektedir.

Tablo 108: Hangi ödeme türü size avantaj sağlar? (Yaş aralığı)

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN ÖDEME ŞEKLİNİN NASIL OLMASI SİZİN İÇİN AVANTAJ SAĞLAR?					TOPLAM
		KREDİ KARTI	DÖVİZ	NAKİT TL	DİĞER	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	1	2	83	2	88
	Yüzde (%)	1,1	2,3	94,3	2,3	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	3	2	195	3	203
	Yüzde (%)	1,5	1,0	96,1	1,5	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	3	7	143	2	155
	Yüzde (%)	1,9	4,5	92,3	1,3	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	0	3	47	1	51
	Yüzde (%)	0,0	5,9	92,2	2,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	0	0	15	0	15
	Yüzde (%)	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	0	1	1	2
	Yüzde (%)	0,0	0,0	50,0	50,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	7	14	484	9	514
	Yüzde (%)	1,4	2,7	94,2	1,8	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %94,3'ü (83), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %96,1'i (195), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %92,3'ü (143) İranlı turistlerin nakit TL kullanması avantaj sağlar demiştir.

4.3.7.11. İranlı Turistlerin İşletmeleri Zor Durumda Bırakan Talepleri

Tablo 109: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?

İRANLI TURİSTLERİN ZORA SOKAN TALEPLERİ OLUP-OLMADIĞI İLİŞKİN DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	203	40,3
HAYIR	301	59,7
TOPLAM	504	100,0

Araştırmaya katılanlara İranlı turistlerin zora sokan talepleri olup-olmadığı sorusu üzerine; %40,3'ü (203) evet oluyor, %59,7'si (301) hayır olmuyor cevabını vermiştir.

Tablo 110: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(Cinsiyet)

CİNSİYET	İRANLI TURİSTLERİN SİZİ ZORA SOKAN TALEPLERİ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	25	31	56
	Yüzde (%)	44,6	55,4	100,0
ERKEK	Sıklık	178	270	448
	Yüzde (%)	39,7	60,3	100,0
TOPLAM	Sıklık	203	301	504
	Yüzde (%)	40,3	59,7	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %55,4'ü (31), erkeklerin %60,3'ü (270) İranlı turistlerin zora sokan talebi olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 111: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(İlçe)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRANLI TURİSTLERİN SİZİ ZORA SOKAN TALEPLERİ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	178	265	443
	Yüzde (%)	40,2	59,8	100,0
TUŞBA	Sıklık	17	13	30
	Yüzde (%)	56,7	43,3	100,0
EDREMİT	Sıklık	6	14	20
	Yüzde (%)	30,0	70,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	2	9	11
	Yüzde (%)	18,2	81,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	203	301	504
	Yüzde (%)	40,3	59,7	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %59,8'i (265), Tuşba ilçesinden katılanların %43,3'ü (13), Edremit ilçesinden katılanların %70,0'ı (14) İranlı turistlerin zora sokan talepleri olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 112: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(İşletme)

İŞLETME TÜRÜ	İRANLI TURİSTLERİN SİZİ ZORA SOKAN TALEPLERİ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	30	25	55
	Yüzde (%)	54,5	45,5	100,0
LOKANTA	Sıklık	29	57	86
	Yüzde (%)	33,7	66,3	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	76	75	151

	Yüzde (%)	50,3	49,7	100,0
KAFFE	Sıklık	17	37	54
	Yüzde (%)	31,5	68,5	100,0
ULAŞIM	Sıklık	3	14	17
	Yüzde (%)	17,6	82,4	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	3	18	21
	Yüzde (%)	14,3	85,7	100,0
DİĞER	Sıklık	45	75	120
	Yüzde (%)	37,5	62,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	203	301	504
	Yüzde (%)	40,3	59,7	100,0

Lokanta işletmeciliğinden katılanların %66,3'ü (57), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %49,7'si (75) İranlı turistlerin zora sokan talepleri olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 113: İranlı turistlerin sizi zor durumda bırakan talepleri oluyor mu?(Yaş aralığı)

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN SİZİ ZORA SOKAN TALEPLERİ OLUYOR MU?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	36	51	87
	Yüzde (%)	41,4	58,6	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	85	111	196
	Yüzde (%)	43,4	56,6	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	63	91	154
	Yüzde (%)	40,9	59,1	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	13	37	50
	Yüzde (%)	26,0	74,0	100,0
55-64 YAŞ ARASI	Sıklık	6	9	15
	Yüzde (%)	40,0	60,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	203	301	504
	Yüzde (%)	40,3	59,7	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %58,6'sı (51), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %56,6'sı (111), 5-44 yaş aralığındaki katılımcıların %59,1'i (91) İranlı turistlerin zora sokan talepleri olmadığını söylemişlerdir.

Tablo 114: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler

SİZİ ZORA SOKAN TALEPLERİN NELER OLDUĞUNA İLİŞKİN ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
Talepler	Sıklık	Yüzde (%)
ADRES SORMALARI	1	0,5
ALİŞVERİŞTE HEDİYE ÜRÜN, İKRAM İSTEMELERİ	7	3,4
ALKOL KULLANMAK İSTEMELERİ	22	10,8
AYNI ODA DA ÇOK FAZLA KŞİ KALMAYI TALERP ETMELERİ	2	1,0
DAHA FAZLA İNDİRİM	160	78,8
DEMİRBAŞI ÇOK KÖTÜ KULLANMALARI	4	2,0
DİL BİLMEMekten DOLAYI ANLAŞMAZLIKLAR	6	3,0
HAVUZUN OLMAMASI	1	0,5
KENDİ KÜLTÜRLERİNE UYGUN YEMEK TALEP ETMELERİ	2	1,0
KÜLTÜREL FARKLILIKTAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER	9	4,4
MAĞAZADA LAVABOLARIN OLMAMASI	1	0,5
OTOPARK	9	4,4
SİPARİŞ VERİP SONRA İPTAL ETME	1	0,5
ÜLKEMİZDE BULUNMAYAN ÜRÜNLER İSTEMELERİ	1	0,5
VAN ESNAFINDAN ÇOK ŞİKAYETÇİ OLMALARI	1	0,5
VERİLEN HİZMETİ BEĞENMEME	1	0,5

YURTDIŞI KONUŞMA PAKETLERİ	1	0,5
AHLAKSIZ DAVRANIŞLAR SERGİLEMELERİ	1	0,5
ALDIKLARI ÜRÜNLERİ İADE ETMELERİ	3	1,5
BAŞKA İLLERDEKİ MAĞAZALARLA KIYASLANMA	1	0,5
CANLI MÜZİK	1	0,5
DAHA FAZLA ÜRÜN	3	1,5
DİNLENME ALANLARININ OLMAMASI	1	0,5
EK HİZMET	2	1,0
HIRSIZLIK	1	0,5
ISITMA VE DOĞALGAZ KULLANIMI	1	0,5
MEMNUNİYETSİZLİK	2	1,0
TOPLAM	203	100,0

Araştırmaya katılanların karşılaştıkları taleplerin dağılımı; %0,5'i (1) adres sormaları, %3,4'ü (7) alışverişte hediye ürün ve ikram istemeleri, %10,8'i (22) alkol kullanmak istemeleri, %1,0'ı (2) aynı oda da çok fazla kişi kalmayı talep etmeleri, %78,8'i (160) daha fazla indirim, %2,0'ı (4) demirbaşı çok kötü kullanmaları, %3,0'ı (6) dil bilmemekten dolayı anlaşmazlıklar, %0,5'i (1) havuzun olmaması, %1,0 (2) kendi kültürlerine uygun yemek talep etmeleri, %4,4'ü (9) kültürel farklılıktan kaynaklanan problemler, %0,5'i (1) mağazada lavaboların olmaması, %4,4'ü (9) otopark, %0,5'i (1) sipariş verip sonra iptal etme, %0,5'i (1) ülkemizde bulunmayan ürünler istemeleri, %0,5'i (1) Van esnafından çok şikayetçi olmaları, %0,5'i (1) verilen hizmeti beğenmeme, %0,5'i (1) yurtdışı konuşma paketleri, %0,5'i (1) ahlaksız davranışlar sergilemeleri, %1,5'i (3) aldıkları ürünleri iade etmeleri, %0,5'i (1) başka illerdeki mağazalarla kıyaslama, %0,5'i (1) canlı müzik, %1,5'i (3) daha fazla ürün, %0,5'i (1) dinlenme alanlarının olmaması, %1,0'ı (2) ek hizmet, %0,5'i (1) hırsızlık, %0,5'i (1) ısıtma ve doğalgaz kullanımı, %1,0'ı (2) memnuniyetsizlik şeklindedir.

Tablo 115: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (cinsiyet)

NE TÜR TALEPLER OLUYOR?	CİNSİYET					
	KADIN		ERKEK		TOPLAM	
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ADRES SORMALARI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
ALIŞVERİŞTE HEDİYE ÜRÜN, İKRAM İSTEMELERİ	1	3,1	6	2,8	7	2,8
ALKOL KULLANMAK İSTEMELERİ	0	0,0	22	10,2	22	8,9
AYNI ODA DA ÇOK FAZLA KŞİ KALMAYI TALEP ETMELERİ	1	3,1	1	0,5	2	0,8
DAHA FAZLA İNDİRİM	20	62,5	140	65,1	160	64,8
DEMİRBAŞI ÇOK KÖTÜ KULLANMALARI	1	3,1	3	1,4	4	1,6
DİL BİLMEMEKTE DOLAYI ANLAŞMAZLIKLAR	1	3,1	5	2,3	6	2,4
HAVUZUN OLMAMASI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
KENDİ KÜLTÜRLERİNE UYGUN YEMEK TALEP ETMELERİ	0	0,0	2	0,9	2	0,8
KÜLTÜREL FARKLILIKTAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER	4	12,5	5	2,3	9	3,6
MAĞAZADA LAVABOLARIN OLMAMASI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
OTOPARK	1	3,1	8	3,7	9	3,6
SİPARİŞ VERİP SONRA İPTAL ETME	0	0,0	1	0,5	1	0,4
ÜLKEMİZDE BULUNMAYAN ÜRÜNLER İSTEMELERİ	0	0,0	1	0,5	1	0,4
VAN ESNAFINDAN ÇOK ŞİKAYETÇİ OLMALARI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
VERİLEN HİZMETİ BEĞENMEME	0	0,0	1	0,5	1	0,4
YURTDIŞI KONUŞMA PAKETLERİ	0	0,0	1	0,5	1	0,4
MEMNUNİYETSİZLİK	2	6,3	1	0,5	3	1,2
ALDIKLARI ÜRÜNÜ İADE ETMELERİ	1	3,1	2	0,9	3	1,2
AHLAKSIZ DAVRANIŞLAR SERGİLEMELERİ	0	0,0	1	0,5	1	0,4
BAŞKA İLLERDEKİ MAĞAZALARLA KIYASLANMA	0	0,0	1	0,5	1	0,4
CANLI MÜZİK	0	0,0	1	0,5	1	0,4
DAHA FAZLA ÜRÜN	0	0,0	3	1,4	3	1,2

DİNLENME ALANLARININ OLMAMASI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
EK HİZMET	0	0,0	2	0,9	2	0,8
HİRSİZLİK	0	0,0	1	0,5	1	0,4
ISITMA VE DOĞALGAZ KULLANIMI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
YALAN KONUŞMALARI	0	0,0	1	0,5	1	0,4
TOPLAM	32	100,0	215	100,0	247	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %62,5'i (20), erkeklerin %64,8'i (160) daha fazla indirim talebi olduğunu söylemişlerdir.

Tablo 116: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (ilçe)

NE TÜR TALEPLER OLUYOR?	GÖRÜŞME YAPILAN YER								TOPLAM	
	İPEKYOLU		TUŞBA		EDREMİT		GEVAŞ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ADRES SORMALARI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
ALİŞVERİŞTE HEDİYE ÜRÜN, İKRAM İSTEMELERİ	7	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7	2,9
ALKOL KULLANMAK İSTEMELERİ	20	9,3	0	0,0	1	11,1	1	33,3	22	9,0
AYNI ODA DA ÇOK FAZLA KŞİ KALMAYI TALERP ETMELERİ	1	0,5	0	0,0	1	11,1	0	0,0	2	0,8
DAHA FAZLA İNDİRİM	137	63,7	17	100,0	5	55,6	1	33,3	160	65,6
DEMİRBAŞI ÇOK KÖTÜ KULLANMALARI	3	1,4	0	0,0	1	11,1	0	0,0	4	1,6
DİL BİLMEMEKTE DOLAYI ANLAŞMAZLIKLAR	5	2,3	0	0,0	1	11,1	0	0,0	6	2,5
HAVUZUN OLMAMASI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
KENDİ KÜLTÜRLERİNE UYGUN YEMEK TALEP ETMELERİ	2	0,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,8
KÜLTÜREL FARKLILIKTAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER	8	3,7	0	0,0	0	0,0	1	33,3	9	3,7
MAĞAZADA LAVABOLARIN OLMAMASI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
OTOPARK	9	4,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9	3,7
SİPARİŞ VERİP SONRA İPTAL ETME	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
ÜLKEMİZDE BULUNMAYAN ÜRÜNLER İSTEMELERİ	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
VAN ESNAFINDAN ÇOK ŞİKAYETÇİ OLMALARI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
VERİLEN HİZMETİ BEĞENMEME	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
YURTDIŞI KONUŞMA PAKETLERİ	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
MEMNUNİYETSİZLİK	3	1,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	1,2
ALDIKLARI ÜRÜNÜ İADE ETMELERİ	3	1,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	1,2
AHLAKSIZ DAVRANIŞLAR SERGİLEMELERİ	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
BAŞKA İLLERDEKİ MAĞAZALARLA KIYASLANMA	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
CANLI MÜZİK	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
DAHA FAZLA ÜRÜN	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
DİNLENME ALANLARININ OLMAMASI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
EK HİZMET	2	0,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,8
HİRSİZLİK	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
ISITMA VE DOĞALGAZ KULLANIMI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
YALAN KONUŞMALARI	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4
TOPLAM	215	100,0	17	100,0	9	100,0	3	100,0	244	100,0

İpekyol ilçesinden katılanların %63,7'si (137), Tuşba ilçesinden katılanların %100,0'ı (17) daha fazla indirim talebinin zora soktuğunu söylemişlerdir.

Tablo 117: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (işletme)

NE TÜR TALEPLER OLUYOR?	İŞLETME TÜRÜ												TOPLAM	
	OTEL		LOKANTA		KONFEKSİYON		KAFFE		ULAŞIM		EĞLENCE MERKEZİ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)

ADRES SORMALARI	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,2	1	0,5
ALİŞVERİŞTE HEDİYE ÜRÜN, İKRAM İSTEMELERİ	0	0,0	2	6,7	3	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	4,4	7	3,3
ALKOL KULLANMAK İSTEMELERİ	6	20	8	26,7	1	1,1	5	29,4	1	33,3	0	0,0	1	2,2	22	10,3
AYNI ODA DA ÇOK FAZLA KŞİ KALMAYI TALERP ETMELERİ	2	6,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,9
DAHA FAZLA İNDİRİM	15	50	18	60	74	85,1	10	58,8	2	66,7	2	66,7	39	86,7	160	74,8
DEMİRBAŞI ÇOK KÖTÜ KULLANMALARI	4	13,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	1,9
DİL BİLMEMEKTE DOLAYI ANLAŞMAZLIKLAR	0	0,0	2	6,7	0	0,0	1	5,9	0	0,0	0	0,0	3	6,7	6	2,8
HAVUZUN OLMAMASI	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
KENDİ KÜLTÜRLERİNE UYGUN YEMEK TALEP ETMELERİ	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,9
KÜLTÜREL FARKLILIKTAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER	2	6,7	3	10	0	0,0	2	11,8	1	33,3	1	33,3	0	0,0	9	4,2
MAĞAZADA LAVABOLARIN OLMAMASI	0	0,0	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
OTOPARK	9	30	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9	4,2
SİPARİŞ VERİP SONRA İPTAL ETME	0	0,0	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
ÜLKEMİZDE BULUNMAYAN ÜRÜNLER İSTEMELERİ	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,2	1	0,5
VAN ESNAFINDAN ÇOK ŞİKAYETÇİ OLMALARI	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
VERİLEN HİZMETİ BEĞENMEME	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,2	1	0,5
YURTDIŞI KONUŞMA PAKETLERİ	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,2	1	0,5
MEMNUNİYETSİZLİK	2	6,7	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	3	1,4
ALDIKLARI ÜRÜNÜ İADE ETMELERİ	0	0,0	0	0,0	2	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,2	3	1,4
AHLAKSIZ DAVRANIŞLAR SERGİLEMELERİ	0	0,0	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
BAŞKA İLLERDEKİ MAĞAZALARLA KIYASLANMA	0	0,0	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
CANLI MÜZİK	0	0,0	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
DAHA FAZLA ÜRÜN	1	3,3	1	3,3	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	1,4
DİNLENME ALANLARININ OLMAMASI	0	0,0	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
EK HİZMET	1	3,3	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,9
HİRSİZLİK	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
ISITMA VE DOĞALGAZ KULLANIMI	1	3,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
YALAN KONUŞMALARI	0	0,0	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
TOPLAM	30	100,0	29	100,0	75	86,2	17	100,0	3	100,0	3	100,0	45	100,0	214	100,0

Otel çalışanlarının %50,0'ı (15), lokanta çalışanlarının %60,0'ı (18), konfeksiyon çalışanlarının %85,1'i (74) daha fazla indirim talebiyle karşılaşmaktadır.

Tablo 118: İşletmeleri zor durumda bırakan talepler (Yaş)

NE TÜR TALEPLER OLUYOR?	YAŞ ARALIĞI												TOPLAM	
	18-24 YAŞ ARASI		25-34 YAŞ ARASI		35-44 YAŞ ARASI		45-54 YAŞ ARASI		54-64 YAŞ ARASI		65 YAŞ VE ÜZERİ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ADRES SORMALARI	0	0,0	0	0,0	1	1,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
ALİŞVERİŞTE HEDİYE ÜRÜN, İKRAM İSTEMELERİ	2	5,6	2	2,4	3	4,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7	3,4
ALKOL KULLANMAK İSTEMELERİ	3	8,3	6	7,1	11	17,5	0	0,0	2	33,3	0	0,0	22	10,8
AYNI ODA DA ÇOK FAZLA KŞİ KALMAYI TALERP ETMELERİ	0	0,0	1	1,2	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	2	1

DAHA FAZLA İNDİRİM	32	88,9	70	82,4	43	68,3	11	84,6	4	66,7	0	0,0	160	78,8
DEMİRBAŞI ÇOK KÖTÜ KULLANMALARI	0	0	1	1,2	3	4,8	0	0	0	0	0	0,0	4	2
DİL BİLMEMekten DOLAYI ANLAŞMAZLIKLAR	2	5,6	2	2,4	2	3,2	0	0	0	0	0	0,0	6	3
HAVUZUN OLMAMASI	0	0	0	0	1	1,6	0	0	0	0	0	0,0	1	0,5
KENDİ KÜLTÜRLERİNE UYGUN YEMEK TALEP ETMELERİ	0	0,0	1	1,2	0	0,0	1	7,7	0	0	0	0,0	2	1
KÜLTÜREL FARKLILIKTAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER	2	5,6	2	2,4	4	6,3	0	0,0	1	16,7	0	0,0	9	4,4
MAĞAZADA LAVABOLARIN OLMAMASI	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
OTOPARK	2	5,6	1	1,2	4	6,3	2	15,4	0	0	0	0,0	9	4,4
SİPARİŞ VERİP SONRA İPTAL ETME	0	0,0	1	1,2	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
ÜLKEMİZDE BULUNMAYAN ÜRÜNLER İSTEMELERİ	0	0,0	0	0,0	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
VAN ESNAFINDAN ÇOK ŞİKAYETÇİ OLMALARI	0	0,0	0	0,0	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
VERİLEN HİZMETİ BEĞENMEME	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
YURTDIŞI KONUŞMA PAKETLERİ	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
MEMNUNİYETSİZLİK	0	0,0	2	2,4	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	3	1,5
ALDIKLARI ÜRÜNÜ İADE ETMELERİ	1	2,8	1	1,2	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	3	1,5
AHLAKSIZ DAVRANIŞLAR SERGİLEMELERİ	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
BAŞKA İLLERDEKİ MAĞAZALARLA KİYASLANMA	0	0,0	0	0,0	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
CANLI MÜZİK	0	0,0	0	0,0	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
DAHA FAZLA ÜRÜN	0	0,0	2	2,4	0	0,0	1	7,7	0	0	0	0,0	3	1,5
DİNLENME ALANLARININ OLMAMASI	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
EK HİZMET	0	0,0	1	1,2	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	2	1
HİRSİZLİK	0	0,0	0	0,0	1	1,6	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
ISITMA VE DOĞALGAZ KULLANIMI	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	7,7	0	0	0	0,0	1	0,5
YALAN KONUŞMALARI	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	0,5
TOPLAM	36	100,0	85	100,0	63	100,0	13	100,0	6	100,0	0	0,0	203	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %88,9'u (32), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %82,4'ü (70), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %68,3'ü (43) daha fazla indirim talebiyle karşılaştıklarını söylemişlerdir.

4.3.7.12. İşletmelerin İranlı Turistlere Yönelik Önemli Gördüğü Adımlar

Tablo 119: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir?

İŞLETME OLARAK İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK YAPMAK İSTENİLEN ÜÇ ÖNEMLİ ŞEYE İLİŞKİN DAĞILIM (%)		
İranlı Turistlere Yönelik Yapılmak İstenilen Şeyler	Sıklık	Yüzde (%)
ALKOLLÜ İÇECEK SATMAK	6	1,2
DAHA BÜYÜK TEKNELER YAPMAK	26	5,0
DAHA FAZLA ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAMAK	20	3,9
DAHA İYİ VE KALİTELİ HİZMET VERMEK	145	28,0
DİL PROBLEMİNİ AŞMAK	67	12,9
DİSKO AÇMAK	13	2,5
DÖVİZ BÜROLARI AÇMAK	1	0,2
EŞANTİYON ÜRÜN VERMEK, İKRAMDA BULUNMAK	13	2,5
ETKİNLİK DÜZENLEMEK	21	4,1
FİYATLARDA YARDIMCI OLMAK	46	8,9
HAMAM, HAVUZ TARZI YERLER AÇMAK	8	1,5
İNTERNET SAĞLAMAK	3	0,6
İRANLI PERSONEL ALMAK	1	0,2
İRANLILARA ÖZEL MENÜ HAZIRLAMAK	2	0,4
KAFE, BAR, RESTORANT TARZI YER AÇMAK	30	5,8
KAMPANYALAR DÜZENLEMEK	10	1,9
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMEK	8	1,5
KONSEPT DEĞİŞİKLİĞİ YAPMAK	3	0,6
KREDİ KARTIYLA ALIŞVERİŞ İMKANI SAĞLAMAK	1	0,2
MAĞAZAYI BÜYÜTMEK	1	0,2
MASAJ SALONU AÇMAK	4	0,8
OTELİ YENİLEMEK	5	1,0

REHBER BULUNDURMAK	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	22	4,2
TURİSTLERE VAN'IN TARİHİ YERLERİNİ GEZDİRMEK	4	0,8
VAN KEDİSİ BULUNDURMAK	1	0,2
SİPARİŞLERİNİ KARGO ARACILIĞIYLA GÖNDERMEK	1	0,2
AVM AÇMAK	2	0,4
CANLI MÜZİK HİZMETİ VERMEK	3	0,6
İŞLETMEYİ BÜYÜTMEK	1	0,2
KAHVALTI VERMEYİ	1	0,2
FABRİKA AÇMAK	1	0,2
TOPLAM	518	100,0

Araştırmaya katılanların %1,2'si (6) alkollü içecek satmak, %5,0'ı (26) daha büyük tekneler yapmak, %3,9'u (20) daha fazla ürün çeşitliliği sağlamak, %28,0'ı (145) daha iyi ve kaliteli hizmet vermek, %12,9'u (67) dil problemini aşmak, %2,5'i (13) disko açmak, %0,2'si (1) döviz büroları açmak, %2,5'i (13) eşantıyon ürün vermek ve ikramda bulunmak, %4,1'i (21) etkinlik düzenlemek, %8,9'u (46) fiyatlarda yardımcı olmak, %1,5'i (8) hamam, havuz tarzı yerler açmak, %0,6'sı (3) internet sağlamak, %0,2'si (1) İranlı personel almak, %0,4'ü (2) İranlılara özel menü hazırlamak, %5,8'i (30) kafe, bar, Restorant tarzı yer açmak, %1,9'u (10) kampalar düzenlemek, %1,5'i (8) konaklama sorununu çözmek, %06'sı (3) konsept değişikliği yapmak, %0,2'si (1) kredi kartıyla alışveriş imkanı sağlamak, %0,2'si (1) mağazayı büyütmek, %0,8'i (4) masaj salonu açmak, %1,0'ı (5) oteli yenilemek, %0,4'ü (2) rehber bulundurmak, %4,2'si (22) tanıtım ve reklam çalışmaları, %0,8'i (4) turistlere Van'ın tarihi yerlerini gezdirmek, %0,2'si (1) Van kedisi bulundurmak, %0,2'si (1) siparişlerinin kargo aracılığıyla göndermek, %0,4'ü (2) avm açmak, %0,6'sı (3) canlı müzik hizmeti vermek, %0,2'si (1) işletmeyi büyütmek, %0,2'si (1) kahvaltı vermeyi, %0,2'si (1) fabrika açmak cevabını vermiştir.

Tablo 120: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (Cinsiyet)

İŞLETME OLARAK İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK YAPMAK İSTEDİĞİNİZ ÜÇ ÖNEMLİ ŞEY NEDİR?	CİNSİYET				TOPLAM	
	KADIN		ERKEK			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ALKOLLÜ İÇECEK SATMAK	0	0,0	6	1,3	6	1,2
AVM AÇMAK	0	0,0	2	0,4	2	0,4
CANLI MÜZİK	1	1,7	0	0,0	1	0,2
DAHA BÜYÜK TEKNELER YAPMAK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
DAHA FAZLA ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAMAK	3	5,2	17	3,7	20	3,9
DAHA İYİ VE KALİTELİ HİZMET VERMEK	12	20,7	133	29	145	28
DİL PROBLEMİNİ AŞMAK	12	20,7	55	12	67	13
DİSKO AÇMAK	1	1,7	12	2,6	13	2,5
DÖVİZ BÜROLARI AÇMAK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
EŞANTİYON ÜRÜN VERMEK, İKRAMDA BULUNMAK	1	1,7	12	2,6	13	2,5
ETKİNLİK DÜZENLEMEK	2	3,4	9	2	11	2,1
FİYATLARDA YARDIMCI OLMAK	13	22,4	48	10,5	61	11,8
GEÜVENLİKLERİNİ SAĞLAMAK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
HAMAM, HAVUZ TARZI YERLER AÇMAK	2	3,4	6	1,3	8	1,5
İNTERNET SAĞLAMAK	1	1,7	2	0,4	3	0,6
İRANLI PERSONEL ALMAK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
İRANLILARA ÖZEL MENÜ HAZIRLAMAK	1	1,7	1	0,2	2	0,4
KAFE, BAR, RESTAURANT TARZI YER AÇMAK	4	6,9	26	5,7	30	5,8
KAMPANYALAR DÜZENLEMEK	2	3,4	8	1,7	10	1,9
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMEK	0	0,0	7	1,5	7	1,4
KONSEPT DEĞİŞİKLİĞİ YAPMAK	0	0,0	3	0,7	3	0,6
KREDİ KARTIYLA ALIŞVERİŞ İMAKNİ SAĞLAMAK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
MAĞAZALARI GEÇ KAPATMAK	1	1,7	0	0,0	1	0,2
MAĞAZAYI BÜYÜTMEK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
MASAJ SALONU AÇMAK	0	0,0	3	0,7	3	0,6
OTELİ YENİLEMEK	0	0,0	5	1,1	5	1
REHBER BULUNDURMAK	1	1,7	1	0,2	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	2	3,4	20	4,4	22	4,3
TURİSTLERE VAN'IN TARİHİ YERLERİNİ GEZDİRMEK	0	0,0	4	0,9	4	0,8

VAN KEDİSİ BULUNDURMAK	0	0,0	1	0,2	1	0,2
TOPLAM	58	100,0	459	100,0	517	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %20,7'si (12), erkeklerin %29,0'ı (133) İranlı turistlere yönelik yapmak istediği önemli şey olarak daha iyi ve kaliteli hizmet vermek olduğunu belirtmiştir.

Tablo 121: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (ilçe)

İŞLETME OLARAK İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK YAPMAK İSTEDİĞİNİZ ÜÇ ÖNEMLİ ŞEY NEDİR?	GÖRÜŞME YAPILARIN YER								TOPLAM	
	İPEKYOLU		TUŞBA		EDREMİT		GEVAŞ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ALKOLLÜ İÇECEK SATMAK	6	1,3	1	3,1	0	0,0	0	0,0	7	1,4
AVM AÇMAK	2	0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
CANLI MÜZİK	1	0,2	1	3,1	0	0,0	0	0,0	2	0,4
DAHA BÜYÜK TEKNELER YAPMAK	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	9,1	1	0,2
DAHA FAZLA ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAMAK	40	8,8	3	9,4	0	0,0	0	0,0	43	8,3
DAHA İYİ VE KALİTELİ HİZMET VERMEK	139	30,6	26	81,3	3	15,0	0	0,0	168	32,5
DİL PROBLEMİNİNİ AŞMAK	49	10,8	14	43,8	9	45,0	0	0,0	72	13,9
DİSKO AÇMAK	1	0,2	2	6,3	0	0,0	0	0,0	3	0,6
DÖVİZ BÜROLARI AÇMAK	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
EŞANTİYON ÜRÜN VERMEK, İKRAMDA BULUNMAK	13	2,9	4	12,5	0	0,0	0	0,0	17	3,3
ETKİNLİK DÜZENLEMEK	7	1,5	1	3,1	1	0,0	3	27,3	12	2,3
FİYATLARDA YARDIMCI OLMAK	53	11,7	13	40,6	0	0,0	0	0,0	66	12,8
GEÜVENLİKLERİNİ SAĞLAMAK	1	0,2	1	3,1	0	0,0	0	0,0	2	0,4
HAMAM, HAVUZ TARZI YERLER AÇMAK	8	1,8	1	3,1	0	0,0	0	0,0	9	1,7
İNTERNET SAĞLAMAK	3	0,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,6
İRANLI PERSONEL ALMAK	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
İRANLILARA ÖZEL MENÜ HAZIRLAMAK	2	0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
KAFE, BAR, RESTAURANT TARZI YER AÇMAK	25	5,5	1	3,1	0	0,0	5	45,5	31	6
KAMPANYALAR DÜZENLEMEK	10	2,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	1,9
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMEK	8	1,8	2	6,3	0	0,0	0	0,0	10	1,9
KONSEPT DEĞİŞİKLİĞİ YAPMAK	3	0,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,6
KREDİ KARTIYLA ALIŞVERİŞ İMAKNİ SAĞLAMAK	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
MAĞAZALARI GEÇ KAPATMAK	1	0,2	1	3,1	0	0,0	0	0,0	2	0,4
MAĞAZAYI BÜYÜTMEK	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
MASAJ SALONU AÇMAK	4	0,9	1	3,1	0	0,0	0	0,0	5	1
OTELİ YENİLEMEK	4	0,9	0	0,0	0	0,0	1	9,1	5	1
REHBER BULUNDURMAK	0	0	0	0,0	2	10,0	0	0,0	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	20	4,4	2	6,3	1	5,0	0	0,0	23	4,4
TURİSTLERE VAN'IN TARİHİ YERLERİNİ GEZDİRMEK	4	0,9	0	0,0	1	5,0	0	0,0	5	1
VAN KEDİSİ BULUNDURMAK	0	0	0	0,0	1	5,0	0	0,0	1	0,2
TOPLAM	454	100,0	32	100,0	20	100,0	11	100,0	517	100,0

İpekyol ilçesinden katılanların %30,6'sı (129), Tuşba ilçesinden katılanların %81,3'ü (26) İranlı turistlere yönelik olarak yapmak istedikleri önemli şey olarak daha iyi ve kaliteli hizmet vermek cevabını vermişlerdir.

Tablo 122: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (işletme)

İŞLETME TÜRÜ	İŞLETME OLARAK İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK YAPMAK İSTEDİĞİNİZ ÜÇ ÖNEMLİ ŞEY NEDİR?														TOPLAM	
	OTEL		LOKANTA		KONFEKSİYON		KAFE		ULAŞIM		EĞLENCE MERKEZİ		DİĞER			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ALKOLLÜ İÇECEK SATMAK	1	1,8	2	2,3	0	0,0	1	1,8	0	0,0	1	4,8	1	0,8	6	1,2
AVM AÇMAK	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	1	5,6	0	0,0	0	0,0	2	0,4
CANLI MÜZİK	2	3,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
DAHA BÜYÜK TEKNELER YAPMAK	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6	0	0,0	0	0,0	1	0,2
DAHA FAZLA ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAMAK	0	0,0	5	5,7	8	5,2	1	1,8	0	0,0	1	4,8	5	4	20	3,9
DAHA İYİ VE KALİTELİ HİZMET VERMEK	6	10,7	32	36,8	33	21,4	15	26,8	0	0,0	1	4,8	49	39,2	136	26,3
DİL PROBLEMİNİ AŞMAK	1	1,8	25	28,7	14	9,1	6	10,7	0	0,0	0	0,0	21	16,8	67	13
DİSKO AÇMAK	13	23,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	2,5
DÖVİZ BÜROLARI AÇMAK	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6	0	0,0	0	0,0	1	0,2
EŞANTİYON ÜRÜN VERMEK, İKRAMDA BULUNMAK	0	0,0	0	0,0	4	2,6	1	1,8	0	0,0	0	0,0	6	4,8	11	2,1
ETKİNLİK DÜZENLEMEK	1	1,8	2	2,3	1	0,6	2	3,6	3	16,7	0	0,0	1	0,8	10	1,9
FIYATLARDA YARDIMCI OLMAK	1	1,8	3	3,4	31	20,1	3	5,4	0	0,0	3	14,3	17	13,6	58	11,2
GEÜVENLİKLERİNİ SAĞLAMAK	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0
HAMAM, HAVUZ TARZI YERLER AÇMAK	8	14,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8	1,5
İNTERNET SAĞLAMAK	0	0,0	0	0,0	3	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,6
İRANLI PERSONEL ALMAK	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
İRANLILARA ÖZEL MENÜ HAZIRLAMAK	0	0,0	1	1,1	0	0,0	1	1,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
KAFE, BAR, RESTAURANT TARZI YER AÇMAK	18	32,1	0	0,0	0	0,0	3	5,4	5	27,8	4	19	0	0,0	30	5,8
KAMPANYALAR DÜZENLEMEK	0	0,0	0	0,0	3	1,9	1	1,8	0	0,0	0	0,0	6	4,8	10	1,9
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMEK	0	0,0	2	2,3	2	1,3	1	1,8	0	0,0	0	0,0	2	1,6	7	1,4
KONSEPT DEĞİŞİKLİĞİ YAPMAK	0	0,0	1	1,1	0	0,0	1	1,8	0	0,0	1	4,8	0	0,0	3	0,6
KREDİ KARTIYLA ALIŞVERİŞ İMAKNİ SAĞLAMAK	0	0,0	0	0,0	1	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
MAĞAZALARI GEÇ KAPATMAK	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,8	1	0,2
MAĞAZAYI BÜYÜTMEK	0	0,0	0	0,0	1	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
MASAJ SALONU AÇMAK	4	7,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	0,8
OTELİ YENİLEMEK	3	5,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6	1	4,8	0	0,0	5	1
REHBER BULUNDURMAK	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	1,6	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	1	1,8	3	3,4	6	3,9	1	1,8	0	0,0	1	4,8	10	8	22	4,3
TURİSTLERE VAN'IN TARİHİ YERLERİNİ GEZDİRMEK	2	3,6	0	0,0	0	0,0	1	1,8	0	0,0	0	0,0	1	0,8	4	0,8
VAN KEDİSİ BULUNDURMAK	1	1,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
TOPLAM	56	100,0	87	100,0	154	100,0	56	100,0	18	100,0	21	100,0	125	100,0	517	100,0

Lokanta işletmeciliğinden katılanların %36,8'i (32), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %21,4'ü (33) İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleri önemli şey olarak daha iyi ve kaliteli hizmet vermek demişlerdir.

Tablo 123: İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleriniz nelerdir? (Yaş)

YAŞ ARALIĞI	İŞLETME OLARAK İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK YAPMAK İSTEDİĞİNİZ ÜÇ ÖNEMLİ ŞEY NEDİR?												TOPLAM	
	18-24 YAŞ ARASI		25-34 YAŞ ARASI		35-44 YAŞ ARASI		45-54 YAŞ ARASI		54-64 YAŞ ARASI		65 YAŞ VE ÜZERİ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
ALKOLLÜ İÇECEK SATMAK	0	0,0	1	0,5	4	2,6	1	1,9	0	0	0	0,0	6	1,2
AVM AÇMAK	1	1,1	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0,0	2	0,4
CANLI MÜZİK	1	1,1	1	0,5	1	0,6	0	0	0	0	0	0,0	3	0,6
DAHA BÜYÜK TEKNELER YAPMAK	0	0,0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0,0	4	0,8
DAHA FAZLA ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAMAK	2	2,2	24	11,8	4	2,6	2	3,8	1	6,7	0	0,0	33	6,4
DAHA İYİ VE KALİTELİ HİZMET VERMEK	20	22,5	46	22,7	28	17,9	29	55,8	4	26,7	2	100,0	129	25
DİL PROBLEMİNİNİ AŞMAK	14	15,7	24	11,8	12	7,7	9	17,3	2	13,3	0	0,0	61	11,8
DİSKO AÇMAK	1	1,1	3	1,5	2	1,3	1	1,9	0	0	0	0,0	7	1,4
DÖVİZ BÜROLARI AÇMAK	0	0,0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1	0,2
EŞANTİYON ÜRÜN VERMEK, İKRAMDA BULUNMAK	1	1,1	6	3	3	1,9	0	0	1	6,7	0	0,0	11	2,1
ETKİNLİK DÜZENLEMEK	2	2,2	5	2,5	2	1,3	2	3,8	0	0	0	0,0	11	2,1
FİYATLARDA YARDIMCI OLMAK	17	19,1	23	11,3	13	8,3	4	7,7	1	6,7	1	50,0	59	11,4
GEÜVENLİKLERİNİ SAĞLAMAK	0	0,0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1	0,2
HAMAM, HAVUZ TARZI YERLER AÇMAK	0	0,0	4	2	2	1,3	1	1,9	1	6,7	0	0,0	8	1,5
İNTERNET SAĞLAMAK	1	1,1	1	0,5	1	0,6	0	0	0	0	0	0,0	3	0,6
İRANLI PERSONEL ALMAK	0	0,0	0	0,0	0	0	1	1,9	0	0	0	0,0	1	0,2
İRANLILARA ÖZEL MENÜ HAZIRLAMAK	1	1,1	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0,0	2	0,4
KAFE, BAR, RESTAURANT TARZI YER AÇMAK	1	1,1	13	6,4	11	7,1	2	3,8	3	20	0	0,0	30	5,8
KAMPANYALAR DÜZENLEMEK	2	2,2	6	3	1	0,6	1	1,9	0	0	0	0,0	10	1,9
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMEK	1	1,1	3	1,5	2	1,3	0	0	1	6,7	0	0,0	7	1,4
KONSEPT DEĞİŞİKLİĞİ YAPMAK	1	1,1	1	0,5	0	0	0	0	1	6,7	0	0,0	3	0,6
KREDİ KARTIYLA ALIŞVERİŞ İMAKNI SAĞLAMAK	0	0,0	0	0,0	1	0,6	0	0	0	0	0	0,0	1	0,2
MAĞAZALARI GEÇ KAPATMAK	1	1,1	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1	0,2
MAĞAZAYI BÜYÜTMEK	0	0,0	0	0,0	2	1,3	0	0	0	0	0	0,0	2	0,4
MASAJ SALONU AÇMAK	0	0,0	1	0,5	2	1,3	1	1,9	0	0	0	0,0	4	0,8
OTELİ YENİLEMEK	0	0,0	3	1,5	1	0,6	0	0	1	6,7	0	0,0	5	1
REHBER BULUNDURMAK	0	0,0	1	0,5	1	0,6	0	0	0	0	0	0,0	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	3	3,4	9	4,4	8	5,1	2	3,8	0	0	0	0,0	22	4,3
TURİSTLERE VAN'IN TARİHİ YERLERİNİ GEZDİRMEK	0	0,0	2	1	2	1,3	0	0	0	0	0	0,0	4	0,8
VAN KEDİSİ BULUNDURMAK	0	0,0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1	0,2
TOPLAM	89	100,0	203	100,0	156	100,0	52	100,0	15	100,0	2	100,0	517	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %22,5'i (20), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %22,7'si (46), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %17,9'u (28), 45-54 yaş aralığındaki katılımcıların %55,8'i (29) İranlı turistlere yönelik yapmak istedikleri önemli şey olarak daha iyi ve kalite hizmet vermek cevabını vermiştir.

4.3.7.13. Kent Merkezinde İranlı Turistlere Yönelik İşletmelerin Açılması

Tablo 124: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz?

VAN'DA İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK İŞLETMELERİN AÇILMASINI DEĞERLENDİRME DURUMUNA GÖRE DAĞILIM (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
ÇOK OLUMLU	120	23,4
OLUMLU	266	51,9
OLUMSUZ	70	13,6
ÇOK OLUMSUZ	24	4,7
BİLMİYORUM	33	6,4
TOPLAM	513	100,0

Araştırmaya katılanlara Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını değerlendirme durumu dağılımı; %23,4'ü (120) çok olumlu, %51,9'u (266) olumlu, %13,6'sı (70) olumsuz, %4,7'si (24) çok olumsuz, %6,4'ü (33) bilmiyorum şeklindedir.

Tablo 125: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz? (Cinsiyet)

	VAN'DA İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK İŞLETMELERİN AÇILMASINI NASIL BULUYORSUNUZ?						TOPLAM
		ÇOK OLUMLU	OLUMLU	OLUMSUZ	ÇOK OLUMSUZ	BİLMİYORUM	
CİNSİYET							
KADIN	Sıklık	20	25	7	3	2	57
	Yüzde (%)	35,1	43,9	12,3	5,3	3,5	100,0
ERKEK	Sıklık	100	241	63	21	31	456
	Yüzde (%)	21,9	52,9	13,8	4,6	6,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	120	266	70	24	33	513
	Yüzde (%)	23,4	51,9	13,6	4,7	6,4	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %43,9'u (25) erkeklerin %52,9'u (241) Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını olumlu bulduklarını beyan etmişlerdir.

Tablo 126: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz? (İlçe bazlı)

	VAN'DA İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK İŞLETMELERİN AÇILMASINI NASIL BULUYORSUNUZ?						TOPLAM
		ÇOK OLUMLU	OLUMLU	OLUMSUZ	ÇOK OLUMSUZ	BİLMİYORUM	
GÖRÜŞME YAPILAN YER							
İPEKYOLU	Sıklık	114	229	58	22	28	451
	Yüzde (%)	25,3	50,8	12,9	4,9	6,2	100,0
TUŞBA	Sıklık	0	22	8	1	1	32
	Yüzde (%)	0,0	68,8	25,0	3,1	3,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	5	8	4	0	2	19
	Yüzde (%)	26,3	42,1	21,1	0,0	10,5	100,0
GEVAŞ	Sıklık	1	7	0	1	2	11
	Yüzde (%)	9,1	63,6	0,0	9,1	18,2	100,0
TOPLAM	Sıklık	120	266	70	24	33	513
	Yüzde (%)	23,4	51,9	13,6	4,7	6,4	100,0

İpekyol ilçesinden katılanların %50,8'i (229), Tuşba ilçesinden katılanların %68,8'i (22) Van'da İranlı turistlere yönelik işletme açılmasını olumlu bulmaktadır.

Tablo 127: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz?(İşletme türü)

İŞLETME TÜRÜ	VAN'DA İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK İŞLETMELERİN AÇILMASINI NASIL BULUYORSUNUZ?						TOPLAM
		ÇOK OLUMLU	OLUMLU	OLUMSUZ	ÇOK OLUMSUZ	BİLMİYORUM	
OTEL	Sıklık	4	38	8	4	1	55
	Yüzde (%)	7,3	69,1	14,5	7,3	1,8	100,0
LOKANTA	Sıklık	19	40	18	5	5	87
	Yüzde (%)	21,8	46,0	20,7	5,7	5,7	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	40	78	20	8	8	154
	Yüzde (%)	26,0	50,6	13,0	5,2	5,2	100,0
KAFE	Sıklık	13	26	8	2	7	56
	Yüzde (%)	23,2	46,4	14,3	3,6	12,5	100,0
ULAŞIM	Sıklık	2	13	0	1	2	18
	Yüzde (%)	11,1	72,2	0,0	5,6	11,1	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	5	14	1	0	1	21
	Yüzde (%)	23,8	66,7	4,8	0,0	4,8	100,0
DİĞER	Sıklık	37	57	15	4	9	122
	Yüzde (%)	30,3	46,7	12,3	3,3	7,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	120	266	70	24	33	513
	Yüzde (%)	23,4	51,9	13,6	4,7	6,4	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %69,1'i (38), lokanta işletmeciliğinden katılanların %46,0'ı (40), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %50,6'sı (78) Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını olumlu bulduklarını söylemişlerdir.

Tablo 128: Kent merkezinde İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz? (Yaş aralığı)

YAŞ ARALIĞI	VAN'DA İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK İŞLETMELERİN AÇILMASINI NASIL BULUYORSUNUZ?						TOPLAM
		ÇOK OLUMLU	OLUMLU	OLUMSUZ	ÇOK OLUMSUZ	BİLMİYORUM	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	17	46	13	4	9	89
	Yüzde (%)	19,1	51,7	14,6	4,5	10,1	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	53	107	25	5	11	201
	Yüzde (%)	26,4	53,2	12,4	2,5	5,5	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	33	82	23	8	8	154
	Yüzde (%)	21,4	53,2	14,9	5,2	5,2	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	15	24	5	4	4	52
	Yüzde (%)	28,8	46,2	9,6	7,7	7,7	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	2	6	4	3	0	15
	Yüzde (%)	13,3	40,0	26,7	20,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	1	0	0	1	2
	Yüzde (%)	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	120	266	70	24	33	513
	Yüzde (%)	23,4	51,9	13,6	4,7	6,4	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %51,7'si (46), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %53,2'si (107), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %53,2'si (82) Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını olumlu bulmaktadır.

4.3.8. İran Turizminin Geliştirilmesinde Diplomatik Adımlar

Tablo 129: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır?

TÜRKİYE'NİN DİPLOMATİK OLARAK YAPMASI GEREKENLERE GÖRE DAĞILIM (%)		
Türkiye'nin Diplomatik Olarak Yapması Gerekenler	Sıklık	Yüzde (%)
BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	25	4,8
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	38	7,3
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	10	1,9
FİYATLARLA İLGİLİ DENETİM YAPILMALI	1	0,2
İRANLILARA YÖNELİK VERGİLERİ DÜŞÜRMEK	1	0,2
KARŞILIKLI TİCARİ ANLAŞMALAR	25	4,8
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	7	1,4
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	5	1,0
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	112	21,6
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	123	23,7
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	12	2,3
ULAŞIMDAKİ SIKINTILAR GİDERİLMELİ	11	2,1
VAN'DA KONSOLOSLUĞUN AÇILMASI	1	0,2
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	5	1,0

Araştırmaya katılanlara Türkiye'nin diplomatik olarak yapması gerekenler dağılımına göre; %4,8'i (25) bavul ticaretine izin verilmeli, %7,3'ü (38) diplomatik ilişkiler iyi tutulmalı, %1,9'u (10) ekonomik sorunlar çözülmeli, %0,2'si (1) fiyatlarla ilgili denetim yapılmalı, %0,2'si (1) İranlılara yönelik vergileri düşürmek, %4,8'i (25) karşılıklı ticari anlaşmalar, %1,4'ü (7) konaklama sorununu çözmeli, %1,0'ı (5) pasaport zorunluluğu kaldırılmalı, %21,6'sı (112) sınır kapısındaki sorunlar çözülmeli, %23,7'si (123) sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı, %2,3'ü (12) tanıtım ve reklam çalışmaları, %2,1'i (11) ulaşımındaki sıkıntılar giderilmeli, %0,2'si (1) Van'da konsolosluğun açılması, %1,0'ı (5) vize sorunu çözülmeli cevabı verilmiştir.

Tablo 130: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır? (Cinsiyet)

TÜRKİYE DİPLOMATİK OLARAK NE YAPMALI?	CİNSİYET		TOPLAM
	KADIN	ERKEK	
BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	Sıklık	0	25
	Yüzde (%)	0,0	7,1
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	2	36
	Yüzde (%)	7,7	10,3
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	3	7
	Yüzde (%)	11,5	2,0
FİYATLARLA İLGİLİ DENETİM YAPILMALI	Sıklık	0	1
	Yüzde (%)	0,0	0,3
İRANLILARA YÖNELİK VERGİLERİ DÜŞÜRMEK	Sıklık	0	1
	Yüzde (%)	0,0	0,3
KARŞILIKLI TİCARİ ANLAŞMALAR	Sıklık	2	23
	Yüzde (%)	7,7	6,6
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	1	6
	Yüzde (%)	3,8	1,7

PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	1	4	5
	Yüzde (%)	3,8	1,1	1,3
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	6	107	113
	Yüzde (%)	23,1	30,5	30,0
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	10	113	123
	Yüzde (%)	38,5	32,2	32,6
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	0	12	12
	Yüzde (%)	0,0	3,4	3,2
ULAŞIMDAKİ SIKINTILAR GİDERİLMELİ	Sıklık	0	11	11
	Yüzde (%)	0,0	3,1	2,9
VAN'DA KONSOLOSLUĞUN AÇILMASI	Sıklık	0	1	1
	Yüzde (%)	0,0	0,3	0,3
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	1	4	5
	Yüzde (%)	3,8	1,1	1,3
TOPLAM	Sıklık	26	351	377
	Yüzde (%)	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %38,5'i (10), erkeklerin %32,2'si (113) İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye'den sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı beklentisinde olduklarını söylemişlerdir.

Tablo 131: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır? (İlçe)

TÜRKİYE DİPLOMATİK OLARAK NE YAPMALI?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	Sıklık	19	0	0	6	25
	(%)	5,8	0,0	0,0	75,0	6,6
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	31	2	4	1	38
	(%)	9,5	8,3	23,5	12,5	10,1
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	10	0	0	0	10
	(%)	3,0	0,0	0,0	0,0	2,7
FİYATLARLA İLGİLİ DENETİM YAPILMALI	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
İRANLILARA YÖNELİK VERGİLERİ DÜŞÜRMEK	Sıklık	0	0	1	0	1
	(%)	0,0	0,0	5,9	0,0	0,3
KARŞILIKLI TİCARİ ANLAŞMALAR	Sıklık	24	0	1	0	25
	(%)	7,3	0,0	5,9	0,0	6,6
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	6	0	1	0	7
	(%)	1,8	0,0	5,9	0,0	1,9
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	5	0	0	0	5
	(%)	1,5	0,0	0,0	0,0	1,3
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	102	9	1	1	113
	(%)	31,1	37,5	5,9	12,5	30,0
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	101	13	9	0	123
	(%)	30,8	54,2	52,9	0,0	32,6
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	12	0	0	0	12
	(%)	3,7	0,0	0,0	0,0	3,2
ULAŞIMDAKİ SIKINTILAR GİDERİLMELİ	Sıklık	11	0	0	0	11
	(%)	3,4	0,0	0,0	0,0	2,9
VAN'DA KONSOLOSLUĞUN AÇILMASI	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	5	0	0	0	5
	(%)	1,5	0,0	0,0	0,0	1,3
TOPLAM	Sıklık	328	24	17	8	377
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İpekyol ilçesinden katılanların %30,8'i (101), Tuşba ilçesinden katılanların %54,2'si (13) Türkiye'den İran turizmini canlandırması için sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmasını istemektedirler.

Tablo 132: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır?(işletme türü)

	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
TÜRKİYE DİPLOMATİK OLARAK NE YAPMALI?									
BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	Sıklık	2	4	1	2	11	5	0	25
	(%)	3,8	6,0	1,1	5,3	84,6	23,8	0,0	6,8
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	1	7	16	3	1	2	8	38
	(%)	1,9	10,4	17,0	7,9	7,7	9,5	9,9	10,4
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	1	7	1	0	1	0	10
	(%)	0,0	1,5	7,4	2,6	0,0	4,8	0,0	2,7
FİYATLARLA İLGİLİ DENETİM YAPILMALI	Sıklık	0	0	0	0	0	0	1	1
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,3
İRANLILARA YÖNELİK VERGİLERİ DÜŞÜRMEK	Sıklık	0	1	0	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
KARŞILIKLI TİCARİ ANLAŞMALAR	Sıklık	0	5	14	3	0	0	3	25
	(%)	0,0	7,5	14,9	7,9	0,0	0,0	3,7	6,8
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	0	2	2	0	0	2	6
	(%)	0,0	0,0	2,1	5,3	0,0	0,0	2,5	1,6
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	1	1	3	0	0	0	0	5
	(%)	1,9	1,5	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	18	17	24	9	1	2	33	104
	(%)	34,6	25,4	25,5	23,7	7,7	9,5	40,7	28,4
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	18	26	23	16	0	9	30	122
	(%)	34,6	38,8	24,5	42,1	0,0	42,9	37,0	33,3
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	2	2	3	1	0	2	2	12
	(%)	3,8	3,0	3,2	2,6	0,0	9,5	2,5	3,3
ULAŞIMDAKİ SIKINTILAR GİDERİLMELİ	Sıklık	10	1	0	0	0	0	0	11
	(%)	19,2	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
VAN'DA KONSOLOSLUĞUN AÇILMASI	Sıklık	0	0	1	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	2	0	1	0	0	2	5
	(%)	0,0	3,0	0,0	2,6	0,0	0,0	2,5	1,4
TOPLAM	Sıklık	52	67	94	38	13	21	81	366
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Otel işletmeciliğinden olan katılımcıların %34,6'sı (18), lokanta işletmeciliğinden olan katılımcıların %38,8'i (26), konfeksiyon işletmeciliğinden olan katılımcıların %24,5'i (23) İran turizmini canlandırmak için Türkiye'den sınır kapısındaki ücretler indirilmesini veya kaldırılmasını söylemişlerdir.

Tablo 133: İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye diplomatik olarak ne yapmalıdır?(Yaş)

	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
TÜRKİYE DİPLOMATİK OLARAK NE YAPMALI?								
BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	Sıklık	3	8	7	4	1	0	23
	(%)	3,4	3,9	4,5	7,7	6,7	0,0	4,4
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	5	16	9	4	0	2	36
	(%)	5,6	7,9	5,8	7,7	0,0	100,0	7,0
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	4	4	1	0	0	9
	(%)	0,0	2,0	2,6	1,9	0,0	0,0	1,7
FİYATLARLA İLGİLİ DENETİM YAPILMALI	Sıklık	0	0	1	0	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2
İRANLILARA YÖNELİK VERGİLERİ DÜŞÜRMEK	Sıklık	0	0	0	1	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,2
KARŞILIKLI TİCARİ ANLAŞMALAR	Sıklık	3	9	8	1	0	0	21
	(%)	3,4	4,4	5,1	1,9	0,0	0,0	4,1
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	2	2	0	2	0	0	6

	(%)	2,2	1,0	0,0	3,8	0,0	0,0	1,2
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	3	1	0	0	0	0	4
	(%)	3,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	10	45	34	14	2	0	105
	(%)	11,2	22,2	21,8	26,9	13,3	0,0	20,3
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	18	51	34	10	6	1	120
	(%)	20,2	25,1	21,8	19,2	40,0	50,0	23,2
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	2	4	4	1	0	0	11
	(%)	2,2	2,0	2,6	1,9	0,0	0,0	2,1
ULAŞIMDAKİ SIKINTILAR GİDERİLMELİ	Sıklık	1	4	4	1	1	0	11
	(%)	1,1	2,0	2,6	1,9	6,7	0,0	2,1
VAN'DA KONSOLOSLUĞUN AÇILMASI	Sıklık	0	0	1	0	0	0	1
	(%)	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	1	1	3	0	0	0	5
	(%)	1,1	0,5	1,9	0,0	0,0	0,0	1,0
TOPLAM	Sıklık	89	203	156	52	15	2	517
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %25,1'i (51), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %21,8'i (34) İran turizmini canlandırmak için Türkiye'den sınır kapısındaki ücretleri indirilmesini veya kaldırılmasını beklemektedirler.

Tablo 134: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır?

İRAN'IN DİPLOMATİK OLARAK YAPMASI GEREKENLERE GÖRE DAĞILIM (%)		
İran'ın Diplomatik Olarak Yapması Gerekenler	Sıklık	Yüzde (%)
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	10	1,9
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	6	1,2
KARŞILIKLI TİCARET ANLAŞMASI	8	1,5
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	0,2
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	42	8,1
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	252	48,6
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	4	0,8
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	5	1,0
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	2	0,4

Araştırmaya katılanlara İran diplomatik olarak ne yapmalı sorulduğunda; %1,9'u (10) diplomatik ilişkiler iyi tutulmalı, %1,2'si (6) ekonomik sorunlar çözülmeli, %1,5'i (8) karşılıklı ticaret anlaşması, %0,2'si (1) konaklama sorununu çözmeli, %8,1'i (42) sınır kapısındaki sorunlar çözülmeli, %48,6'sı (252) sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı, %0,8'i (4) tanıtım ve reklam çalışmaları, %1,0'ı (5) vize sorunu çözülmeli, %0,4'ü (2) pasaport zorunluluğu kaldırılmalı cevabını vermişlerdir.

Tablo 135: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (Cinsiyet)

İRAN'IN DİPLOMATİK OLARAK YAPMASI GEREKENLER	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	0	10	10
	Yüzde (%)	0,0	2,2	1,9
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	1	10	11
	Yüzde (%)	1,7	2,2	2,1
KARŞILIKLI TİCARET ANLAŞMASI	Sıklık	0	8	8
	Yüzde (%)	0,0	1,7	1,5
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	1	1
	Yüzde (%)	0,0	0,2	0,2
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	0,4	0,4

SEYEHAT ETMELERİNE ENGEL DURUMLARIN ORTADAN KALDIRILMASI	Sıklık	0	1	1
	Yüzde (%)	0,0	0,2	0,2
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	3	39	42
	Yüzde (%)	5,2	8,5	8,1
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	15	237	252
	Yüzde (%)	25,9	51,6	48,7
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	0	4	4
	Yüzde (%)	0,0	0,9	0,8
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	2	3	5
	Yüzde (%)	3,4	0,7	1,0
TOPLAM	Sıklık	58	459	517
	Yüzde (%)	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %25,9'u (15), erkeklerin %51,6'sı (237) İran'dan sınır kapısındaki ücretleri indirmesi veya kaldırmasını beklemektedir.

Tablo 136: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (ilçe)

İRAN'IN DİPLOMATİK OLARAK YAPMASI GEREKENLER	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	8	2	0	0	10
	(%)	2,8	8,7	0,0	0,0	3,0
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	6	0	0	0	6
	(%)	2,1	0,0	0,0	0,0	1,8
KARŞILIKLI TİCARET ANLAŞMASI	Sıklık	8	0	0	0	8
	(%)	2,8	0,0	0,0	0,0	2,4
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	0	1	0	1
	(%)	0,0	0,0	6,7	0,0	0,3
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	0,7	0,0	0,0	0,0	0,6
SEYEHAT ETMELERİNE ENGEL DURUMLARIN ORTADAN KALDIRILMASI	Sıklık	1	0	0	0	1
	(%)	0,4	0,0	0,0	0,0	0,3
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	33	8	1	0	42
	(%)	11,6	34,8	6,7	0,0	12,7
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	217	13	13	9	252
	(%)	76,4	56,5	86,7	100,0	76,1
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	4	0	0	0	4
	(%)	1,4	0,0	0,0	0,0	1,2
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	5	0	0	0	5
	(%)	1,8	0,0	0,0	0,0	1,5
TOPLAM	Sıklık	284	23	15	9	331
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %76,4'ü (217), Tuşba ilçesinden katılanların %56,5'i (13) İran'dan sınır kapısındaki ücretin indirilmesini veya kaldırılmasını beklemektedir.

Tablo 137: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (işletme)

İRAN'IN DİPLOMATİK OLARAK YAPMASI GEREKENLER	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	0	2	3	2	0	0	3	10
	(%)	0,0	3,6	3,2	6,3	0,0	0,0	4,8	3,0
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	1	0	4	0	0	1	0	6
	(%)	1,9	0,0	4,3	0,0	0,0	5,0	0,0	1,8
KARŞILIKLI TİCARET ANLAŞMASI	Sıklık	1	1	2	1	0	0	3	8

	(%)	1,9	1,8	2,1	3,1	0,0	0,0	4,8	2,4
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	1	0	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	1	0	1	0	0	0	0	2
	(%)	1,9	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
SEYEHAT ETMELERİNE ENGEL DURUMLARIN ORTADAN KALDIRILMASI	Sıklık	0	1	0	0	0	0	0	1
	(%)	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	2	9	13	3	0	3	12	42
	(%)	3,7	16,4	13,8	9,4	0,0	15,0	19,4	12,7
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	49	37	69	24	14	15	44	252
	(%)	90,7	67,3	73,4	75,0	100,0	75,0	71,0	76,1
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	0	3	0	0	0	1	0	4
	(%)	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	1,2
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	1	2	2	0	0	0	5
	(%)	0,0	1,8	2,1	6,3	0,0	0,0	0,0	1,5
TOPLAM	Sıklık	54	55	94	32	14	20	62	331
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %90,72si (49), lokanta işletmeciliğinden katılanların %67,3'ü (37), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %73,4'ü (69) İran'dan turizmi canlandırması için sınır kapısındaki ücretleri indirmesi veya kaldırması beklenmektedir.

Tablo 138: İran turizminin devam etmesi için İran diplomatik olarak ne yapmalıdır? (Yaş aralığı)

	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
DİPLOMATİK İLİŞKİLER İYİ TUTULMALI	Sıklık	2	5	2	1	0	0	10
	Yüzde (%)	4,8	3,9	1,9	2,0	0,0	0,0	3,0
EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	1	4	1	0	0	6
	Yüzde (%)	0,0	0,8	3,7	2,0	0,0	0,0	1,8
KARŞILIKLI TİCARET ANLAŞMASI	Sıklık	1	2	4	1	0	0	8
	Yüzde (%)	2,4	1,6	3,7	2,0	0,0	0,0	2,4
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	0	0	1	0	0	1
	Yüzde (%)	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,3
PASAPORT ZORUNLULUĞU KALDIRILMALI	Sıklık	0	1	0	1	0	0	2
	Yüzde (%)	0,0	0,8	0,0	2,0	0,0	0,0	0,6
SEYEHAT ETMELERİNE ENGEL DURUMLARIN ORTADAN KALDIRILMASI	Sıklık	0	1	0	0	0	0	1
	Yüzde (%)	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	4	22	9	7	0	0	42
	Yüzde (%)	9,5	17,1	8,4	14,3	0,0	0,0	12,5
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	Sıklık	32	93	86	37	9	1	258
	Yüzde (%)	76,2	72,1	80,4	75,5	100,0	100,0	76,6
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	Sıklık	0	3	1	0	0	0	4
	Yüzde (%)	0,0	2,3	0,9	0,0	0,0	0,0	1,2
VİZE SORUNU ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	3	1	1	0	0	0	5
	Yüzde (%)	7,1	0,8	0,9	0,0	0,0	0,0	1,5
TOPLAM	Sıklık	42	129	107	49	9	1	337
	Yüzde (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %72,1'i (93), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %80,4'ü (86) İran'dan sınır kapısındaki ücretleri indirmesi veya kaldırmasını beklemektedir.

4.3.9. İşletmelerin İran Konsolosluğu'nun Van'da Açılmasına İlişkin Yaklaşımları

Tablo 139: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı?

İRAN KONSOLOSLUĞU'NUN VAN'DA OLMASI, İRAN TURİZMİNİ CANLANDIRMA DURUM DAĞILIMI (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	469	92,1
HAYIR	40	7,9
TOPLAM	509	100,0

Araştırmaya katılanların %92,1'i (469) evet canlandırır, %7,9'u (40) hayır canlandırmaz cevabını vermiştir.

Tablo 140: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (cinsiyet)

CİNSİYET	İRAN KONSOLOSLUĞU'NUN VAN'DA OLMASI SİZE GÖRE İRAN TURİZMİNİ CANLANDIRIR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	54	3	57
	Yüzde (%)	94,7	5,3	100,0
ERKEK	Sıklık	415	37	452
	Yüzde (%)	91,8	8,2	100,0
TOPLAM	Sıklık	469	40	509
	Yüzde (%)	92,1	7,9	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %94,7'si (54), erkeklerin %91,8'i (415) İran Konsolosluğu'nun Van'da olması turizmi canlandırır demiştir.

Tablo 141: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (ilçe)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRAN KONSOLOSLUĞU'NUN VAN'DA OLMASI SİZE GÖRE İRAN TURİZMİNİ CANLANDIRIR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	414	33	447
	Yüzde (%)	92,6	7,4	100,0
TUŞBA	Sıklık	25	7	32
	Yüzde (%)	78,1	21,9	100,0
EDREMİT	Sıklık	19	0	19
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	11	0	11
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	469	40	509
	Yüzde (%)	92,1	7,9	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %92,6'sı (414), Tuşba ilçesinden katılanların %78,1'i (25) İran Konsolosluğu'nun Van'da olması turizmi canlandırır düşüncesindedir.

Tablo 142: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (işletme)

İŞLETME TÜRÜ	İRAN KONSOLOSLUĞU'NUN VAN'DA OLMASI SİZE GÖRE İRAN TURİZMİNİ CANLANDIRIR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	54	1	55
	Yüzde (%)	98,2	1,8	100,0
LOKANTA	Sıklık	76	9	85
	Yüzde (%)	89,4	10,6	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	138	15	153
	Yüzde (%)	90,2	9,8	100,0

KAFFE	Sıklık	52	4	56
	Yüzde (%)	92,9	7,1	100,0
ULAŞIM	Sıklık	18	0	18
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	20	1	21
	Yüzde (%)	95,2	4,8	100,0
DİĞER	Sıklık	111	10	121
	Yüzde (%)	91,7	8,3	100,0
TOPLAM	Sıklık	469	40	509
	Yüzde (%)	92,1	7,9	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %98,2'si (54), lokanta işletmeciliğinden katılanların %89,4'ü (76), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %90,2'i (138) İran Konsolosluğu'nun Van'da olması turizmi canlandırır düşüncesindedir.

Tablo 143: İran Konsolosluğu'nun Van'da açılması İran turizmini canlandırır mı? (Yaş aralığı)

YAŞ ARALIĞI	İRAN KONSOLOSLUĞU'NUN VAN'DA OLMASI SİZE GÖRE İRAN TURİZMİNİ CANLANDIRIR MI?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	79	9	88
	Yüzde (%)	89,8	10,2	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	179	20	199
	Yüzde (%)	89,9	10,1	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	144	9	153
	Yüzde (%)	94,1	5,9	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	50	2	52
	Yüzde (%)	96,2	3,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	15	0	15
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	469	40	509
	Yüzde (%)	92,1	7,9	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %89,8'i (79), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %89,9'u (179), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %94,1'i (144), 45-54 yaş aralığındaki katılımcıların %96,2'si (50) İran Konsolosluğu'nun Van'da olması turizmi canlandırır düşüncesindedir.

4.3.10. İşletmelerin Van'da Bir İran Bankasının Açılmasına İlişkin Yaklaşımları

Tablo 144: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı?

VAN'DA BİR İRAN BANKASININ AÇILMASI İRAN TURİZMİNİ ZENGİNLEŞTİRME DURUMUNA GÖRE DAĞILIM (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	460	90,0
HAYIR	51	10,0
TOPLAM	511	100,0

Araştırmaya katılanların %90,0'ı (460) evet zenginleştirir, %10,0'ı (51) hayır zenginleştirmez cevabını vermiştir.

Tablo 145: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (Cinsiyet)

CİNSİYET	VAN'DA BİR İRAN BANKASININ AÇILMASI İRAN TURİZMİNİ ZENGİNLEŞTİRİR Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	51	6	57

	Yüzde (%)	89,5	10,5	100,0
ERKEK	Sıklık	409	45	454
	Yüzde (%)	90,1	9,9	100,0
TOPLAM	Sıklık	460	51	511
	Yüzde (%)	90,0	10,0	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %89,5'i (51), erkeklerin %90,1'i (409) Van'da İran bankasının açılması İran turizmini zenginleştirir düşüncesindedir.

Tablo 146: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (İşletme)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	VAN'DA BİR İRAN BANKASININ AÇILMASI İRAN TURİZMİNİ ZENGİNLEŞTİRİR Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	405	44	449
	Yüzde (%)	90,2	9,8	100,0
TUŞBA	Sıklık	27	5	32
	Yüzde (%)	84,4	15,6	100,0
EDREMİT	Sıklık	17	2	19
	Yüzde (%)	89,5	10,5	100,0
GEVAŞ	Sıklık	11	0	11
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	460	51	511
	Yüzde (%)	90,0	10,0	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %90,2'si (405), Tuşba ilçesinden katılanların %84,4'ü (27) Van'da bir İran bankasının açılması İran turizmini evet zenginleştirir demiştir.

Tablo 147: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (İşletme türü)

İŞLETME TÜRÜ	VAN'DA BİR İRAN BANKASININ AÇILMASI İRAN TURİZMİNİ ZENGİNLEŞTİRİR Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	54	1	55
	Yüzde (%)	98,2	1,8	100,0
LOKANTA	Sıklık	75	10	85
	Yüzde (%)	88,2	11,8	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	139	14	153
	Yüzde (%)	90,8	9,2	100,0
KAFFE	Sıklık	50	6	56
	Yüzde (%)	89,3	10,7	100,0
ULAŞIM	Sıklık	18	0	18
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	20	1	21
	Yüzde (%)	95,2	4,8	100,0
DİĞER	Sıklık	104	19	123
	Yüzde (%)	84,6	15,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	460	51	511
	Yüzde (%)	90,0	10,0	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %98,2'si (54), lokanta işletmeciliğinden katılanların %88,2'si (75), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %90,8'i (139) Van'da bir İran bankası açılması İran turizmini evet zenginleştirir cevabını vermiştir.

Tablo 148: Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini canlandırır mı? (Yaş)

YAŞ ARALIĞI	VAN'DA BİR İRAN BANKASININ AÇILMASI İRAN TURİZMİNİ ZENGİNLEŞTİRİR Mİ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	78	11	89
	Yüzde (%)	87,6	12,4	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	178	22	200
	Yüzde (%)	89,0	11,0	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	142	11	153
	Yüzde (%)	92,8	7,2	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	48	4	52
	Yüzde (%)	92,3	7,7	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	13	2	15
	Yüzde (%)	86,7	13,3	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	1	1	2
	Yüzde (%)	50,0	50,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	460	51	511
	Yüzde (%)	90,0	10,0	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %87,6'sı (78), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %89,0'ı (178), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %92,8'i (142) Van'da İran bankası açılması İran turizmini zenginleştirir demiştir.

4.3.11. İşletmelerin İran Masası'ndan Haberdar Olma Durumu

Tablo 149: İran Masasından haberdar mısınız?

İRAN MASASINDAN HABERDAR OLMA DURUMUNA GÖRE DAĞILIM (%)		
Durum	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	109	21,4
HAYIR	400	78,6
TOPLAM	509	100,0

Araştırmaya katılanların İran masasından haberdar olma durumuna ilişkin dağılım; %21,4'ü (109) evet haberdarım derken %78,6'sı (400) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 150: İran Masasından haberdar mısınız? (Cinsiyet)

CİNSİYET	İRAN MASASINDAN HABERDAR MISINIZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	6	51	57
	Yüzde (%)	10,5	89,5	100,0
ERKEK	Sıklık	103	349	452
	Yüzde (%)	22,8	77,2	100,0
TOPLAM	Sıklık	109	400	509
	Yüzde (%)	21,4	78,6	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %89,5'i (51), erkeklerin %77,2'si (349) İran masasından haberi olmadığını söylemiştir.

Tablo 151: İran Masasından haberdar mısınız? (İlçe)

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRAN MASASINDAN HABERDAR MISINIZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	100	348	448
	Yüzde (%)	22,3	77,7	100,0
TUŞBA	Sıklık	2	30	32
	Yüzde (%)	6,3	93,8	100,0
EDREMİT	Sıklık	1	17	18
	Yüzde (%)	5,6	94,4	100,0
GEVAŞ	Sıklık	6	5	11
	Yüzde (%)	54,5	45,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	109	400	509
	Yüzde (%)	21,4	78,6	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %77,7'si (348), Tuşba ilçesinden katılanların %93,8'i (30) İran masasından hayır haberim yok demıştır.

Tablo 152: İran Masasından haberdar mısınız?(İşletme)

İŞLETME TÜRÜ	İRAN MASASINDAN HABERDAR MISINIZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	32	23	55
	Yüzde (%)	58,2	41,8	100,0
LOKANTA	Sıklık	8	76	84
	Yüzde (%)	9,5	90,5	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	26	126	152
	Yüzde (%)	17,1	82,9	100,0
KAFFE	Sıklık	6	50	56
	Yüzde (%)	10,7	89,3	100,0
ULAŞIM	Sıklık	11	7	18
	Yüzde (%)	61,1	38,9	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	13	8	21
	Yüzde (%)	61,9	38,1	100,0
DİĞER	Sıklık	13	110	123
	Yüzde (%)	10,6	89,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	109	400	509
	Yüzde (%)	21,4	78,6	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %58,2'si (32), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %17,1'i (26), ulaşım işletmeciliğinden katılanların %61,1'i (11) evet İran masasından haberim var cevabını vermiştir.

Tablo 153: İran Masasından haberdar mısınız? (Yaş)

YAŞ ARALIĞI	İRAN MASASINDAN HABERDAR MISINIZ?			TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	14	74	88
	Yüzde (%)	15,9	84,1	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	41	159	200
	Yüzde (%)	20,5	79,5	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	39	114	153
	Yüzde (%)	25,5	74,5	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	13	38	51
	Yüzde (%)	25,5	74,5	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	2	13	15
	Yüzde (%)	13,3	86,7	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	109	400	509
	Yüzde (%)	21,4	78,6	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %84,1'i (74), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %79,5'i (159), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %74,5'i (114) hayır İran masasından haberdar değilim demıştır.

4.3.12. İranlı Turizminin Canlanmasında Yerel Aktörlerin Rolü

4.3.12.1. Van Valiliği'nin/Kültür İl Müdürlüğü'nün Rolü

Tablo 154: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN VAN VALİLİĞİ / KÜLTÜR TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜNÜN YAPMASI GEREKENLERE GÖRE DAĞILIM (%)		
Van Valiliği / Kültür Turizm İl Müdürlüğü'nün Yapması Gerekenler	Sıklık	Yüzde (%)
AKDAMAR ADASI GİRİŞ ÜCRETİ İNDİRİLMELİ	2	0,4
ALİŞVERİŞTE KOLAYLIK SAĞLANMALI	5	1,0
AVM YAPILMALI	5	1,0
ÇEŞİTLİ TURİZM FAALİYETLERİ	11	2,1
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	36	6,9
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	11	2,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMELİ	45	8,7
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	63	12,2
FİYATLAR KONUSUNDA İNDİRİM YAPILMALI	26	5,0
GEZİ VE TURLAR DÜZENLENMELİ	34	6,6
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	18	3,5
İRAN İLE İLİŞKİLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ	7	1,4
KONKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	47	9,1
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLENMELİ	298	57,5
ORGANİZASYON YAPILMALI	2	0,4
PARK VE HAVUZ YAPILMALI	3	0,6
REHBER VERİLMELİ	9	1,7
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	34	6,6
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	42	8,1
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	59	11,4
TURİSTİK MEKANLAR AÇILMALI	7	1,4
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	26	5,0
VAN GÖLÜ SAHİLİNİNİN TURİZME UYGUN HALE GETİRİLMELİ	12	2,3
TURİZM DANIŞMANLIK BÜROLARI AÇILMALI	2	0,4
OTOPARK SORUNU ÇÖZÜLMELİ	1	0,2

Araştırmaya katılanların %0,4'ü (2) Akdamar adası giriş ücreti indirilmeli, %1,0'ı (5) alışverişte kolaylık sağlanmalı, %1,0'ı (5) avm yapılmalı, %2,1'i (11) çeşitli turizm faaliyetleri, %6,9'u (36) daha iyi hizmet vermeli, %2,1'i (11) dil sorununu çözmeli, %8,7'si (45) eğlence sektörünü geliştirmeli, %12,2'si (63) esnafları denetlemeli ve desteklemeli, %5,0'ı (26) fiyatlar konusunda indirim yapılmalı, %6,6'sı (34) gezi ve turlar düzenlemeli, %3,5'i (18) güvenlik sorununu çözmeli, %1,4'ü (7) İran ile ilişkilerin iyileştirilmesi, %9,1'i (47) konaklama sorununu çözmeli, %57,5'i (298) kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlenmeli, %0,4'ü (2) organizasyon yapılmalı, %0,6'sı (3) park ve havuz yapılmalı, %1,7'si (9) rehber verilmeli, %6,6'sı (34) sınır kapısındaki sorunlar çözülmeli, %8,1'i (42) sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı, %11,4'ü (59) tanıtım ve reklam çalışmaları, %1,4'ü (7) turistik mekanlar açılmalı, %5,0'ı (26) ulaşım konusunda kolaylık sağlamalı, %2,3'ü (12) Van gölü sahilinin turizme uygun hale getirilmeli, %0,4'ü

(2) turizm danışmanlık büroları açılmalı, %0,2'si (1) otopark sorunu çözülmeli şeklinde cevap verilmiştir.

Tablo 155: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN DAHA YOĞUN BİR ŞEKİLDE VAN'A GELMESİ İÇİN VAN VALİLİĞİ/KÜLTÜR TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ NELER YAPMALI?	CİNSİYET				TOPLAM	
	KADIN		ERKEK			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
AKDAMAR ADASI GİRİŞ ÜCRETİ İNDİRİLMELİ	0	0,0	2	0,4	2	0,4
ALİŞVERİŞTE KOLAYLIK SAĞLANMALI	1	1,7	4	0,9	5	1
AVM YAPILMALI	2	3,4	3	0,7	5	1
ÇEŞİTLİ TURİZM FAALİYETLERİ	1	1,7	10	2,2	11	2,1
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	2	3,4	32	7	34	6,6
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	2	3,4	9	2	11	2,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRİLMELİ	7	12,1	38	8,3	45	8,7
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	4	6,9	52	11,3	56	10,8
FİYATLAR KONUSUNDA İNDİRİM YAPILMALI	3	5,2	23	5	26	5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLENMELİ	6	10,3	28	6,1	34	6,6
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	1,7	17	3,7	18	3,5
İRAN İLE İLİŞKİLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ	0	0,0	7	1,5	7	1,4
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	9	15,5	38	8,3	47	9,1
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLENMELİ	29	50	269	58,6	298	57,6
ORGANİZASYON YAPILMALI	0	0,0	2	0,4	2	0,4
PARK VE HAVUZ YAPILMALI	0	0,0	3	0,7	3	0,6
REHBER VERİLMELİ	1	1,7	8	1,7	9	1,7
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	1	1,7	33	7,2	34	6,6
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	3	5,2	39	8,5	42	8,1
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	8	13,8	52	11,3	60	11,6
TURİSTİK MEKANLAR AÇILMALI	2	3,4	5	1,1	7	1,4
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	4	6,9	22	4,8	26	5
VAN GÖLÜ SAHİLİNİNİN TURİZME UYGUN HALE GETİRİLMELİ	1	1,7	11	2,4	12	2,3
OTOPARK SORUNU ÇÖZÜLMELİ	0	0,0	1	0,2	1	0,2
TURİZM DANIŞMANLIK BÜROLARI AÇILMALI	0	0,0	2	0,4	2	0,4

Araştırmaya katılan kadınların %50,0'ı (29), erkeklerin %58,6'sı (269) Van Kültür Turizm İl Müdürlüğünden kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemesi yapmasını beklemektedirler.

Tablo 156: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN DAHA YOĞUN BİR ŞEKİLDE VAN'A GELMESİ İÇİN VAN VALİLİĞİ/KÜLTÜR TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ NELER YAPMALI	GÖRÜŞME YAPILAN YER								TOPLAM	
	İPEKYOLU		TUŞBA		EDREMİT		GEVAŞ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
AKDAMAR ADASI GİRİŞ ÜCRETİ İNDİRİLMELİ	0	0,0	0	0,0	2	10,0	2	18,2	4	0,8
ALİŞVERİŞTE KOLAYLIK SAĞLANMALI	4	0,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	0,8
AVM YAPILMALI	7	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7	1,4
ÇEŞİTLİ TURİZM FAALİYETLERİ	10	2,2	0	0,0	1	5,0	1	9,1	12	2,3
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	33	7,3	1	3,1	0	0,0	0	0,0	34	6,6
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	10	2,2	0	0,0	1	5,0	0	0,0	11	2,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRİLMELİ	43	9,5	0	0,0	1	5,0	1	9,1	45	8,7
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	54	11,9	6	18,8	1	5,0	0	0,0	61	11,8
FİYATLAR KONUSUNDA İNDİRİM YAPILMALI	23	5,1	1	3,1	1	5,0	0	0,0	25	4,8
GEZİ VE TURLAR DÜZENLENMELİ	29	6,4	0	0,0	1	5,0	1	9,1	31	6
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	14	3,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14	2,7
İRAN İLE İLİŞKİLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ	6	1,3	1	3,1	0	0,0	0	0,0	7	1,4
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	45	9,9	1	3,1	0	0,0	0	0,0	46	8,9
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLENMELİ	261	57,5	11	34,4	14	70,0	10	90,9	296	57,3
ORGANİZASYON YAPILMALI	2	0,4	0	0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
PARK VE HAVUZ YAPILMALI	1	0,2	1	3,1	0	0,0	0	0,0	2	0,4
REHBER VERİLMELİ	8	1,8	0	0	1	5,0	0	0,0	9	1,7

SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	31	6,8	3	9,4	0	0,0	0	0,0	34	6,6
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	34	7,5	4	12,5	1	5,0	1	9,1	40	7,7
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	54	11,9	0	0,0	1	5,0	1	9,1	56	10,8
TURİSTİK MEKANLAR AÇILMALI	6	1,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	1,2
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	25	5,5	0	0,0	1	5,0	0	0,0	26	5
VAN GÖLÜ SAHİLİNİNİN TURİZME UYGUN HALE GETİRİLMELİ	10	2,2	0	0,0	1	5,0	2	18,2	13	2,5
OTOPARK SORUNU ÇÖZÜLMELİ	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
TURİZM DANIŞMANLIK BÜROLARI AÇILMALI	2	0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,4

İpekyolu ilçesinden katılanların %57,5'si (261), Tuşba ilçesinden katılanların %34,4'ü (11) Van Kültür Turizm İl Müdürlüğünden kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemesi yapmasını beklemektedirler.

Tablo 157: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN DAHA YOĞUN BİR ŞEKİLDE VAN'A GELMESİ İÇİN VAN VALİLİĞİ/KÜLTÜR TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ NELER YAPMALI?	İŞLETME TÜRÜ														TOPLAM	
	OTEL		LOKANTA		KONFEKSİYON		KAFE		ULAŞIM		EĞLENCE MERKEZİ		DİĞER			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
AKDAMAR ADASI GİRİŞ ÜCRETİ İNDİRİLMELİ	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	3,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
ALİŞVERİŞTE KOLAYLIK SAĞLANMALI	1	1,8	0	0,0	1	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,8	3	0,6
AVM YAPILMALI	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	3,2	5	1,0
ÇEŞİTLİ TURİZM FAALİYETLERİ	2	3,6	0	0,0	1	0,6	1	1,8	2	11,1	1	4,8	4	3,2	11	2,1
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	4	7,1	14	16,1	5	3,2	0	0,0	1	5,6	0	0,0	6	4,8	30	5,8
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	0	0,0	2	2,3	3	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	2,4	8	1,5
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRİLMELİ	7	12,5	3	3,4	3	1,9	1	1,8	0	0,0	0	0,0	13	10,4	27	5,2
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	6	10,7	14	16,1	10	6,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14	11,2	44	8,5
FİYATLAR KONUSUNDA İNDİRİM YAPILMALI	3	5,4	5	5,7	5	3,2	0	0,0	1	5,6	0	0,0	3	2,4	17	3,3
GEZİ VE TURLAR DÜZENLENMELİ	6	10,7	3	3,4	3	1,9	2	3,6	1	5,6	0	0,0	7	5,6	22	4,3
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	4	7,1	4	4,6	2	1,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	2,4	13	2,5
İRAN İLE İLİŞKİLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ	0	0,0	1	1,1	1	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	2,4	5	1,0
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	0	0,0	6	6,9	4	2,6	0	0,0	1	5,6	1	4,8	15	12,0	27	5,2
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLENMELİ	45	80,4	45	51,7	29	18,8	15	26,8	21	116,7	13	61,9	68	54,4	236	45,6
ORGANİZASYON YAPILMALI	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
PARK VE HAVUZ YAPILMALI	1	1,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,8	2	0,4
REHBER VERİLMELİ	0	0,0	3	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	2,4	6	1,2
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	10	17,9	8	9,2	1	0,6	0	0,0	1	5,6	1	4,8	4	3,2	25	4,8
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	5	8,9	6	6,9	4	2,6	1	1,8	1	5,6	1	4,8	5	4,0	23	4,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	9	16,1	12	13,8	8	5,2	3	5,4	3	16,7	3	14,3	10	8,0	48	9,3
TURİSTİK MEKANLAR AÇILMALI	1	1,8	1	1,1	3	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	1,6	7	1,4
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	8	14,3	3	3,4	6	3,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	4,8	23	4,4
VAN GÖLÜ SAHİLİNİNİN TURİZME UYGUN HALE GETİRİLMELİ	0	0,0	2	2,3	1	0,6	2	3,6	1	5,6	0	0,0	4	3,2	10	1,9
OTOPARK SORUNU ÇÖZÜLMELİ	0	0,0	0	0,0	1	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
TURİZM DANIŞMANLIK BÜROLARI AÇILMALI	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2

Otel işletmeciliğinden katılanların %80,4'ü (45), lokanta işletmeciliğinden katılanların %51,7'si (45), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %18,8'i (29) Van Kültür Turizm İl Müdürlüğünden kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemesi yapmasını beklemektedirler.

Tablo 158: İranlı turistlerin daha yoğun gelmesi için Van Valiliği/Kültür İl Müdürlüğü neler yapmalı?

	YAŞ ARALIĞI												TOPLAM	
	18-24 YAŞ ARASI		25-34 YAŞ ARASI		35-44 YAŞ ARASI		45-54 YAŞ ARASI		54-64 YAŞ ARASI		65 YAŞ VE ÜZERİ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
AKDAMAR ADASI GİRİŞ ÜCRETİ İNDİRİLMELİ	0	0	0	0	1	0,6	0	0	1	6,7	0	0	2	0,4
ALİŞVERİŞTE KOLAYLIK SAĞLANMALI	1	1,1	3	1,5	1	0,6	0	0	0	0	0	0	5	1
AVM YAPILMALI	2	2,2	0	0	2	1,3	0	0	1	6,7	0	0	5	1
ÇEŞİTLİ TURİZM FAALİYETLERİ	1	1,1	4	2	3	1,9	2	3,8	1	6,7	0	0	11	2,1
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	5	5,6	11	5,4	8	5,1	2	3,8	1	6,7	0	0	27	5,2
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	3	3,4	5	2,5	2	1,3	0	0	0	0	1	50	11	2,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRİLMELİ	8	9	20	9,9	13	8,3	4	7,7	0	0	0	0	45	8,7
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	4	4,5	23	11,3	20	12,8	11	21,2	3	20	0	0	61	11,8
FİYATLAR KONUSUNDA İNDİRİM YAPILMALI	2	2,2	14	6,9	8	5,1	1	1,9	1	6,7	0	0	26	5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLENMELİ	8	9	14	6,9	9	5,8	3	5,8	0	0	0	0	34	6,6
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	1,1	8	3,9	7	4,5	1	1,9	1	6,7	0	0	18	3,5
İRAN İLE İLİŞKİLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ	0	0	3	1,5	1	0,6	3	5,8	0	0	0	0	7	1,4
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	11	12,4	17	8,4	13	8,3	4	7,7	1	6,7	1	50	47	9,1
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLENMELİ	59	66,3	112	55,2	89	57,1	30	57,7	6	40	2	100	298	57,6
ORGANİZASYON YAPILMALI	1	1,1	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,4
PARK VE HAVUZ YAPILMALI	2	2,2	0	0	1	0,6	0	0	0	0	0	0	3	0,6
REHBER VERİLMELİ	3	3,4	0	0	3	1,9	0	0	0	0	0	0	6	1,2
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	1	1,1	14	6,9	14	9	3	5,8	2	13,3	0	0	34	6,6
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	12	13,5	13	6,4	10	6,4	6	11,5	1	6,7	0	0	42	8,1
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI	8	9	16	7,9	24	15,4	8	15,4	2	13,3	1	50	59	11,4
TURİSTİK MEKANLAR AÇILMALI	2	2,2	1	0,5	2	1,3	2	3,8	0	0	0	0	7	1,4
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	6	6,7	9	4,4	7	4,5	3	5,8	1	6,7	0	0	26	5
VAN GÖLÜ SAHİLİNİNİN TURİZME UYGUN HALE GETİRİLMELİ	1	1,1	2	1	6	3,8	2	3,8	1	6,7	0	0	12	2,3
OTOPARK SORUNU ÇÖZÜLMELİ	0	0	0	0	0	0	1	1,9	0	0	0	0	1	0,2
TURİZM DANIŞMANLIK BÜROLARI AÇILMALI	0	0	0	0	2	1,3	0	0	0	0	0	0	2	0,4
TOPLAM	89	100	203	100	156	100	52	100	15	100	2	100	517	100

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %66,3'ü (59), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %55,2'si (112), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %57,1'i (89) Van Kültür Turizm İl Müdürlüğünden kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemesi yapmasını beklemektedirler.

4.3.12.2. Van Büyükşehir Belediyesi'nin Rolü

Tablo 159: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN YAPMASI GEREKENLERE GÖRE DAĞILIM (%)		
Van Büyükşehir Belediyesinin Yapması Gerekenler	Sıklık	Yüzde (%)
ÇEVRE DÜZENLEMESİ YAPMALI	104	20,1
ÇEVRE TEMİZLİĞİNE ÖNEM VERMELİ	84	16,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	19	3,7
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	21	4,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMELİ	12	2,3
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	35	6,8
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULANMALI	8	1,5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	16	3,1
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	12	2,3
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	23	4,4
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	73	14,1

OTOPARK SORUNUNU ÇÖZMELİ	20	3,9
REHBER VERMELİ	9	1,7
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	14	2,7
TURİST DANIŞMA OFİSLERİ AÇILMALI	2	0,4
TURİSTİK ALANLAR YAPILMALI	6	1,2
TURİSTLERE SAYGILI DAVRANILMALI	17	3,3
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	122	23,6
ZABITA DAHA İYİ ÇALIŞMALI	13	2,5

Araştırmaya katılanların İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesinin yapması gerekenler dağılımına göre; %20,1'i (104) çevre düzenlemesi yapmalı, %16,2'si (84) çevre temizliğine önem vermeli, %3,7'si (19) daha iyi hizmet vermeli, %4,1'i (21) dil sorununu çözmeli, %2,3'ü (12) eğlence sektörünü geliştirmeli, %6,8'i (35) esnafları denetlemeli ve desteklemeli, %1,5'i (8) fiyatlarda indirim uygulamalı, %3,1'i (16) gezi ve turlar düzenlemeli, %2,3'ü (12) güvenlik sorununu çözmeli, %4,4'ü (23) konaklama sorununu çözmeli, %14,1'i (73) kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemeli, %3,9'u (20) otopark sorununu çözmeli, %1,7'si (9) rehber vermeli, %0,4'ü (2) sınır kapısındaki ücretler indirilmeli ve kaldırılmalı, %2,7'si (14) tanıtım ve reklam çalışmaları yapmalı, %0,4'ü (2) turist danışma ofisleri açmalı, %1,2'si (6) turistik alanlar yapmalı, %3,3'ü (17) turistlere saygılı davranılmalı, %23,6'sı (122) ulaşım konusunda kolaylık sağlamalı ve %2,5'i (13) zabıta daha iyi çalışmalı olarak görüşünü belirtmiştir.

Tablo 160: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ NELER YAPMALI?	CİNSİYET			TOPLAM
		KADIN	ERKEK	
ÇEVRE DÜZENLEMESİ YAPMALI	Sıklık	10	94	104
	Yüzde (%)	17,2	20,5	20,1
ÇEVRE TEMİZLİĞİNE ÖNEM VERMELİ	Sıklık	7	77	84
	Yüzde (%)	12,1	16,8	16,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	Sıklık	0	19	19
	Yüzde (%)	0,0	4,1	3,7
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	1	20	21
	Yüzde (%)	1,7	4,4	4,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMELİ	Sıklık	2	10	12
	Yüzde (%)	3,4	2,2	2,3
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	Sıklık	2	30	32
	Yüzde (%)	3,4	6,5	6,2
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULANMALI	Sıklık	2	6	8
	Yüzde (%)	3,4	1,3	1,5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	Sıklık	2	14	16
	Yüzde (%)	3,4	3,1	3,1
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	12	12
	Yüzde (%)	0,0	2,6	2,3
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	7	16	23
	Yüzde (%)	12,1	3,5	4,4
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	Sıklık	13	71	84
	Yüzde (%)	22,4	15,5	16,2
OTOPARK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	1	19	20
	Yüzde (%)	1,7	4,1	3,9
REHBER VERMELİ	Sıklık	1	8	9
	Yüzde (%)	1,7	1,7	1,7
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	2	2
	Yüzde (%)	0,0	0,4	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	Sıklık	2	13	15
	Yüzde (%)	3,4	2,8	2,9
TURİST DANIŞMA OFİSLERİ AÇILMALI	Sıklık	1	2	3
	Yüzde (%)	1,7	0,4	0,6
TURİSTİK ALANLAR YAPILMALI	Sıklık	2	5	7
	Yüzde (%)	3,4	1,1	1,4

TURİSTLERE SAYGILI DAVRANILMALI	Sıklık	1	14	15
	Yüzde (%)	1,7	3,1	2,9
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	Sıklık	7	115	122
	Yüzde (%)	12,1	25,1	23,6
ZABITA DAHA İYİ ÇALIŞMALI	Sıklık	1	12	13
	Yüzde (%)	1,7	2,6	2,5
TOPLAM	Sıklık	58	459	517
	Yüzde (%)	100,0	100,0	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %17,2'si (10), erkeklerin %20,5'i (94) İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesi için Van büyükşehir belediyesinden çevre düzenlemesi yapmasını beklemektedir.

Tablo 161: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ NELER YAPMALI?	GÖRÜŞME YAPILAN YER					TOPLAM
		İPEKYOLU	TUŞBA	EDREMİT	GEVAŞ	
ÇEVRE DÜZENLEMESİ YAPMALI	Sıklık	98	1	0	3	102
	(%)	21,6	3,1	0,0	27,3	19,7
ÇEVRE TEMİZLİĞİNE ÖNEM VERMELİ	Sıklık	74	2	1	7	84
	(%)	16,3	6,3	5,0	63,6	16,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	Sıklık	16	0	0	0	16
	(%)	3,5	0,0	0,0	0,0	3,1
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	18	0	3	0	21
	(%)	4,0	0,0	15,0	0,0	4,1
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMELİ	Sıklık	10	1	1	0	12
	(%)	2,2	3,1	5,0	0,0	2,3
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	Sıklık	32	1	2	0	35
	(%)	7,0	3,1	10,0	0,0	6,8
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULANMALI	Sıklık	8	0	0	0	8
	(%)	1,8	0,0	0,0	0,0	1,5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	Sıklık	16	0	0	0	16
	(%)	3,5	0,0	0,0	0,0	3,1
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	12	0	0	0	12
	(%)	2,6	0,0	0,0	0,0	2,3
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	22	0	1	0	23
	(%)	4,8	0,0	5,0	0,0	4,4
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	Sıklık	65	3	5	0	73
	(%)	14,3	9,4	25,0	0,0	14,1
OTOPARK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	20	0	0	0	20
	(%)	4,4	0,0	0,0	0,0	3,9
REHBER VERMELİ	Sıklık	7	0	2	0	9
	(%)	1,5	0,0	10,0	0,0	1,7
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	Sıklık	15	0	0	0	15
	(%)	3,3	0,0	0,0	0,0	2,9
TURİST DANIŞMA OFİSLERİ AÇILMALI	Sıklık	2	0	0	0	2
	(%)	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
TURİSTİK ALANLAR YAPILMALI	Sıklık	3	0	3	0	6
	(%)	0,7	0,0	15,0	0,0	1,2
TURİSTLERE SAYGILI DAVRANILMALI	Sıklık	15	0	1	0	16
	(%)	3,3	0,0	5,0	0,0	3,1
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	Sıklık	107	2	7	6	122
	(%)	23,6	6,3	35,0	54,5	23,6
ZABITA DAHA İYİ ÇALIŞMALI	Sıklık	13	0	0	0	13
	(%)	2,9	0,0	0,0	0,0	2,5
TOPLAM	Sıklık	454	32	20	11	517
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %21,6'sı (98), Gevaş ilçesinden katılanların %27,3'ü (3) İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesi için Van büyükşehir belediyesinden çevre düzenlemesi yapmasını beklemektedir.

Tablo 162: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ NELER YAPMALI?	İŞLETME TÜRÜ								TOPLAM
		OTEL	LOKANTA	KONFEKSİYON	KAFE	ULAŞIM	EĞLENCE MERKEZİ	DİĞER	
ÇEVRE DÜZENLEMESİ YAPMALI	Sıklık	17	19	29	13	6	6	16	106
	(%)	30,4	21,8	18,8	23,2	33,3	28,6	12,8	20,5
ÇEVRE TEMİZLİĞİNE ÖNEM VERMELİ	Sıklık	29	11	12	5	8	6	13	84
	(%)	51,8	12,6	7,8	8,9	44,4	28,6	10,4	16,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	Sıklık	2	3	6	5	1	0	3	20
	(%)	3,6	3,4	3,9	8,9	5,6	0,0	2,4	3,9
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	5	5	2	1	0	9	22
	(%)	0,0	5,7	3,2	3,6	5,6	0,0	7,2	4,3
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMELİ	Sıklık	0	3	4	1	0	0	4	12
	(%)	0,0	3,4	2,6	1,8	0,0	0,0	3,2	2,3
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	Sıklık	4	8	11	5	0	3	4	35
	(%)	7,1	9,2	7,1	8,9	0,0	14,3	3,2	6,8
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULANMALI	Sıklık	1	4	3	0	0	0	0	8
	(%)	1,8	4,6	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	Sıklık	6	1	5	0	0	0	4	16
	(%)	10,7	1,1	3,2	0,0	0,0	0,0	3,2	3,1
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	4	1	3	1	0	1	2	12
	(%)	7,1	1,1	1,9	1,8	0,0	4,8	1,6	2,3
KONAKALAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	0	3	10	2	0	0	7	22
	(%)	0,0	3,4	6,5	3,6	0,0	0,0	5,6	4,3
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	Sıklık	4	13	21	10	4	1	22	75
	(%)	7,1	14,9	13,6	17,9	22,2	4,8	17,6	14,5
OTOPARK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık	7	2	3	1	3	2	2	20
	(%)	12,5	2,3	1,9	1,8	16,7	9,5	1,6	3,9
REHBER VERMELİ	Sıklık	0	0	4	0	0	1	4	9
	(%)	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	4,8	3,2	1,7
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık	0	1	0	0	0	0	1	2
	(%)	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	Sıklık	2	4	4	1	0	1	2	14
	(%)	3,6	4,6	2,6	1,8	0,0	4,8	1,6	2,7
TURİST DANIŞMA OFİSLERİ AÇILMALI	Sıklık	0	1	1	0	0	0	0	2
	(%)	0,0	1,1	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
TURİSTİK ALANLAR YAPILMALI	Sıklık	0	0	0	0	0	3	3	6
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	2,4	1,2
TURİSTLERE SAYGILI DAVRANILMALI	Sıklık	3	7	0	2	0	2	2	16
	(%)	5,4	8,0	0,0	3,6	0,0	9,5	1,6	3,1
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	Sıklık	19	16	32	7	8	10	30	122
	(%)	33,9	18,4	20,8	12,5	44,4	47,6	24,0	23,6
ZABITA DAHA İYİ ÇALIŞMALI	Sıklık	11	0	0	0	0	1	1	13
	(%)	19,6	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,8	2,5
TOPLAM	Sıklık	56	87	154	56	18	21	125	517
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %30,4'ü (17), lokanta işletmeciliğinden katılanların %21,8'i (19), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %18,8'i (29) İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesi için Van büyükşehir belediyesinden çevre düzenlemesi yapmasını beklemektedir.

Tablo 163: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ NELER YAPMALI?	YAŞ ARALIĞI							TOPLAM
		18-24 YAŞ ARASI	25-34 YAŞ ARASI	35-44 YAŞ ARASI	45-54 YAŞ ARASI	54-64 YAŞ ARASI	65 YAŞ VE ÜZERİ	
ÇEVRE DÜZENLEMESİ YAPMALI	Sıklık (%)	16 18,0	40 19,7	31 19,9	11 21,2	5 33,3	1 50,0	104 20,1
ÇEVRE TEMİZLİĞİNE ÖNEM VERMELİ	Sıklık (%)	9 10,1	32 15,8	26 16,7	10 19,2	7 46,7	0 0,0	84 16,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	Sıklık (%)	1 1,1	2 1,0	11 7,1	5 9,6	0 0,0	2 100,0	21 4,1
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık (%)	2 2,2	9 4,4	7 4,5	0 0,0	0 0,0	2 100,0	20 3,9
EĞLENCE SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMELİ	Sıklık (%)	2 2,2	4 2,0	6 3,8	0 0,0	0 0,0	0 0,0	12 2,3
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	Sıklık (%)	1 1,1	17 8,4	15 9,6	3 5,8	0 0,0	0 0,0	36 7,0
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULANMALI	Sıklık (%)	1 1,1	3 1,5	2 1,3	1 1,9	1 6,7	0 0,0	8 1,5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	Sıklık (%)	3 3,4	4 2,0	7 4,5	2 3,8	0 0,0	0 0,0	16 3,1
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık (%)	0 0,0	10 4,9	2 1,3	0 0,0	0 0,0	0 0,0	12 2,3
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık (%)	8 9,0	7 3,4	5 3,2	4 7,7	0 0,0	0 0,0	24 4,6
KÜLTÜREL VE SOSYAL ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	Sıklık (%)	11 12,4	33 16,3	25 16,0	4 7,7	1 6,7	0 0,0	74 14,3
OTOPARK SORUNUNU ÇÖZMELİ	Sıklık (%)	2 2,2	9 4,4	5 3,2	3 5,8	1 6,7	0 0,0	20 3,9
REHBER VERMELİ	Sıklık (%)	2 2,2	4 2,0	2 1,3	1 1,9	0 0,0	0 0,0	9 1,7
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	Sıklık (%)	1 1,1	1 0,5	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	2 0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	Sıklık (%)	1 1,1	8 3,9	4 2,6	2 3,8	0 0,0	0 0,0	15 2,9
TURİST DANIŞMA OFİSLERİ AÇILMALI	Sıklık (%)	0 0,0	1 0,5	1 0,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	2 0,4
TURİSTİK ALANLAR YAPILMALI	Sıklık (%)	0 0,0	4 2,0	1 0,6	1 1,9	0 0,0	0 0,0	6 1,2
TURİSTLERE SAYGILI DAVRANILMALI	Sıklık (%)	1 1,1	6 3,0	7 4,5	2 3,8	0 0,0	0 0,0	16 3,1
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	Sıklık (%)	17 19,1	35 17,2	43 27,6	21 40,4	5 33,3	1 50,0	122 23,6
ZABITA DAHA İYİ ÇALIŞMALI	Sıklık (%)	1 1,1	5 2,5	3 1,9	3 5,8	1 6,7	0 0,0	13 2,5
TOPLAM	Sıklık (%)	89 100,0	203 100,0	156 100,0	52 100,0	15 100,0	2 100,0	517 100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %18,0'ı (16), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %19,7'si (40), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %19,9'u (31) İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesi için Van büyükşehir belediyesinden çevre düzenlemesi yapmasını beklemektedir.

4.3.12.3. Van Ticaret ve Sanayi Odası'nın Rolü

Tablo 164: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN TİCARET VE SANAYİ ODASININ NELER YAPMASI GEREKTİĞİNE İLİŞKİN ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
DURUM	Sıklık	Yüzde (%)
ALIŞVERİŞ FESTİVALİ DÜZENLEMELİ	9	1,7
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	17	3,3
DİĞER KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ YAPMALI	5	1,0
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	10	1,9
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	45	8,7
ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	19	3,7
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	13	2,5
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	2	0,4
İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	4	0,8
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	6	1,2
SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	9	1,7
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	25	4,8
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	81	15,6
TİCARİ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRMELİ	28	5,4
ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	8	1,5

Araştırmaya katılanların &1,7'si (9) alışveriş festivali düzenlenmeli, %3,3'ü (17) daha iyi hizmet vermeli, %1,0'ı (5) diğer kurumlarla iş birliği yapmalı, %1,9'u (10) dil sorununu çözmeli, %8,7'si (45) esnafları denetlemeli ve desteklemeli, %3,7'si (19) etkinlikler düzenlemeli, %2,5'i (13) fiyatlarda indirim uygulamalı, %0,4'ü (2) gezi ve turlar düzenlemeli, %0,8'i (4) İran halkına yönelik adımlar atmalı, %1,2'si (6) konaklama sorununu çözmeli, %1,7'si (9) sınır kapısındaki sorunlar çözülmeli, %4,8'i (25) sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı, %15,6'sı (81) tanıtım ve reklam çalışmaları yapmalı, %5,4'ü (28) ticari ilişkileri güçlendirmeli, %1,5'i (8) ulaşım konusunda kolaylık sağlamalı olarak belirtmişlerdir.

Tablo 165: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?

CİNSİYET		İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN TSO NELER YAPMALI?																	TOPLAM
		ALİŞVERİŞ FESTİVALİ DÜZENLEMELİ	BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	DİĞER KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ YAPMALI	DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ	ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	TİCARİ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRMELİ	ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	
KADIN	Sıklık	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	5	5	3	1	58
	(%)	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	8,6	8,6	5,2	1,7	100,0
ERKEK	Sıklık	8	1	17	5	10	6	44	19	9	2	4	6	9	20	76	25	7	459
	(%)	1,7	0,2	3,7	1,1	2,2	1,3	9,6	4,1	2,0	0,4	0,9	1,3	2,0	4,4	16,6	5,4	1,5	100,0
TOPLAM	Sıklık	9	1	17	5	10	7	44	19	10	2	4	6	9	25	81	28	8	517
	(%)	1,7	0,2	3,3	1,0	1,9	1,4	8,5	3,7	1,9	0,4	0,8	1,2	1,7	4,8	15,7	5,4	1,5	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %8,6'sı (5), erkeklerin %16,6'sı (76) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van TSO'nun tanıtım ve reklam çalışmaları yapması gerektiğini söylemişlerdir.

Tablo 166: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?

GÖRÜŞME YAPILAN YER		İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN TSO NELER YAPMALI?																	TOPLAM
		ALİŞVERİŞ FESTİVALİ DÜZENLEMELİ	BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	DİĞER KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ YAPMALI	DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ	ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	FİYATALRDA İNDİRİM UYGULAMALI	GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	TİCARİ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRMELİ	ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	
İPEKYOLU	Sıklık	6	1	16	5	10	7	40	18	12	2	3	6	8	23	75	26	8	454
	(%)	1,3	0,2	3,5	1,1	2,2	1,5	8,8	4,0	2,6	0,4	0,7	1,3	1,8	5,1	16,5	5,7	1,8	100,0
TUŞBA	Sıklık	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	32
	(%)	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	100,0
EDREMİT	Sıklık	1	0	1	0	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	20
	(%)	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	15,0	5,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	2	5	0	0	11
	(%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0	9,0	18,2	45,5	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	9	1	17	5	10	7	44	19	13	2	4	6	9	25	81	28	8	517
	(%)	1,7	0,2	3,3	1,0	1,9	1,4	8,5	3,7	2,5	0,4	0,8	1,2	1,7	4,8	15,7	5,4	1,5	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %16,5'i (75), Gevaş ilçesinden katılanların %45,5'i (5) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van TSO'nun tanıtım ve reklam çalışmaları yapması gerektiğini söylemişlerdir.

Tablo 167: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için VAN TSO neler yapmalı?

İŞLETME TÜRÜ		İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN SİZE GÖRE VAN TSO NELER YAPMALI?																	TOPLAM
		ALİŞVERİŞ FESTİVALİ DÜZENLEMELİ	BAVUL TİCARETİNE İZİN VERİLMELİ	DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	DİĞER KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ YAPMALI	DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ	ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	SINIR KAPISINDAKİ SORUNLAR ÇÖZÜLMELİ	SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	TİCARİ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRMELİ	ULAŞIM KONUSUNDA KOLAYLIK SAĞLAMALI	
OTEL	Sıklık	1	0	2	0	2	4	5	1	0	1	0	0	0	2	24	2	2	56
	(%)	1,8	0,0	3,6	0,0	3,6	7,1	8,9	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	3,6	42,9	3,6	3,6	100,0
LOKANTA	Sıklık	2	1	2	0	0	0	10	3	1	0	3	2	2	5	9	7	1	87
	(%)	2,3	1,1	2,3	0,0	0,0	0,0	11,5	3,4	1,1	0,0	3,4	2,3	2,3	5,7	10,3	8,0	1,1	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	4	0	5	5	1	0	9	8	3	0	0	0	4	11	6	8	3	154
	(%)	2,6	0,0	3,2	3,2	0,6	0,0	5,8	5,2	1,9	0,0	0,0	0,0	2,6	7,1	3,9	5,2	1,9	100,0
KAFFE	Sıklık	0	0	4	0	3	0	4	4	1	1	0	2	0	3	8	3	0	56
	(%)	0,0	0,0	7,1	0,0	5,4	0,0	7,1	7,1	1,8	1,8	0,0	3,6	0,0	5,4	14,3	5,4	0,0	100,0
ULAŞIM	Sıklık	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	2	10	0	0	18
	(%)	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	5,6	11,1	55,6	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	0	0	2	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	14	2	1	21
	(%)	0,0	0,0	9,5	0,0	4,8	9,5	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	9,5	4,8	100,0
DİĞER	Sıklık	2	0	1	0	2	0	14	3	6	0	1	2	2	2	9	6	1	125
	(%)	1,6	0,0	0,8	0,0	1,6	0,0	11,2	2,4	4,8	0,0	0,8	1,6	1,6	1,6	7,2	4,8	0,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	9	1	17	5	9	6	45	19	12	2	4	6	9	25	80	28	8	517
	(%)	1,7	0,2	3,3	1,0	1,7	1,2	8,7	3,7	2,3	0,4	0,8	1,2	1,7	4,8	15,5	5,4	1,5	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %42,9'u (24), ulaşım işletmeciliğinden katılanların %55,6'sı (10) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van TSO'nun tanıtım ve reklam çalışmaları yapması gerektiğini söylemişlerdir.

4.3.12.4. Van Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın Rolü

Tablo 168: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?

İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN ESNAF VE SANATKARLAR ODASI (ESOB) NE YAPMASI GEREKTİĞİNE İLİŞKİN DAĞILIM (%)		
DURUM	Sıklık	Yüzde (%)
DAHA İYİ ÇALIŞMALI	10	1,9
ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ	27	5,2
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	272	52,5
ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	15	2,9
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	30	5,8
HOŞGÖRÜLÜ DAVRANMALI	2	0,4
İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	17	3,3
KAMPANYA DÜZENLEMELİ	6	1,2
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	12	2,3
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	4	0,8
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	3	0,6
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	0,2
REHBER VERMELİ	2	0,4
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	0,2

Araştırmaya katılanlara İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için esnaf ve sanatkarlar odası ne yapması gerektiği sorulduğunda; %1,9'u (10) daha iyi çalışmalı, %5,2'si (27) esnafları bilinçlendirmeli, %52,5'i (272) esnafları denetlemeli ve desteklemeli, %2,9'u (15) etkinlikler düzenlemeli, %5,8'i (30) fiyatlarda indirim uygulamalı, %0,4'ü (2) hoşgörülü davranmalı, %3,3'ü (17) İran halkına yönelik adımlar atmalı, %1,2'si (6) kampanya düzenlemeli, %2,3'ü (12) tanıtım ve reklam çalışmaları yapmalı, %0,8'i (4) dil sorununu çözmeli, %0,6'sı (3) gezi ve turlar düzenlemeli, %0,2'si (1) konaklama sorununu çözmeli, %0,4'ü (2) rehber vermeli, %0,2'si (1) güvenlik sorununu çözmeli cevapları verilmiştir.

Tablo 169: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?

CİNSİYET	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN ESOB NE YAPMALI?															TOPLAM
	DAHA İYİ ÇALIŞMALI															
	DAHA İYİ HİZMET VERMELİ															
	DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ															
	ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ															
	ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ															
	ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ															
	FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI															
	GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ															
	HOŞGÖRÜLÜ DAVRANMALI															
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ																
İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI																
KAMPANYA DÜZENLEMELİ																
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ																
REHBER VERMELİ																
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI																
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI																

KADIN	Sıklık (%)	0	1	2	3	22	0	5	1	0	0	2	1	0	1	1	0	58
		0,0	1,7	3,4	5,2	37,9	0,0	8,6	1,7	0,0	0,0	3,4	1,7	0,0	1,7	1,7	0,0	100,0
ERKEK	Sıklık (%)	6	3	2	24	248	15	25	2	0	1	7	5	1	1	11	1	459
		1,3	0,7	0,4	5,2	54,0	3,3	5,4	0,4	0,0	0,2	1,5	1,1	0,2	0,2	2,4	0,2	100,0
TOPLAM	Sıklık (%)	6	4	4	27	270	15	30	3	0	1	9	6	1	2	12	1	517
		1,2	0,8	0,8	5,2	52,2	2,9	5,8	0,6	0,0	0,2	1,7	1,2	0,2	0,4	2,3	0,2	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %37,9'u (22), erkeklerin %54,0'ı (248) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için esnaf ve sanatkârlar odasından esnafları denetlemesi ve desteklemesi beklenmektedir.

Tablo 170: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?

GÖRÜŞME YAPILAN YER	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN ESOB NE YAPMALI?								TOPLAM	
	İPEKYOLU		TUŞBA		EDREMİT		GEVAŞ			
	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)	Sıklık	(%)
DAHA İYİ ÇALIŞMALI	5	1,1	0	0	1	5	0	0	6	1,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	4	0,9	0	0	0	0	0	0	4	0,8
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	4	0,9	0	0	0	0	0	0	4	0,8
ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ	27	5,9	0	0	0	0	0	0	27	5,2
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	245	54	6	18,8	12	60	7	63,6	270	52,2
ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	14	3,1	0	0	1	5	0	0	15	2,9
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	27	5,9	0	0	2	10	1	9,1	30	5,8
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	3	0,7	0	0	0	0	0	0	3	0,6
HOŞGÖRÜLÜ DAVRANMALI	2	0,4	0	0	0	0	0	0	2	0,4
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	0,2	0	0	0	0	0	0	1	0,2
İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	15	3,3	0	0	2	10	0	0	17	3,3
KAMPANYA DÜZENLEMELİ	6	1,3	0	0	0	0	0	0	6	1,2
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	1	0,2	0	0	0	0	0	0	1	0,2
REHBER VERMELİ	2	0,4	0	0	0	0	0	0	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	11	2,4	0	0	1	5	0	0	12	2,3
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	1	0,2	0	0	0	0	0	0	1	0,2
TOPLAM	454	100	32	100	20	100	11	100	517	100

İpekyolu ilçesinden katılanların %54,0'ı (245), Edremit ilçesinden katılanların %60,0'ı (12) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için esnaf ve sanatkârlar odasından esnafları denetlemesi ve desteklemesi beklenmektedir.

Tablo 171: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?

İŞLETME TÜRÜ		İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ İÇİN ESOB NE YAPMALI?															TOPLAM	
		DAHA İYİ ÇALIŞMALI	DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRMELİ	ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	HOŞGÖRÜLÜ DAVRANMALI	GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	KAMPANYA DÜZENLEMELİ	KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	REHBER VERMELİ	TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI		ÜCRETLER İNDİRİLMELİ
OTEL	Sıklık	0	0	0	8	51	2	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	56
	Yüzde (%)	0,0	0,0	0,0	14,3	91,1	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	1	0	3	0	36	0	6	1	1	0	4	0	1	1	4	0	87
	Yüzde (%)	1,1	0,0	3,4	0,0	41,4	0,0	6,9	1,1	1,1	0,0	4,6	0,0	1,1	1,1	4,6	0,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	2	0	3	6	66	2	9	1	0	0	1	0	1	1	5	1	154
	Yüzde (%)	1,3	0,0	1,9	3,9	42,9	1,3	5,8	0,6	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6	0,6	3,2	0,6	100,0
KAFE	Sıklık	0	0	0	6	32	3	3	0	1	0	1	1	0	0	1	0	56
	Yüzde (%)	0,0	0,0	0,0	10,7	57,1	5,4	5,4	0,0	1,8	0,0	1,8	1,8	0,0	0,0	1,8	0,0	100,0
ULAŞIM	Sıklık	0	0	0	0	13	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
	Yüzde (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	72,2	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	1	0	0	3	19	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	21
	Yüzde (%)	4,8	0,0	0,0	14,3	90,5	4,8	4,8	0,0	0,0	0,0	4,8	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	2	2	0	3	57	7	11	0	0	0	7	4	0	0	1	0	125
	Yüzde (%)	1,6	1,6	0,0	2,4	45,6	5,6	8,8	0,0	0,0	0,0	5,6	3,2	0,0	0,0	0,8	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	6	2	6	26	274	15	31	2	2	0	17	6	2	2	11	1	517
	Yüzde (%)	1,2	0,4	1,2	5,0	53,0	2,9	6,0	0,4	0,4	0,0	3,3	1,2	0,4	0,4	2,1	0,2	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %91,1'i (51), lokanta işletmeciliğinden katılanların %41,4'ü (36), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %42,9'u (66) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için esnaf ve sanatkârlar odasından esnafları denetlemesi ve desteklemesi beklenmektedir.

Tablo 172: İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için ESOB neler yapmalı?

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN VAN'A DAHA YOĞUN GELMESİ ESOB NE YAPMALI?										TOPLAM		
	18-24 YAŞ ARASI		25-34 YAŞ ARASI		35-44 YAŞ ARASI		45-54 YAŞ ARASI		54-64 YAŞ ARASI				65 YAŞ VE ÜZERİ
	Sıklık k	(%))	Sıklık k	(%))	Sıklık k	(%))	Sıklık k	(%))	Sıklık k	(%))	Sıklık k	(%))	Sıklık k

DAHA İYİ ÇALIŞMALI	0	0	2	1	0	0	4	7,7	0	0	0	0	6	1,2
DAHA İYİ HİZMET VERMELİ	1	1,1	1	0,5	1	0,6	1	1,9	0	0	0	0	4	0,8
DİL SORUNUNU ÇÖZMELİ	3	3,4	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0,8
ESNAFLARI BİLİNÇLENDİRME Lİ	2	2,2	10	4,9	10	6,4	2	3,8	2	13,3	1	50	27	5,2
ESNAFLARI DENETLEMELİ VE DESTEKLEMELİ	35	39,3	111	54,7	90	57,7	24	46,2	12	80	0	0	272	52,6
ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİ	2	2,2	3	1,5	4	2,6	6	11,5	0	0	0	0	15	2,9
FİYATLARDA İNDİRİM UYGULAMALI	3	3,4	14	6,9	9	5,8	4	7,7	0	0	0	0	30	5,8
GEZİ VE TURLAR DÜZENLEMELİ	1	1,1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0,6
HOŞGÖRÜLÜ DAVRANMALI	2	2,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,4
GÜVENLİK SORUNUNU ÇÖZMELİ	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,2
İRAN HALKINA YÖNELİK ADIMLAR ATMALI	6	6,7	4	2	5	3,2	2	3,8	0	0	0	0	17	3,3
KAMPANYA DÜZENLEMELİ	1	1,1	2	1	3	1,9	0	0	0	0	0	0	6	1,2
KONAKLAMA SORUNUNU ÇÖZMELİ	0	0	0	0	1	0,6	0	0	0	0	0	0	1	0,2
REHBER VERMELİ	1	1,1	0	0	1	0,6	0	0	0	0	0	0	2	0,4
TANITIM VE REKLAM ÇALIŞMALARI YAPMALI	4	4,5	2	1	4	2,6	1	1,9	0	0	1	50	12	2,3
SINIR KAPISINDAKİ ÜCRETLER İNDİRİLMELİ VEYA KALDIRILMALI	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,2
TOPLAM	89	100	203	100	156	100	52	100	15	100	2	100	517	100

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %39,3'ü (35), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %54,7'si (111), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %57,7'si (90) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için esnaf ve sanatkârlar odasından esnafları denetlemesi ve desteklemesi beklenmektedir.

4.3.13. Nevruz Bayramı'nın İşletmelerin Cirosuna Yansıma Durumu

Tablo 173: Nevruz Bayramı işletme cironuzu nasıl etkiledi?

İRANLI TURİSTLERİN YOĞUN GELDİĞİ NEVRUZ GİBİ DÖNEMLERDE SATIŞ TUTARINIZDA ARTIŞ DURUMUNA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
DURUM	Sıklık	Yüzde (%)
ARTIŞ OLMADI	41	8,0
%9'A KADAR ARTTI	58	11,3
%10-%49 ARASI ARTTI	210	40,9
%50-%99 ARTTI	148	28,8
%100-%199 ARTTI	45	8,8

%200-%500 ARTTI	7	1,4
%500'DEN FAZLA ARTTI	4	0,8
TOPLAM	513	100,0

Araştırmaya katılanlara İranlı turistlerin yoğun geldiği nevrüz gibi dönemlerde satış tutarınızda artış durumu sorulduğunda; %8,0'ı (41) artış olmadı, %11,3'ü (58) %9'a kadar attı, %40,9'u (210) %10-%49 arası arttı, %28,8'i (148) %50-%99 arttı, %8,8'i (45) %100-%199 arttı, %1,4'ü (7) %200-%500 arttı, %0,8'i (4) %500'den fazla arttı cevapları verilmiştir.

4.3.14. İşletmelerin Free Tax Uygulamasına Bakışı

Tablo 174: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?

VAN'DA SINIR KAPISINDA FREE TAX UYGULAMASI İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİ ETKİLEME DURUMA GÖRE ÖRNEKLEM DAĞILIMI (%)		
DURUM	Sıklık	Yüzde (%)
EVET	450	89,6
HAYIR	52	10,4
TOPLAM	502	100,0

Araştırmaya katılanların %89,6'sı (450) evet free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişlerini etkiler derken %10,4'ü (52) hayır etkilemez cevabını vermiştir.

Tablo 175 Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?

CİNSİYET		VAN'DA SINIR KAPISINDA FREE TAX UYGULAMASI İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİ ETKİLER Mİ?		TOPLAM
		EVET	HAYIR	
KADIN	Sıklık	53	3	56
	Yüzde (%)	94,6	5,4	100,0
ERKEK	Sıklık	397	49	446
	Yüzde (%)	89,0	11,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	450	52	502
	Yüzde (%)	89,6	10,4	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %94,6'sı (53), erkeklerin %89 (397) Van'da sınır kapısında free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişlerini evet etkiler demıştır.

Tablo 176: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?

GÖRÜŞME YAPILAN YER		VAN'DA SINIR KAPISINDA FREE TAX UYGULAMASI İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİ ETKİLER Mİ?		TOPLAM
		EVET	HAYIR	
İPEKYOLU	Sıklık	393	48	441
	Yüzde (%)	89,1	10,9	100,0
TUŞBA	Sıklık	31	1	32
	Yüzde (%)	96,9	3,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	15	3	18
	Yüzde (%)	83,3	16,7	100,0

GEVAŞ	Sıklık	11	0	11
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	450	52	502
	Yüzde (%)	89,6	10,4	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %89,1'i (393), Tuşba ilçesinden katılanların %96,9'u (31) Van'da sınır kapısında free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişlerini evet etkiler demıştır.

Tablo 177: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?

İŞLETME TÜRÜ		VAN'DA SINIR KAPISINDA FREE TAX UYGULAMASI İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİ ETKİLER Mİ?		TOPLAM
		EVET	HAYIR	
OTEL	Sıklık	56	0	56
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	76	8	84
	Yüzde (%)	90,5	9,5	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	130	21	151
	Yüzde (%)	86,1	13,9	100,0
KAFFE	Sıklık	48	7	55
	Yüzde (%)	87,3	12,7	100,0
ULAŞIM	Sıklık	18	0	18
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	17	2	19
	Yüzde (%)	89,5	10,5	100,0
DİĞER	Sıklık	105	14	119
	Yüzde (%)	88,2	11,8	100,0
TOPLAM	Sıklık	450	52	502
	Yüzde (%)	89,6	10,4	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %100,0'ı (56), lokanta işletmeciliğinden katılanların %90,5'i (76), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %86,1'i (130) Van'da sınır kapısında free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişlerini evet etkiler demıştır.

Tablo 178: Sınırdaki free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişini etkiler mi?

YAŞ ARALIĞI		VAN'DA SINIR KAPISINDA FREE TAX UYGULAMASI İRANLI TURİSTLERİN VAN'A GELİŞLERİNİ ETKİLER Mİ?		TOPLAM
		EVET	HAYIR	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	85	4	89
	Yüzde (%)	95,5	4,5	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	169	26	195
	Yüzde (%)	86,7	13,3	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	137	14	151
	Yüzde (%)	90,7	9,3	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	44	6	50
	Yüzde (%)	88,0	12,0	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	13	2	15
	Yüzde (%)	86,7	13,3	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	450	52	502
	Yüzde (%)	89,6	10,4	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %95,5'i (85), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %86,7'si (169), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %90,7'si (137) Van'da sınır kapısında free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişlerini evet etkiler demiştir.

4.3.15. İşletmelerin Tavır ve Memnuniyet Düzeyleri

Tablo 179: işletmelerin memnuniyet düzeyleri

Aşağıdaki ifadelere katılımınız belirtiniz.		Çok memnunum	Memnunum	Memnun değilim	Hiç memnun değilim	Fikrim yok	TOPLAM
İRANLI TURİSTLERİN ALIŞ VERİŞ ESNASINDAKİ TAVIRLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?	Sıklık	117	295	67	20	18	517
	Yüzde (%)	22,6	57,1	13,0	3,9	3,5	100,0
İRANLI TURİST ALIŞVERİŞ TUTARLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?	Sıklık	79	316	79	23	20	517
	Yüzde (%)	15,3	61,1	15,3	4,4	3,9	100,0
KAMU KURUMLARININ İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK FAALİYETLERİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?	Sıklık	61	133	166	109	48	517
	Yüzde (%)	11,8	25,7	32,1	21,1	9,3	100,0
İRANLI TURİSTLERİN VAN EKONOMİSİNE KATKI DÜZEYİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?	Sıklık	347	131	12	8	19	517
	Yüzde (%)	67,1	25,3	2,3	1,5	3,7	100,0

Araştırmaya katılanların;

-İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından %22,6'sı (117) çok memnunum, %57,1'i (295) memnunum, %13,0'ı (67) memnun değilim, %3,9'u (20) hiç memnun değilim, %3,5'i (18) fikrim yok,

-İranlı turistlerin alışveriş tutarlarında %15,3'ü (79) çok memnunum, %61,1'i (316) memnunum, %15,3'ü (79) memnun değilim, %4,4 'ü (23) hiç memnun değilim, %3,9'u (20) fikrim yok,

-İranlı turistlere yönelik kamu faaliyetlerinden %11,8'i (61) çok memnunum, %25,7'si (133) memnunum, %32,1'i (166) memnun değilim, %21,1'i (109) hiç memnun değilim, %9,3'ü (48) fikrim yok,

-Van ekonomisine katkıdan %67,1'i (347) çok memnunum, %25,3'ü (131) memnunum, %2,3'ü (12) memnun değilim, %1,5'i (8) hiç memnun değilim, %3,7'si (19) fikrim yok cevabını vermiştir.

Tablo 180: Cinsiyete göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri

CİNSİYET		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ ESNASINDAKİ TAVIRLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
KADIN	Sıklık	18	32	6	1	1	58
	Yüzde (%)	31,0	55,2	10,3	1,7	1,7	100,0
ERKEK	Sıklık	99	263	61	19	17	459
	Yüzde (%)	21,6	57,3	13,3	4,1	3,7	100,0
TOPLAM	Sıklık	117	295	67	20	18	517
	Yüzde (%)	22,6	57,1	13,0	3,9	3,5	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %55,2'si (32), erkeklerin %57,3'ü (263) İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından memnundur.

Tablo 181: İlçe bazlı olarak işletmelerin memnuniyet düzeyleri

GÖRÜŞME YAPILAN YER		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ ESNASINDAKİ TAVIRLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
İPEKYOLU	Sıklık	112	247	61	18	16	454
	Yüzde (%)	24,7	54,4	13,4	4,0	3,5	100,0
TUŞBA	Sıklık	1	29	1	0	1	32
	Yüzde (%)	3,1	90,6	3,1	0,0	3,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	3	11	4	1	1	20
	Yüzde (%)	15,0	55,0	20,0	5,0	5,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	1	8	1	1	0	11
	Yüzde (%)	9,1	72,7	9,1	9,1	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	117	295	67	20	18	517
	Yüzde (%)	22,6	57,1	13,0	3,9	3,5	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %54,4'ü (247), Tuşba ilçesinden katılanların %90,6'sı (29) İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 182: İşletme türüne göre memnuniyet düzeyleri

İŞLETME TÜRÜ		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ ESNASINDAKİ TAVIRLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
OTEL	Sıklık	3	34	16	3	0	56
	Yüzde (%)	5,4	60,7	28,6	5,4	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	22	51	10	2	2	87
	Yüzde (%)	25,3	58,6	11,5	2,3	2,3	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	51	80	12	5	6	154
	Yüzde (%)	33,1	51,9	7,8	3,2	3,9	100,0
KAFFE	Sıklık	7	36	7	4	2	56
	Yüzde (%)	12,5	64,3	12,5	7,1	3,6	100,0
ULAŞIM	Sıklık	1	12	4	1	0	18
	Yüzde (%)	5,6	66,7	22,2	5,6	0,0	100,0
EĞLENCE	Sıklık	3	12	5	1	0	21

MERKEZİ	Yüzde (%)	14,3	57,1	23,8	4,8	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	30	70	13	4	8	125
	Yüzde (%)	24,0	56,0	10,4	3,2	6,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	117	295	67	20	18	517
	Yüzde (%)	22,6	57,1	13,0	3,9	3,5	100,0

Otel işletmesinden katılanların %60,7'si (34), lokanta işletmesinden katılanların %58,6'sı (51), konfeksiyon işletmesinden katılanların %51,9'u (80) İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından memnun olduğunu dile getirmiştir.

Tablo 183: Yaş aralığına göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri

YAŞ ARALIĞI		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ ESNASINDAKİ TAVIRLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	22	47	10	4	6	89
	Yüzde (%)	24,7	52,8	11,2	4,5	6,7	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	49	108	28	9	9	203
	Yüzde (%)	24,1	53,2	13,8	4,4	4,4	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	35	95	19	6	1	156
	Yüzde (%)	22,4	60,9	12,2	3,8	0,6	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	9	33	7	1	2	52
	Yüzde (%)	17,3	63,5	13,5	1,9	3,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	2	10	3	0	0	15
	Yüzde (%)	13,3	66,7	20,0	0,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	0	0	0	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	117	295	67	20	18	517
	Yüzde (%)	22,6	57,1	13,0	3,9	3,5	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %52,8'i (47), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %53,2'si (108), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %60,9'u (95) İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından memnun olduğunu söylemiştir.

Tablo 184: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Cinsiyet)

CİNSİYET		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ TUTARLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
KADIN	Sıklık	10	34	9	2	3	58
	Yüzde (%)	17,2	58,6	15,5	3,4	5,2	100,0
ERKEK	Sıklık	69	282	70	21	17	459
	Yüzde (%)	15,0	61,4	15,3	4,6	3,7	100,0
TOPLAM	Sıklık	79	316	79	23	20	517
	Yüzde (%)	15,3	61,1	15,3	4,4	3,9	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %58,6'sı (34), erkeklerin %61,4'ü (282) İranlı turistlerin alışveriş tutumundan memnun olduğunu söylemiştir.

Tablo 185: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İlçe)

GÖRÜŞME YAPILAN YER		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ TUTARLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
İPEKYOLU	Sıklık	74	275	66	20	19	454
	Yüzde (%)	16,3	60,6	14,5	4,4	4,2	100,0
TUŞBA	Sıklık	2	23	5	2	0	32
	Yüzde (%)	6,3	71,9	15,6	6,3	0,0	100,0
EDREMİT	Sıklık	2	8	8	1	1	20
	Yüzde (%)	10,0	40,0	40,0	5,0	5,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	1	10	0	0	0	11
	Yüzde (%)	9,1	90,9	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	79	316	79	23	20	517
	Yüzde (%)	15,3	61,1	15,3	4,4	3,9	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %60,6'sı (275), Tuşba ilçesinden katılanların %71,9'u (23) İranlı turistlerin alışveriş tutumundan memnun olduklarını dile getirmişlerdir.

Tablo 186: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İşletme)

İŞLETME TÜRÜ		İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ TUTARLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
OTEL	Sıklık	4	45	5	2	0	56
	Yüzde (%)	7,1	80,4	8,9	3,6	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	14	48	19	2	4	87
	Yüzde (%)	16,1	55,2	21,8	2,3	4,6	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	35	90	20	6	3	154
	Yüzde (%)	22,7	58,4	13,0	3,9	1,9	100,0
KAFFE	Sıklık	5	34	9	4	4	56
	Yüzde (%)	8,9	60,7	16,1	7,1	7,1	100,0
ULAŞIM	Sıklık	1	15	1	1	0	18
	Yüzde (%)	5,6	83,3	5,6	5,6	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	3	11	7	0	0	21
	Yüzde (%)	14,3	52,4	33,3	0,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	17	73	18	8	9	125
	Yüzde (%)	13,6	58,4	14,4	6,4	7,2	100,0
TOPLAM	Sıklık	79	316	79	23	20	517
	Yüzde (%)	15,3	61,1	15,3	4,4	3,9	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %80,4'ü (45), lokanta işletmeciliğinden katılanların %55,2'si (48), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %58,4'ü (90) İranlı turistlerin alışveriş tutumlarından memnun olduklarını söylemişlerdir.

Tablo 187: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Yaş)

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN ALIŞVERİŞ TUTARLARINDAN MEMNUN MUSUNUZ?	TOPLAM
-------------	--	--------

		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	12	50	17	4	6	89
	Yüzde (%)	13,5	56,2	19,1	4,5	6,7	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	37	118	27	11	10	203
	Yüzde (%)	18,2	58,1	13,3	5,4	4,9	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	25	102	20	7	2	156
	Yüzde (%)	16,0	65,4	12,8	4,5	1,3	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	4	33	12	1	2	52
	Yüzde (%)	7,7	63,5	23,1	1,9	3,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	1	11	3	0	0	15
	Yüzde (%)	6,7	73,3	20,0	0,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	0	2	0	0	0	2
	Yüzde (%)	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	79	316	79	23	20	517
	Yüzde (%)	15,3	61,1	15,3	4,4	3,9	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %56,2'si (50), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %58,1'i (118), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %65,4'ü (102) İranlı turistlerin alışveriş tutumlarından memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 188: Cinsiyete göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri

		KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK FAALİYETLERİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
CİNSİYET		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
KADIN	Sıklık	8	16	19	10	5	58
	Yüzde (%)	13,8	27,6	32,8	17,2	8,6	100,0
ERKEK	Sıklık	53	117	147	99	43	459
	Yüzde (%)	11,5	25,5	32,0	21,6	9,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	61	133	166	109	48	517
	Yüzde (%)	11,8	25,7	32,1	21,1	9,3	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %32,8'i (19), erkeklerin %32,0'ı (147) kamu faaliyetlerinden memnun değilim demişlerdir.

Tablo 189: İlçelere göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri?

		KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK FAALİYETLERİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
GÖRÜŞME YAPILAN YER		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
İPEKYOLU	Sıklık	58	117	133	103	43	454
	Yüzde (%)	12,8	25,8	29,3	22,7	9,5	100,0
TUŞBA	Sıklık	0	7	24	0	1	32
	Yüzde (%)	0,0	21,9	75,0	0,0	3,1	100,0
EDREMİT	Sıklık	3	6	6	1	4	20
	Yüzde (%)	15,0	30,0	30,0	5,0	20,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	0	3	3	5	0	11
	Yüzde (%)	0,0	27,3	27,3	45,5	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	61	133	166	109	48	517
	Yüzde (%)	11,8	25,7	32,1	21,1	9,3	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %29,3'ü (133), Tuşba ilçesinden katılanların %75,0'ı (24), kamu faaliyetlerinden memnun değilim cevabını vermiştir.

Tablo 190: İşletme türüne göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri

İŞLETME TÜRÜ		KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK FAALİYETLERİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
OTEL	Sıklık	2	13	10	31	0	56
	Yüzde (%)	3,6	23,2	17,9	55,4	0,0	100,0
LOKANTA	Sıklık	12	28	34	6	7	87
	Yüzde (%)	13,8	32,2	39,1	6,9	8,0	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	30	33	57	23	11	154
	Yüzde (%)	19,5	21,4	37,0	14,9	7,1	100,0
KAFE	Sıklık	3	16	24	6	7	56
	Yüzde (%)	5,4	28,6	42,9	10,7	12,5	100,0
ULAŞIM	Sıklık	1	3	3	11	0	18
	Yüzde (%)	5,6	16,7	16,7	61,1	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	3	3	3	12	0	21
	Yüzde (%)	14,3	14,3	14,3	57,1	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	10	37	35	20	23	125
	Yüzde (%)	8,0	29,6	28,0	16,0	18,4	100,0
TOPLAM	Sıklık	61	133	166	109	48	517
	Yüzde (%)	11,8	25,7	32,1	21,1	9,3	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %23,2'si (13), lokanta işletmeciliğinden katılanların %32,2'si (28), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %21,4'ü (33) kamu faaliyetlerinden memnun olduğunu söylemiştir.

Tablo 191: Yaş aralığına göre işletmelerin memnuniyet düzeyleri

YAŞ ARALIĞI		KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ İRANLI TURİSTLERE YÖNELİK FAALİYETLERİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	12	26	29	10	12	89
	Yüzde (%)	13,5	29,2	32,6	11,2	13,5	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	21	46	61	53	22	203
	Yüzde (%)	10,3	22,7	30,0	26,1	10,8	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	15	40	58	32	11	156
	Yüzde (%)	9,6	25,6	37,2	20,5	7,1	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	10	17	13	9	3	52
	Yüzde (%)	19,2	32,7	25,0	17,3	5,8	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	2	3	5	5	0	15
	Yüzde (%)	13,3	20,0	33,3	33,3	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	1	1	0	0	0	2
	Yüzde (%)	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	61	133	166	109	48	517
	Yüzde (%)	11,8	25,7	32,1	21,1	9,3	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %32,6'sı (29), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %30,0'ı (61), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %37,2'si (58) kamu faaliyetleri sorulduğunda memnun değilim cevabını vermiştir.

Tablo 192: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Cinsiyet)

		İRANLI TURİSTLERİN VAN EKONOMİSİNE KATKILARINDAN DOLAYI MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
KADIN	Sıklık	35	15	1	2	5	58
	Yüzde (%)	60,3	25,9	1,7	3,4	8,6	100,0
ERKEK	Sıklık	312	116	11	6	14	459
	Yüzde (%)	68,0	25,3	2,4	1,3	3,1	100,0
TOPLAM	Sıklık	347	131	12	8	19	517
	Yüzde (%)	67,1	25,3	2,3	1,5	3,7	100,0

Araştırmaya katılan kadınların %60,3'ü (35)i erkeklerin %68,0'ı (312) Van ekonomisine katkıdan çok memnun olduğunu belirtmiştir.

Tablo 193: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İlçe)

		İRANLI TURİSTLERİN VAN EKONOMİSİNE KATKILARINDAN DOLAYI MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
İPEKYOLU	Sıklık	305	118	8	8	15	454
	Yüzde (%)	67,2	26,0	1,8	1,8	3,3	100,0
TUŞBA	Sıklık	24	4	2	0	2	32
	Yüzde (%)	75,0	12,5	6,3	0,0	6,3	100,0
EDREMİT	Sıklık	11	6	1	0	2	20
	Yüzde (%)	55,0	30,0	5,0	0,0	10,0	100,0
GEVAŞ	Sıklık	7	3	1	0	0	11
	Yüzde (%)	63,6	27,3	9,1	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	347	131	12	8	19	517
	Yüzde (%)	67,1	25,3	2,3	1,5	3,7	100,0

İpekyolu ilçesinden katılanların %67,2'si (305), Tuşba ilçesinden katılanların %75,0'ı (24) Van ekonomisine katkıdan çok memnundur.

Tablo 194: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (İşletme türü)

		İRANLI TURİSTLERİN VAN EKONOMİSİNE KATKILARINDAN DOLAYI MEMNUN MUSUNUZ?					TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
OTEL	Sıklık	41	15	0	0	0	56
	Yüzde (%)	73,2	26,8	0,0	0,0	0,0	100,0

LOKANTA	Sıklık	52	31	2	1	1	87
	Yüzde (%)	59,8	35,6	2,3	1,1	1,1	100,0
KONFEKSİYON	Sıklık	117	25	3	3	6	154
	Yüzde (%)	76,0	16,2	1,9	1,9	3,9	100,0
KAFFE	Sıklık	33	18	2	1	2	56
	Yüzde (%)	58,9	32,1	3,6	1,8	3,6	100,0
ULAŞIM	Sıklık	12	5	1	0	0	18
	Yüzde (%)	66,7	27,8	5,6	0,0	0,0	100,0
EĞLENCE MERKEZİ	Sıklık	17	4	0	0	0	21
	Yüzde (%)	81,0	19,0	0,0	0,0	0,0	100,0
DİĞER	Sıklık	75	33	4	3	10	125
	Yüzde (%)	60,0	26,4	3,2	2,4	8,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	347	131	12	8	19	517
	Yüzde (%)	67,1	25,3	2,3	1,5	3,7	100,0

Otel işletmeciliğinden katılanların %73,2'si (41), lokanta işletmeciliğinden katılanların %59,8 (52), konfeksiyon işletmeciliğinden katılanların %76,0'ı (117) Van ekonomisine katkıdan çok memnundur.

Tablo 195: İşletmelerin memnuniyet düzeyleri (Yaş)

YAŞ ARALIĞI	İRANLI TURİSTLERİN VAN EKONOMİSİNE KATKILARINDAN DOLAYI MEMNUN MUSUNUZ?						TOPLAM
		ÇOK MEMNUNUM	MEMNUNUM	MEMNUN DEĞİLİM	HİÇ MEMNUN DEĞİLİM	FİKRİM YOK	
18-24 YAŞ ARASI	Sıklık	55	23	3	2	6	89
	Yüzde (%)	61,8	25,8	3,4	2,2	6,7	100,0
25-34 YAŞ ARASI	Sıklık	128	59	3	4	9	203
	Yüzde (%)	63,1	29,1	1,5	2,0	4,4	100,0
35-44 YAŞ ARASI	Sıklık	113	34	4	2	3	156
	Yüzde (%)	72,4	21,8	2,6	1,3	1,9	100,0
45-54 YAŞ ARASI	Sıklık	38	12	1	0	1	52
	Yüzde (%)	73,1	23,1	1,9	0,0	1,9	100,0
54-64 YAŞ ARASI	Sıklık	11	3	1	0	0	15
	Yüzde (%)	73,3	20,0	6,7	0,0	0,0	100,0
65 YAŞ VE ÜZERİ	Sıklık	2	0	0	0	0	2
	Yüzde (%)	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
TOPLAM	Sıklık	347	131	12	8	19	517
	Yüzde (%)	67,1	25,3	2,3	1,5	3,7	100,0

18-24 yaş aralığındaki katılımcıların %61,8'i (55), 25-34 yaş aralığındaki katılımcıların %63,1'i (128), 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların %72,4'ü (113) Van ekonomisine katkıdan çok memnun olduğunu ifade etmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

Bölüm I: Demografik Bilgiler

- Araştırmaya katılan işletmelerin %87,8'i (454) İpekyolu, %6,2'si (32) Tuşba, %3,9'u (20) Edremit, %2,1'i (11) Gevaş ilçesinde ikamet etmektedir.
- Katılımcıların %10,8'i (56) otel, %16,8'i (87) lokanta, %29,8'i (154) konfeksiyon, %10,8'i (56) kafe, %3,5'i (18) ulaşım ve %4,1'i (21) eğlence merkezi sektöründe olduğunu belirtirken %24,2'si (125) diğer sektörlerde faaliyet gösterdiklerini belirtmişlerdir.
- Araştırmaya katılanların %11,2'si (58) kadın, %88,8'i (459) erkektir.
- Katılımcıların %17,2'si (89) 18-24 yaş aralığında, %39,3'ü (203) 25-34 yaş aralığında, %30,2'si (156) 35-44 yaş aralığında, %10,1'i (52) 45-54 yaş aralığında, %2,9'u (15) 55-64 yaş aralığında, %0,4'ü (2) 65 yaş ve üzerindedir.
- Araştırmaya katılanların eğitim durumuna göre dağılımı şu şekildedir; %0,2'si (1) okur-yazar değil, %6,8'i (35) ilkokul mezunu, %10,8'i (56) ortaokul mezunu, %47,8'i (247) lise mezunu, %6,2'si (32) ön lisans, %26,3'ü (136) üniversite mezunu, %1,9'u (10) lisansüstü mezunu.
- Katılımcıların %12,0'ı (61) 0-1 yıl, %35,4'ü (180) 2-5 yıl, %23,4'ü (119) 6-10 yıl, %9,8'i (50) 11-15 yıl, %8,4'ü (43) 16-20 yıl, %11,0'ı (56) 21 yıl ve üzeri zamandır işletme faaliyetlerini sürdürmektedir.
- Araştırmaya katılanların %31,6'sı (159) işletme sahibi, %18,5'i (93) müdürdür.

Bölüm II: İşletmelerin İran Turizmine Bakışı

- Araştırmaya katılanların %92,8'i (480) İranlı turistlere yönelik (konaklama, alışveriş gibi) hizmet olduğunu, %7,2'si (37) olmadığını belirtmiştir.
- Araştırmaya İpekyolu ilçesinden katılanların %92,1'i (418), Tuşba'dan katılanların %96,9'u (31) işletmelerinde İranlı turistlere yönelik (konaklama, alışveriş gibi) hizmet verdiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca Edremit (20) ve Gevaş (11) ilçesindeki katılımcıların tamamı İranlı turistlere yönelik (konaklama, alışveriş gibi) hizmet olduğunu vurgulamıştır.
- Otel (56), ulaşım (18) ve eğlence merkezi (21) işleten veya bu işletmelerde çalışan katılımcıların tamamı İranlı turistlere yönelik (konaklama, alışveriş gibi) hizmet olduğunu belirtmiştir.
- Araştırmaya katılanların %96,9'u (501) işletmenin de içinde yer aldığı sektörün İranlı turistlere gerekli özeni gösterdiğini, %3,1'i (16) göstermediğini ifade etmiştir.
- Araştırmaya katılanların İranlı turistlere özen gösterilmeme nedeni olarak; %56,3'ü (9) farklı fiyat tarifesinin uygulanması ve fırsatçılık nedeniyle, %50,0'ı (8)

iletişim problemleri nedeniyle, %18,8'i (3) İran para biriminin değersiz olması ve turistlerin cimri tutumu nedeniyle yanıtını vermektedir.

- Katılımcıların %37'si (192) fiyatların yüksek bulunmasını, %35'i (184) iletişim (dil) sorununu İranlı turistlerle yaşanan problemlerin başında göstermektedir.
- Kadın katılımcıların %60,4'ü (32) iletişim (dil) sorununu, erkek katılımcıların ise %32,6'sı (143) fiyatların yüksek bulunmasını İranlı turistlerle yaşanan problemlerin başlıca gerekçesi olarak görmektedir.
- Araştırmaya katılanların %25,7'si (133) dil eēitiminin alınmasını, %7,7'si (40) standart fiyat uygulanmasının ve %5,8'i (30) denetimlerin arttırılmasını İranlı turistlerle yaşanan sorunların çözümünde ön plana çıkarmaktadır.
- İpekyolu ilçesinden araştırmaya katılanların dil eēitiminin alınmasını İranlı turistlerle yaşanan sorunların çözümünde gerekli olduēunu belirtme oranı %36,7 (113) olmuştur.
- Araştırmaya katılanların %62,1'i (316) İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli olacaēını belirtirken, %37,9'u (193) olmayacaēını ifade etmiştir.
- İpekyolu ilçesinde işletme faaliyeti yürüten katılımcıların %62,4'ü (279) İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli olacaēını belirtirken bu oran Tuşba'da %34,4 (11) olmuştur.
- Konfeksiyon işleten katılımcıların %54,3'ü (82) İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli olmayacaēını ifade etmiştir.
- İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli olacaēını düşünen katılımcıların %43'ü (137) konum olarak İran'a yakın olmasından dolayı, %36'sı (116) alişveriş imkanının ve çeřitliliēinin fazla olmasından dolayı ve daha özgür ve rahat bir ortam bulmalarından dolayı bu görüşlerinin arkasında durmaktadır.
- İranlı turistlerin Van'a gelişlerinin uzun süreli olmayacaēını düşünen katılımcıların %60,6'sı (117) sınır kapısındaki giriş ücretlerinin fazla olmasından dolayı, %18,1'i (35) ekonomik krizin artmasından dolayı, %16,1'i (31) fiyatların yüksek olmasından dolayı bu fikirlerinin arkasında durmaktadır.
- İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini saēlayacak üç önemli sektörel adıma araştırmaya katılanların %37,3'ü (193) eēlence, %26'sı (136) turizm ve %18,7'si (97) alişveriş merkezlerinin açılması yanıtını vermiştir.
- Araştırmaya katılanların faaliyet yürüttüēü işletmelerde en az bir kişinin Farsça bildiēi dilim dikkate alındığında bu koşulu saēlayan işletmelerin %52,6'sında (101) sadece 1 kişinin, %23,4'ünde (45) ise 2 kişinin Farsça konuřabildiēi görülmektedir.
- Katılımcıların %46,4'ü (237) kendisi ya da çalışanlarının Farsça öērenmek için eēitim almak istediēini, %42,5'i (217) istemediēi ve %9,8'i (50) düşünmesi gerektiēini vurgulamıştır.

- Araştırmaya katılanların %81,5'i (419) İranlı turistlerin TL, %18'i (93) ise Dolar kullandığını ifade etmektedir.
- Dolar kullanan katılımcıların en yüksek oranı %19,2 (87) ile İpekyolu ilçesindedir.
- Katılımcıların sadece %12,6'sı (64) işletmesinde Tümen ile İranlı turistlere alışveriş olanağı sağlandığını, %87,4'ü (444) ise sağlanamadığını belirtmektedir.
- Araştırmaya katılanların %23'ü (118) işletmesine gelen İranlı turistlere memnuniyetlerini ölçen anket yapıldığını, %77'si (393) yapılmadığını belirtmektedir.
- İranlı turistlere memnuniyetlerini ölçen anket yapılma oranının en yüksek olduğu işletme türü %33,3 (29) ile lokantalardır.
- Katılımcıların %18,8'i (95) işletmesine gelen İranlı turistlere hitap eden bir web sayfasının olduğunu, %81,2'si (411) ise olmadığını ifade etmektedir.
- İranlı turistlere hitap eden bir web sayfasının varlığının en yüksek olduğu işletme türü %66,7 (36) ile otellerdir.
- Araştırmaya katılanların 38,8'i (197) işletmesine gelen İranlı turistlerin iletişim bilgilerinin alındığını, %61,2'si (311) ise alınmadığını vurgulamaktadır.
- Katılımcıların %64'ü (326) hizmet/ürün alan İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişime geçildiğini, %36'sı (183) geçilmediğini belirtmektedir.
- İşletme türü otel olan katılımcıların %92,7'si (51) hizmet/ürün alan İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişime geçildiğini ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların %78,6'sı (253) tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme nedeniyle İranlı turistlerle iletişim kurduğunu vurgulamaktadır.
- Katılımcıların %45,2'si (229) işletmenin profesyonel olarak ürünlerini/hizmetlerini tanıtan broşür/el ilanı hazırlandığını, %54,8'i (278) hazırlanmadığını belirtmektedir.
- Araştırmaya katılanların %94,2'si (484) nakit TL'nin, %1,4'ü (7) kredi kartının, %2,7'si (14) dövizin ödeme şekilleri arasında kendilerine avantaj sağladığını ifade etmektedir.
- Katılımcıların %40,3'ü (203) İranlı turistlerin zora sokan talepleri olduğunu, %59,7'si (301) olmadığını vurgulamaktadır.
- Zora sokan taleplerin olduğunu belirten katılımcıların yaklaşık %78,8'i (160) gereğinden fazla indirim istenmesinin, %10,8'i (22) alkol kullanmak istenmesinin bu durumun ortaya çıkardığı olumsuzlukların başında göstermektedir.
- Araştırmaya katılanların işletme olarak İranlı turistlere yönelik yapmak istediği üç önemli şeyin başında %28 (45) ile daha iyi ve kaliteli hizmet vermek, %13 (67) ile dil problemini aşmak, %9 (46) ile fiyatlarda yardımcı olmak gelmektedir.

- Katılımcıların %75,3'ü (386) Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını olumlu (çok olumlu-olumlu), %18,3'ü (94) olumsuz (olumsuz-çok olumsuz) karşılamaktadır.
- İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye'de ve İran'da diplomatik olarak ne yapılmasına yönelik, katılımcıların 23,7'si (123) sınır kapısındaki ücretler indirilmeli veya kaldırılmalı, %7,3'ü (38) diplomatik ilişkiler iyi tutulmalı yanıtını vermiştir.
- Araştırmaya katılanların %92,1'i (469) İran Konsolosluğu'nun Van'da olmasının İran turizmini canlandıracağını ifade etmektedir.
- Katılımcıların %90'ı (460) Van'da bir İran bankasının açılmasının İran turizmini zenginleştireceğini vurgulamaktadır.
- Araştırmaya katılanların 21,4'ü (109) İran masasından haberdar olduğunu, %78,6'sı (400) haberdar olmadığını belirtmektedir.
- Katılımcıların %57,5'i (298) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Büyükşehir Belediyesi'nin kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlenmesi, %12,2'si (63) esnafların denetlemesi ve desteklemesi ve %11,4'ü (59) tanıtım ve reklam çalışmalarının yapılması gerektiğini ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların %52,5'i (272) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Esnaf ve Sanatkarlar Odasının (ESOB) esnafları denetlemesi ve desteklemesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.
- Katılımcıların %15,6'sı (81) İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Van Ticaret ve Sanayi Odası'nın tanıtım ve reklam çalışmaları yapmasına, %8,7'si (45) ise esnafları denetlemesi ve desteklemesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.
- Araştırmaya katılanların %40,9'u (210) İranlı turistlerin yoğun geldiği Nevruz gibi dönemlerde satış tutarında %10-%49 arası, %28,8'i (148) ise %50-%99 arası artış olduğunu belirtmektedir.
- Katılımcıların %89,6'sı (450) Van'da sınır kapısında Free Tax uygulamasının İranlı turistlerin Van'a gelişlerini etkilediğini, %10,4'ü (52) etkilemediğini ifade etmektedir.
- Araştırmaya katılanların %70,3'ü (358) İranlı turistler dışında başka ülke vatandaşlarının da işletmelerinden alışveriş yaptığını, %29,7'si (151) yapmadığını vurgulamaktadır.
- İranlı turistler dışında başka ülke vatandaşlarının da işletmelerinden alışveriş yaptığını belirtenlerin %60,6'sı (217) İran vatandaşlarına, %39,4'ü (141) ise diğer ülke vatandaşlarına memnuniyet düzeyinin yüksek olduğunu belirtmektedir.
- Katılımcıların İranlı turistlerin alışveriş tavırlarından memnun olma puan ortalaması 75, İranlı turistlerin alışveriş tutumundan memnun olma puan ortalaması 73, kamu faaliyetlerinden memnun olma puan ortalaması 58 ve Van ekonomisine katkısından memnun olma puan ortalaması 91'dir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

- Van'da İranlı turistlerin yoğun geldikleri Nevruz Bayramı döneminde başta Van Ticaret ve Sanayi Odası olmak üzere kentteki tüm yerel aktörlerin katıldığı Shopping Fest tarzı alışveriş festivallerin ve etkinliklerin düzenlenmesi artırılmalıdır. Bu Van'a gelen turiste hem bir moral hem de bir değer anlamı taşımaktadır. Nevruz gibi dönemlerde konser, sinema günleri ve il turları gibi aktiviteler organize edilmelidir.
- İranlı turistler, Türkiye tarafına geçtikten sonra sınır kapısında karşılaştıkları problemlerin altını çizmektedirler. Çok önemli bir sorun alanı oluşturduğu için sınır kapılarındaki bekleme süreleri azaltılarak giriş ve çıkışlarda turistlerin bekleme süresi asgariye indirilmelidir.
- Turizmde dil faktörü önemli derecede bir iletişim ve güven sağlama aracıdır. İranlı turistlerle yakınlık kurmak ve güvenli bir iletişim sağlamak amacıyla işletmelere yönelik Farsça kurslar düzenlenerek dil becerileri artırılmalıdır.
- İranlı turistlerin güvenliğini sağlamak amacıyla işletmelerde uygulanan fiyatlar ve kalite konusunda denetimler artırılmalı, turistlerin fahiş fiyatlara ve / ya da kalitesiz mal ve hizmet alımına karşı korunması sağlanmalıdır.
- İranlı turistlere hizmet veren firmalara web sitesi kurmaları ve özellikle de İranlı Farsça ara yüzleri olan web sayfası oluşturmaları yönünde destek verilmeli, mümkünse zorunlu hale getirilmelidir. Bunun yanında işletmeler, İranlı turistlere yönelik Farsça broşür, katalog, kartvizit gibi bilgilendirici mahiyette materyaller hazırlamaları konusunda motive edilmeleri gerekmektedir.
- İşletmelerin mal ve hizmet tanıtımı ve reklam amaçlı hazırladıkları ya da hazırlayacakları Farsça yazıların bir uzman tarafından hazırlanması önemli bir husus oluşturmaktadır.
- İranlı turistler üzerine yapılmış bir çok çalışma olmasına rağmen ilk kez bu çalışmada İran turizminin canlanması ve süreklilik kazanmasında Van'da İran konsoloslğunun ve İran orijinli bir banka şubesinin açılması hususu ön plana çıkmıştır. Konsoloslğun ve İran bankasının açılması için hem yerel aktörlerin hem milletvekillerinin hem de İran-Türkiye merkezli sivil toplum örgütlerinin devreye girmesi gerekmektedir.
- İran ile yurt dışı çıkış harçlarının azaltılması ya da en azından sınır illerinde yaşayan İranlı vatandaşların geçişinde harçların azaltılması yönünde güçlü bir lobicilik faaliyetinde bulunulmalıdır. Aksi halde gün geçtikçe İranlı turist sayısında önü alınamaz bir düşüşle karşı karşıya kalınabilir.
- Otel, lokanta, ulaşım, konfeksiyon gibi alanlarda İranlı turistlere hizmet sunan firma çalışanlarına yönelik etkili iletişim teknikleri ve müşteri ilişkilerini merkeze alan üzerine eğitimler verilmelidir.
- İranlı turist profilinde doğa turizmcileri büyük bir pay oluşturmaktadır. Bunun için Van'ın turistik değerlerinin tanıtılmasına yönelik çalışmalar artırılmalıdır. Turistik

olarak Van Gölü, göldeki adalar, müze vb. değerlerin sunumunun daha iyi gerçekleştirilmesi ile faaliyet çeşitlendirmesine gidilmelidir.

- İran-Van arasında özellikle Nevruz gibi dönemlerde uçak, tren taşımacılığı gibi ulaşım imkanları artırılmalı, bu dönemlerde gerekirse yeni sefer ya da ek seferler düzenlenmelidir.
- İranlı turistlerin mobil olarak kullanabileceği şehir rehberi tarzında çok dilli uygulamalar geliştirilmelidir.

7. EKLER

Ek-1: Anket Formu

İŞLETMELERİN İRANLI TURİSTLERDEN BEKLENTİLERİ

Bu anket, son birkaç yıldır Van ekonomisinde önemli bir girdi sağlayan İranlı turistlere hizmet sunan işletmelerin/sektörel grupların (konaklama, konfeksiyon, ulaşım, eğlence, gastronomi vb.) İranlı turistlerden beklentilerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA) tarafından yürütülen bu çalışma, işletmeler gözüyle İran'dan gelen turizmi canlı tutmak ve daha da genişletmek açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmaya vereceğiniz samimi cevaplar kent turizminin geliş(tiril)mesine katkı sunacaktır. Ayırdığınız zaman ve verdiğiniz içten yanıtlar için teşekkür ederiz.

DAKA

A. Görüşme Yapılan Yer

1. Görüşme yapılan yer? : [1] İpekyolu [2]Tuşba [3]Edremit [4]Gevaş
2. İşletme türü?: [1]Otel [2]Lokanta [3]Konfeksiyon [4]Kafe
[5] Ulaşım [6] Eğlence Merkezi [7] Diğer

B. Görüşme Yapılan Kişinin Sosyo-Demografik Bilgileri

3. Cinsiyeti? [1]Kadın [2]Erkek
4. Yaş? [1]18-24 [2]25-33 [3]34-44 [4]45-54 [5]55-64 [6]65 ve üzeri
5. Eğitim Durumunuz ? [1]Okur-yazar değil [2] Okur-yazar [3] İlkokul [4]Ortaokul
[5] Lise [6]Y.Okul [7]Üniversite [8] Lisansüstü
6. İşletmeniz kaç yıldır faaliyet göstermektedir ? (..... Yıl)
7. İşletmedeki pozisyonunuz?

C. İşletmelerin İran Turizmine Bakışı

8. İşletmenizde İranlı turistlere yönelik bir hizmet (konaklama, alış-veriş gibi) var mı?
[1]Evet [2]Hayır
9. İşletmeniz de içinde yer aldığı sektör İranlı turistlere gerekli özeni gösteriyor mu?
[1]Evet [2]Hayır
10. (Hayır cevabı verenlere sorulacak) Size göre neden gerekli özen gösterilmiyor?
[1]
[2]
[3]
[4]
[5]
11. İşletmenizde Van'a gelen İranlı turistlerle en çok hangi konuda sorunlar yaşanıyor?
Buna yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

Sorunlar	Çözüm Önerileri
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

12. İranlı turistlerin Van'a gelişleri size göre uzun süreli devam eder mi?
[1]Evet [2]Hayır
13. Bunun nedenini söyler misiniz? (Evet ve hayır cevabını verenlere sorulacak)
[1]
[2]
[3]
[4]
[5]
14. Size göre İranlı turistlerin Van'a daha çok gelmesini sağlayacak üç önemli sektörel adım nedir?
[1]
[2]
[3]
15. İşletmenizde farsça bilen var mı? [1]Hayır [2]Evet kişi
16. Siz ya da çalışanlarınız Farsça öğrenmek için eğitim almak ister misiniz?
[1]Çok iyi olur [2]Gerek yok [3]Düşünmem lazım [4]Diğer.....
17. İşletmenizde harcama yapan İranlı turistler genellikle hangi para birimini kullanmaktadır?
[1]TL [2]Dolar [3]Euro [4]Tümen [4]Diğer.....
18. İşletmenizde tümen ile alışverişe olanak var mı? [1]Evet [2]Hayır
19. İşletmenize gelen İranlı turistlerin memnuniyetini ölçen anketler yapıyor musunuz?
[1]Evet [2]Hayır
20. İşletmenizin İranlı turistlere hitap eden bir web sayfası var mı? [1]Evet [2]Hayır
21. İranlı turistlerin iletişim bilgilerini (e-mail, GSM gibi) alıyor musunuz?
[1]Evet [2]Hayır
22. Sizden hizmet/ürün alan İranlı turistlerle ilerleyen zamanlarda iletişiminiz oluyor mu?
[1]Evet [2] Hayır
23. (Evet cevabı verenlere sorulacak) İletişim kurmanız daha çok hangi ihtiyaçtan kaynaklanıyor?
[1]Tekrar alışveriş, hizmet alımı, sipariş verme [2]Mal/Hizmet hakkında şikayet
[3]Samimiyet [4]Ortak iş yapma talebi
[5]Diğer (Belirtiniz)
24. İşletmenizin profesyonel olarak hazırlanmış, ürünlerini/hizmetlerini tanıtan broşür/el ilanı var mı? [1]Evet [2]Hayır
25. İranlı turistlerin ödeme şeklinin nasıl olması sizin için avantaj sağlar?
[1]Kredi kartı [2]Döviz [3]Nakit TL [4]Diğer.....
26. İranlı turistlerin sizi zora sokan talepleri oluyor mu? [1]Evet [2]Hayır
27. (Evet cevabı verenlere sorulacak) Ne tür talepler oluyor?
[1]
[2]
[3]
[4]
[5]

28. İşletme olarak İranlı turistlere yönelik yapmak istediğiniz üç önemli şey nedir?

[1]

[2]

[3]

29. Van'da İranlı turistlere yönelik işletmelerin açılmasını nasıl buluyorsunuz?

[1] Çok olumlu

[2] Olumlu

[3] Olumsuz

[4] Çok olumsuz

[5] Bilmiyorum

30. İran turizminin geliştirilmesi için Türkiye'de ve İran'da diplomatik olarak neler yapılmalı?

Türkiye'de	İran'da
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

31. İran Konsolosluğu'nun Van'da olması size göre İran Turizmini canlandırır mı?

[1]Evet [2]Hayır

32. Van'da bir İran bankasının açılması İran Turizmini zenginleştirir mi?

[1]Evet [2]Hayır

33. İran Masasından haberdar mısınız?

[1]Evet [2]Hayır

34. İranlı turistlerin daha yoğun bir şekilde Van'a gelmesi için Van Valiliği/Kültür Turizm İl Müdürlüğü neler yapmalı?

[1]

[2]

[3]

[4]

[5]

35. İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için size göre Van Büyükşehir Belediyesi neler yapmalı?

[1]

[2]

[3]

[4]

[5]

36. İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için Esnaf ve Sanatkarlar Odası (ESOB) ne yapmalı?

[1]

[2]

[3]

[4]

[5]

37. İranlı turistlerin Van'a daha yoğun gelmesi için size göre VAN TSO neler yapmalı?

- [1]
[2]
[3]
[4]
[5]

38. İranlı turistlerin yoğun geldiği Nevruz gibi dönemlerde iş hacminizde (satış tutarınızda) nasıl bir değişim yaşandı?

- [1] Artış olmadı [2] %9'a kadar arttı [3] %10-49 arası arttı
[4] %50-99 arttı [5] %100-%199 arttı [6] %200-%500 arttı
[7] %500'den fazla arttı

39. Van'da sınır kapısında free tax uygulaması İranlı turistlerin Van'a gelişlerini etkiler mi?

- [1]Evet [2]Hayır

40. İranlı turistler dışında başka ülke vatandaşları işletmenizden alışveriş yapıyor mu?

- [1]Evet [2]Hayır

41. (Cevap “Evet” ise) Karşılaştırma yapıldığında memnuniyet düzeyiniz hangi turistler için daha yüksektir?

- [1] İran vatandaşları
[2] Diğer ülkelerin vatandaşları

42. Aşağıdaki ifadelere katılımınız belirtiniz.	Çok memnunum	Memnunum	Memnun değilim	Hiç memnun değilim	Fikrim yok
İranlı turistlerin alışveriş esnasındaki tavırlarına (nezaket, başka müşterileri rahatsız etmeme vb.) yönelik memnuniyet düzeyiniz?					
İranlı turistlerin alışveriş tutarına yönelik memnuniyet düzeyiniz?					
Kamu kurum ve kuruluşlarının İranlı turistlere yönelik yaptıkları faaliyetlere (tanıtım, reklam vb.) ilişkin memnuniyet düzeyiniz?					
İranlı turistlerin Van ekonomisine katkılarından dolayı memnuniyet düzeyiniz?					

Anketörün Adı Soyadı:

İmza:.....

Tarih:.....

VAN KENT MERKEZİNDEKİ İŞLETMELERİN İRANLI TURİSTLERDEN BEKLENTİLERİ ARAŞTIRMASI

2018

Şerefiye Mah. Cumhuriyet Cad. 943. Sok. No:1 65140 İpekyolu / Van

Tel : (0432) 215 65 55 (pbx) / Faks : (0432) 215 65 54 - (0212) 381 79 93

E-mail : bilgi@daka.org.tr / Web : www.daka.org.tr

www.facebook.com/doguanadolukalkinmaajansi
www.twitter.com/DAKA_org_tr